

Polisfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår två tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om polisfrågor, bl.a. om polisens befogenheter och arbetsmetoder, arbetet mot terrorism, vapenlagstiftningen och gränskontrollen. Förslagen rör i korthet följande frågor:

- polisers rätt till kränkingsersättning och
- skärpta straff för vapensmuggling.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, i första hand med hänvisning till pågående beredningsarbete. Av dessa yrkanden behandlas ca 70 förenklat eftersom riksdagen behandlat samma eller i huvudsak samma frågor tidigare under valperioden.

I betänkandet finns 59 reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Cirka 220 yrkanden i motioner från de allmänna motionstiderna 2015/16 och 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	5
Redogörelse för ärendet.....	15
Utskottets överväganden.....	16
Befogenheter och arbetsmetoder m.m.	16
Säkrare id-handlingar m.m.	30
Polisers rätt till kränkingsersättning	32
Förundersökningar mot poliser.....	34
Arbetet mot terrorism	35
Inre utlänningskontroller och gränskontrollfrågor m.m.....	46
Lagen om särskild utlänningskontroll	51
Försvarsmaktens stöd till polisen m.m.	53
Ordningsvakter	55
Ordningslagen	56
Regelverket för bötesindrivning inom EU.....	59
Frontex	60
Schengen	61
Europols mandat m.m.....	62
Pass.....	64
Vapenfrågor.....	66
Tullverkets befogenheter	81
Ändring i postlagen	83
Tiggeri	84
Motioner som bereds förenklat.....	86
Reservationer	87
1. Polisens utrustning, punkt 1 (SD, KD)	87
2. Kvalitetsgranskning av polisens hjälpmedel, punkt 2 (V)	87
3. Insatser i utanförskapsområden, punkt 4 (M)	88
4. Arbetet mot nyrekrytering till kriminella nätverk, punkt 5 (M, C, L, KD).....	89
5. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet, punkt 11 (M, C, KD).....	89
6. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet, punkt 11 (L).....	90
7. Trygghet för småföretagare, punkt 14 (C)	91
8. Säkerhetspolisens tillgång till Migrationsverkets asylsystem, punkt 16 (SD)	92
9. Säkrare id-handlingar, punkt 17 (M, C, L, KD).....	92
10. Polisets rätt till kränkingsersättning, punkt 19 (S, MP, V)	93
11. Förundersökningar mot poliser, punkt 20 (SD)	94
12. Informationsutbyte och förebyggande arbete m.m., punkt 21 (M, C) ..	95
13. Ökade resurser till säkerhetspolisen, punkt 22 (M)	95
14. Registrering av personer som sympatiserar med terrororganisationer, punkt 23 (SD).....	96
15. Internationellt arbete mot terrorism, punkt 24 (M, C, L, KD)	97
16. Internationellt arbete mot terrorism, punkt 24 (SD)	99
17. Verkställighet av ut- och avvísningar, punkt 25 (M, SD).....	100
18. Inre utlänningskontroller, punkt 26 (M, SD)	100
19. Gränskontroll, punkt 27 (M).....	101
20. Gränskontroll, punkt 27 (SD)	101

21. Gränskontroll, punkt 27 (V)	102
22. Diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer, punkt 29 (SD)	103
23. Lagen om särskild utlänningskontroll, punkt 30 (SD)	104
24. Försvarsmaktens stöd till polisen m.m., punkt 31 (SD)	105
25. Försvarsmaktens stöd till polisen m.m., punkt 31 (KD)	106
26. Ordningsvakter, punkt 32 (SD)	106
27. Lokala ordningsföreskrifter, punkt 33 (KD)	108
28. Bötesindrivning inom EU, punkt 36 (L)	108
29. Spårande av tillgångar inom EU, punkt 39 (SD)	109
30. Europols mandat m.m., punkt 40 (L)	109
31. Skärpta regler för passhantering, punkt 41 (SD)	110
32. Acceptabla handläggningstider, punkt 42 (M, C, L, KD)	112
33. Förbud i pass att besöka vissa länder, punkt 43 (M)	112
34. Skärpta straff för vapenbrott, punkt 44 (SD)	113
35. Skärpta straff för vapensmuggling, punkt 45 (S, MP, V)	114
36. Nytt vapenuppsdrag, punkt 46 (M, C)	114
37. Vapengarderob, punkt 47 (SD)	115
38. Handläggning av vapenlicensärenden, punkt 48 (SD)	116
39. Licensfrågor till en ny viltmyndighet, punkt 49 (SD)	116
40. Översyn av vapenlagstiftningen, punkt 50 (M, C, KD)	117
41. Förvaring av vapen, punkt 51 (M, SD, C, KD)	118
42. Införande av vapen till Sverige, punkt 52 (M, SD, C, KD)	118
43. Kontroller inför medlemskap i skytteförening, punkt 53 (SD)	119
44. Regelverket för bössmakare, punkt 54 (C)	120
45. Företags utlåning av vapen, punkt 55 (C)	120
46. Femårslicenser, punkt 56 (SD)	121
47. Femårslicenser, punkt 56 (C)	121
48. Vapenbyteslicenser, punkt 57 (SD)	122
49. Vapenbyteslicenser, punkt 57 (C)	123
50. Vapenlagens ställning i förhållande till EU-lagstiftningen, punkt 58 (SD)	123
51. Auktorisation av skyttesammanslutningar, punkt 59 (SD)	124
52. Vapenamnesti, punkt 60 (V, L)	125
53. Tillståndsbrev för vapeninförsel, punkt 61 (SD)	125
54. Synnerliga skäl enligt 2 kap. 6 § vapenlagen, punkt 62 (SD)	126
55. Låneintyg och förvaring av ammunition, punkt 63 (SD)	127
56. Tullverkets befogenheter, punkt 64 (M, C, L, KD)	127
57. Ändring i postlagen, punkt 65 (M, C)	128
58. Lokalt tiggeriförbud, punkt 66 (M)	129
59. Förbud mot tiggeri, punkt 67 (SD)	129
Särskilda yttranden	131
1. Kriminalisering av vägran att rätta sig efter polis eller annan behörig personal vid olycksplatser, punkt 10 (M, C, L, KD)	131
2. Skärpta regler för passhantering, punkt 41 (M, C, L, KD)	131
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 68 (M)	131
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 68 (SD)	132
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 68 (C)	132
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 68 (L)	132
7. Motioner som bereds förenklat, punkt 68 (KD)	132

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag	134
Motion från allmänna motionstiden 2015/16	134
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	134

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	157
---	-----

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Polisens utrustning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1169 av Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S),

2016/17:1227 av Lotta Olsson (M),

2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 och

2016/17:2245 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar
Johnsson (båda M).

Reservation 1 (SD, KD)

2. Kvalitetsgranskning av polisens hjälpmedel

Riksdagen avslår motion

2016/17:168 av Linda Snecker m.fl. (V) yrkande 2.

Reservation 2 (V)

3. Samverkan

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:585 av Phia Andersson (S),

2016/17:1149 av Phia Andersson (S) och

2016/17:2036 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 2.

4. Insatser i utanförskapsområden

Riksdagen avslår motion

2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 3 (M)

5. Arbetet mot nyrekrytering till kriminella nätverk

Riksdagen avslår motion

2016/17:3236 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1.

Reservation 4 (M, C, L, KD)

6. Uppklaringen av sexualbrott

Riksdagen avslår motion

2016/17:3340 av Sofia Fölster (M) yrkande 1.

7. Arbetet mot handel med skyddade arter

Riksdagen avslår motion

2016/17:2663 av Carl Schlyter (MP) yrkande 1.

8. Rätten att utföra trafikkontroller

Riksdagen avslår motion

2016/17:1245 av Lotta Olsson (M).

9. Övervakning av yrkestrafiken

Riksdagen avslår motion

2016/17:2084 av Edward Riedl och Sten Bergheden (båda M).

10. Kriminalisering av vägran att rätta sig efter polis eller annan behörig personal vid olycksplatser

Riksdagen avslår motion

2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 13.

11. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13 och

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkandena 4 och 6.

*Reservation 5 (M, C, KD)**Reservation 6 (L)***12. Våld vid idrottsevenemang**

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2246 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar
Johnsson (båda M) och

2016/17:2806 av Niklas Karlsson m.fl. (S).

13. Polisinsatser vid motorevenemang

Riksdagen avslår motion

2016/17:1602 av Isak From och Maria Strömkvist (båda S) yrkande 3.

14. Trygghet för småföretagare

Riksdagen avslår motion

2016/17:1180 av Johan Hedin (C) yrkande 1.

*Reservation 7 (C)***15. Säkerheten på asylboenden**

Riksdagen avslår motion

2016/17:3174 av Robert Halef (KD).

16. Säkerhetspolisens tillgång till Migrationsverkets asylsystem

Riksdagen avslår motion

2016/17:2299 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande
7.*Reservation 8 (SD)***17. Säkrare id-handlingar**

Riksdagen avslår motion

2016/17:3235 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Reservation 9 (M, C, L, KD)

18. Registrering av kontantkort till mobiltelefoner

Riksdagen avslår motion
2016/17:1009 av Hans Hoff (S).

19. Polisers rätt till kränkingsersättning

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om polisers rätt till skadestånd vid allvarliga kränkningar och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 24 och
2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 17.
Reservation 10 (S, MP, V)

20. Förundersökningar mot poliser

Riksdagen avslår motion
2016/17:2541 av Markus Wiechel (SD) i denna del.
Reservation 11 (SD)

21. Informationsutbyte och förebyggande arbete m.m.

Riksdagen avslår motionerna
2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 45 och
2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 4, 5 och 9.
Reservation 12 (M, C)

22. Ökade resurser till säkerhetspolisen

Riksdagen avslår motion
2016/17:3310 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 9.
Reservation 13 (M)

23. Registrering av personer som sympatiserar med terrororganisationer

Riksdagen avslår motion
2016/17:2299 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 6.
Reservation 14 (SD)

24. Internationellt arbete mot terrorism

Riksdagen avslår motionerna
2016/17:2871 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkandena 9–11,
2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 14 och 21–24,
2016/17:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 6 och
2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2.
Reservation 15 (M, C, L, KD)
Reservation 16 (SD)

25. Verkställighet av ut- och avvisingar

Riksdagen avslår motion

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 21.

*Reservation 17 (M, SD)***26. Inre utlänningskontroller**

Riksdagen avslår motion

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 26.

*Reservation 18 (M, SD)***27. Gränskontroll**

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8,

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 37 och 38
samt

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

*Reservation 19 (M)**Reservation 20 (SD)**Reservation 21 (V)***28. Gränskontroll vid Öresund**

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:550 av Rasmus Ling (MP) och

2016/17:2484 av Tobias Billström (M) yrkandena 1–3.

29. Diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer

Riksdagen avslår motion

2016/17:466 av Jeff Ahl m.fl. (SD).

*Reservation 22 (SD)***30. Lagen om särskild utlänningskontroll**

Riksdagen avslår motion

2016/17:2318 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD).

*Reservation 23 (SD)***31. Försvarsmaktens stöd till polisen m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1537 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 2 och 3 samt

2016/17:2911 av Jeff Ahl och Björn Söder (båda SD) yrkandena 1 och
2.*Reservation 24 (SD)**Reservation 25 (KD)*

32. Ordningsvakter

Riksdagen avslår motion

2016/17:2320 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD).

Reservation 26 (SD)

33. Lokala ordningsföreskrifter

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3212 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 3 och 4 samt

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 39.

Reservation 27 (KD)

34. Störande musik

Riksdagen avslår motion

2016/17:1672 av Jonas Gunnarsson (S) yrkandena 1 och 2.

35. Tillstånd till offentliga danstillställningar

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1268 av Christian Holm Barenfeld (M),

2016/17:2253 av Thomas Finnborg (M),

2016/17:2597 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkande 3 och

2016/17:3327 av Sofia Fölster (M).

36. Bötesindrivning inom EU

Riksdagen avslår motion

2016/17:3469 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 3.

Reservation 28 (L)

37. Frontex

Riksdagen avslår motion

2016/17:1424 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 9.

38. Schengen

Riksdagen avslår motion

2016/17:1002 av Sotiris Delis (M).

39. Spårande av tillgångar inom EU

Riksdagen avslår motion

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 33.

Reservation 29 (SD)

40. Europols mandat m.m.

Riksdagen avslår motion

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkandena 1 och 3.

Reservation 30 (L)

41. Skärpta regler för passhantering

Riksdagen avslår motion

2016/17:2284 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 15.

Reservation 31 (SD)

42. Acceptabla handläggningstider

Riksdagen avslår motion

2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 32 (M, C, L, KD)

43. Förbud i pass att besöka vissa länder

Riksdagen avslår motion

2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 18.

Reservation 33 (M)

44. Skärpta straff för vapenbrott

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1638 av Mattias Jonsson (S),

2016/17:1725 av Lars Hjalmered (M),

2016/17:2070 av Edward Riedl (M) och

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 14.

Reservation 34 (SD)

45. Skärpta straff för vapensmuggling

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att se över smugglingslagstiftningen så att den skärpta synen på vapenbrott får genomslag även vad gäller vapensmuggling och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 34.

Reservation 35 (S, MP, V)

46. Nytt vapenuppdrag

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 17 och

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 20.

Reservation 36 (M, C)

47. Vapengarderob

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:554 av Åsa Coenraads m.fl. (M),

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 6,

2016/17:766 av Magnus Persson (SD) och

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 8.

*Reservation 37 (SD)***48. Handläggning av vapenlicensärenden**

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1,

2016/17:580 av Monica Haider m.fl. (S),

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkandena 4 och 5,

2016/17:1525 av Gunilla Nordgren (M),

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 2,

2016/17:3135 av Cecilia Widegren (M) och

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkandena 2 och 3.

Reservation 38 (SD)

49. Licensfrågor till en ny viltmyndighet

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 2,

2016/17:1739 av Pavel Gamov (SD),

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 1 och

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkande 4.

Reservation 39 (SD)

50. Översyn av vapenlagstiftningen

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 2,

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 1,

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 5,

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 och

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 40 (M, C, KD)

51. Förvaring av vapen

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 3,

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 7,

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 6,

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 7 och

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 41 (M, SD, C, KD)

52. Införande av vapen till Sverige

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 4,

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 18,

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkandena 7 och 8 samt

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 3 och 4.

Reservation 42 (M, SD, C, KD)

53. Kontroller inför medlemskap i skytteförening

Riksdagen avslår motion

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 9.

Reservation 43 (SD)

54. Regelverket för bössmakare

Riksdagen avslår motion

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 1.

Reservation 44 (C)

55. Företags utlåning av vapen

Riksdagen avslår motion

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 2.

Reservation 45 (C)

56. Femårslicenser

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 3 och

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 3.

Reservation 46 (SD)

Reservation 47 (C)

57. Vapenbyteslicenser

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:843 av Magnus Persson (SD),

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 4 och

2016/17:3093 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C).

Reservation 48 (SD)

Reservation 49 (C)

58. Vapenlagens ställning i förhållande till EU-lagstiftningen

Riksdagen avslår motion

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 5.

Reservation 50 (SD)

59. Auktorisation av skyttesammanslutningar

Riksdagen avslår motion

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 6.

Reservation 51 (SD)

60. Vapenamnesti

Riksdagen avslår motion

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 11.

Reservation 52 (V, L)

61. Tillståndsbevis för vapeninförsel

Riksdagen avslår motion

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 13.

Reservation 53 (SD)

62. Synnerliga skäl enligt 2 kap. 6 § vapenlagen

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:741 av Sten Bergheden och Åsa Coenraads (båda M) yrkande 2,

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 20 och

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 4.

Reservation 54 (SD)

63. Låneintyg och förvaring av ammunition

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:556 av Åsa Coenraads och Sten Bergheden (båda M),

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkandena 14 och 15 samt

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11.

Reservation 55 (SD)

64. Tullverkets befogenheter

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:276 av Lars-Arne Staxäng (M),

2016/17:3042 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) och

2016/17:3230 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 9.

Reservation 56 (M, C, L, KD)

65. Ändring i postlagen

Riksdagen avslår motion

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 41.

Reservation 57 (M, C)

66. Lokalt tiggeriförbud

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2069 av Edward Riedl (M) och

2016/17:3229 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 58 (M)

67. Förbud mot tiggeri

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2300 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 2 och

2016/17:2655 av Anders Forsberg (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 59 (SD)

68. Motioner som bereds förenklad

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 6 april 2017

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Roger Haddad (L), Linda Snecker (V), Andreas Carlson (KD), Lawen Redar (S), Ellen Juntti (M) och Sultan Kayhan (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet cirka 220 motionsyrkanden från de allmänna motionstiderna 2015/16 och 2016/17. Yrkandena rör bl.a. polisens befogenheter och arbetsmetoder, arbetet mot terrorism, vapenlagstiftningen och gränskontrollen. Av dessa yrkanden behandlas omkring 70 förenklat eftersom riksdagen har behandlat samma eller i huvudsak samma frågor tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Befogenheter och arbetsmetoder m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som i huvudsak avser polisens befogenheter och arbetsmetoder. Motionerna handlar bl.a. om alternativ till handeldvapen, samverkan mot brott och gränsöverskridande brottslighet.

Jämför reservationerna 1 (SD, KD), 2 (V), 3 (M), 4 (M, C, L, KD), 5 (M, C, KD), 6 (L), 7 (C), 8 (SD) och särskilt yttrande 1 (M, C, L, KD).

Motionerna

I motion 2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 begärs att fler alternativa vapen till polisen ska utredas. Motionärerna anser att polisen bör få tillgång till alternativa vapen såsom pistol med gummikulor, elpistol samt vattenkanon vid demonstrationer och stora upplopp. I motion 2016/17:2245 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson begär motionärerna att möjligheten att införa elpistoler som en del av polisens standardutrustning ska ses över.

I motion 2016/17:1169 av Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S) anförs att frågan om polisens tjänstevapen bör övervägas. Motionärerna anser att polisens expanderande ammunition, konstruerad för att ge största möjliga vävnadsskada vid träff, bör bytas ut till helmantlad ammunition som inte expanderar och därigenom ger mindre skador.

I motion 2016/17:1227 av Lotta Olsson (M) begärs att polisen ska få använda kroppsskanner vid kroppsvisitation.

I motion 2016/17:168 av Linda Snecker m.fl. (V) yrkande 2 begärs att en utredning bör få till uppgift att kvalitetsgranska polisens tekniska hjälpmedel och datasystem.

I motion 2016/17:1149 av Phia Andersson (S) efterfrågas en översyn av möjligheten att överföra information mellan myndigheter i brottsförebyggande syfte. Ett yrkande med denna innebörd framförs även i motion 2015/16:585 av samma motionär.

I motion 2016/17:2036 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 2 pekas på behovet av ett myndighetssamordnat arbetssätt som syftar till att se, utreda och döma den grova och systematiska kriminalitet som är direkt samhällshotande.

I partimotion 2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 2 efterfrågas en samordning och effektivisering av samhällets insatser för att bryta det utanförskap och den utsatthet som finns i områden som är utsatta för allvarlig brottslighet.

I motion 2016/17:3236 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1 begärs att nyrekryteringen till de kriminella nätverken ska motverkas för att minska den organiserade brottsligheten. Enligt motionärerna är insatser mot mängdbrott, narkotikahandling m.m. centralt, eftersom det är i de sammanhangen nätverken rekryterar och har sina hantlangare.

I motion 2016/17:3340 av Sofia Fölster (M) yrkande 1 begärs att polisen ska ges ett tydligt uppdrag att höja upplärningsgraden för sexualbrott. Motionären anser att polisens arbete mot sexualbrott måste bli mer effektivt så att fler gärningsmän kan dömas.

I motion 2016/17:2663 av Carl Schlyter (MP) yrkande 1 föreslås att Sverige ska ta initiativ till bekämpning av organiserad brottslighet och korruption inom handel med skyddade arter.

I motion 2016/17:1245 av Lotta Olsson (M) begärs en översyn av vilka som har rätt att genomföra fartkontroller och kontroller av fordon på våra vägar.

I motion 2016/17:2084 av Edward Riedl och Sten Bergheden (båda M) efterfrågas möjlighet till elektronisk övervakning för att kunna bekämpa brottslighet inom yrkestrafiken.

I motion 2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 13 begärs en översyn av möjligheten att kriminalisera vägran att lyda polis eller annan behörig personal vid olycksplatser.

I motion 2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13 påtalas att rättsväsendet behöver samarbeta internationellt för att komma åt brottslighet som rör sig över gränserna.

I motion 2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 6 anförs att samarbetsavtal med EU:s grannländer är av stor betydelse för insatserna mot grov organiserad brottslighet. I yrkande 4 i motionen efterfrågas en europeisk åklagarmyndighet. Motionärerna anför att Lissabonfördraget gör det möjligt att utveckla Eurojust till en europeisk åklagarmyndighet med rätt att bedriva förundersökningar och beordra spaning och tillslag i flera länder samtidigt.

I motion 2016/17:2806 av Niklas Karlsson m.fl. (S) efterfrågas ytterligare åtgärder för att förebygga och förhindra våld i samband med publika idrottsarrangemang. I motion 2016/17:2246 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M) efterfrågas fler förebyggande åtgärder för att minska våldet vid fotbollsmatcher.

I motion 2016/17:1602 av Isak From och Maria Strömkvist (båda S) yrkande 3 påtalas behovet av att polisen tillsammans med motorklubbar utarbetar en vägledning för polisens insatser under stora motorevenemang.

I motion 2016/17:1180 av Johan Hedin (C) yrkande 1 efterfrågas en översyn av småföretagens trygghetssituation. Motionären pekar på att småföretagaren och dennes personal i en oacceptabel utsträckning utsätts för stölder, hot och obehag då vissa få inte bryr sig om lagar, regler och vad som är mitt och ditt. Regeringen bör därför ge för ändamålet lämpliga myndigheter i uppdrag att koppla ett grepp om småföretags trygghetssituation i ett brett uppdrag och föreslå åtgärder för att göra livet tryggare för dem.

I motion 2016/17:3174 av Robert Halef (KD) pekas på behovet av utökat skydd till boende på asylboenden. Motionären anför att människor som har flytt undan förtryck, våld och förföljelse på grund av sin religiösa tillhörighet, trosinriktning och sexuella läggning i flera fall utsatts för samma hat och våld på boenden i Sverige.

I motion 2016/17:2299 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 7 begärs att Säkerhetspolisen ska ges direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem. Motionärerna anför att Säpo inte hinner utreda den kraftigt ökade mängden fall av möjliga säkerhetshot som kommer in till myndigheten. Därför behövs direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem.

Bakgrund

Polisens utrustning

Motionsyrkanden om att låta utreda frågan om elpistoler som alternativ till handeldvapen behandlades senast av utskottet våren 2016 i betänkande 2015/16:JuU20 Polisfrågor (s. 17 och 29). Justitiedepartementet har informerat om att rikspolischefen har fattat beslut om ett pilotprojekt om användning av elpistoler. Projektet är tänkt att starta inom kort och ska utföras i samarbete med Umeå universitet.

Justitiedepartementet har informerat om att det inte pågår något arbete inom Polismyndigheten inriktat på att införa gummikulor eller vattenkanoner.

Utskottet har tagit reda på att Polismyndigheten inte har för avsikt att byta den expanderande ammunition som man nu använder till helmantlad ammunition. Den expanderande ammunitionen är att föredra då den går bättre att kontrollera och är säkrare, bl.a. är risken mindre att skada andra än den som man med ett avlossat skott avser att oskadliggöra.

Utskottet har tagit reda på att reglerna för hur en kroppsvisitation ska gå till är teknikneutrala. Kroppsskanner används inte i Sverige och är såvitt känt inte heller efterfrågad. Skannerutrustning är vidare fast monterad, något som hindrar att en kroppsvisitation kan göras på den plats där personen som ska visiteras och polisen som ska göra visitationen befinner sig.

Polismyndigheten har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om polisens särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning inom polisen (PMFS 2016:8, FAP 933-1). Av de allmänna råden framgår att då särskilda hjälpmedel för våldsanvändning behöver användas i polistjänsten får endast sådana användas som godkänts av Polismyndighetens nationella operativa avdelning eller som reglerats särskilt i Rikspolisstyrelsens förteckning över godkända särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning inom polisen (POL-109-3098/05).

It-avdelningen som är en av nio avdelningar inom Polismyndigheten ansvarar för att tillhandahålla it-tjänster till myndighetens olika enheter, utveckla, förvalta och sköta drift av samtliga polisens it-system och it-infrastruktur samt bistå avdelningarna så att de kan fullgöra sitt ansvar som kravställare av it-system. Avdelningen ansvarar även för att införskaffa it-system och it-applikationer och införa dem i Polismyndighetens verksamhet.

Vidare ansvarar it-avdelningen för att samverka med andra rättsvårdande myndigheter inom landet, bidra till det rättsvårdande arbetet inom EU, driva rättsliga tvister och processer om inköpsverksamhet för it-området samt den del av verksamhets- och säkerhetsskyddet som omfattar it- och informationssäkerhet. (Polisens årsredovisning 2016).

Vid fjolårets behandling av motioner om polisfrågor (bet. 2015/16:JuU20) behandlade utskottet motionsyrkanden som efterfrågade effektivare avrapporteringssystem och uppdaterade tekniska verktyg. Utskottet beskrev därvid (s. 18) det arbete som initierats för att effektivisera avrapporteringen och att myndigheten infört en nationell it-organisation och en ny it-plan.

Brottsförebyggande arbete

En nationell satsning mot grov organiserad brottslighet initierades hösten 2007. Ett antal experter gavs då i uppdrag att lämna förslag till åtgärder som skulle lägga grunden till en effektivare och mer uthållig bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. Experterna redovisade sina förslag i promemorian Nationell mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten – överväganden och förslag (Ds 2008:38). Med promemorian som underlag fick Rikspolisstyrelsen tillsammans med Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen och Tullverket i juli 2008 i uppdrag att vidta åtgärder för att säkerställa en effektiv och uthållig bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. I ett särskilt beslut fick Säkerhetspolisen samtidigt ett nationellt huvudansvar för att förebygga, kartlägga och motverka den grova organiserade brottslighetens otillåtna påverkan på politiker, myndighetsföreträdare och journalister.

Regeringsuppdraget slutredovisades i juni 2009. Den nya formen för myndighetssamverkan inrättades formellt den 1 juli 2009 och det operativa arbetet startade den 1 september 2009. Sedan dess har samverkansarbetet mellan de berörda myndigheterna fortsatt och kretsen av myndigheter utökats till att även omfatta Försäkringskassan, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen.

Regeringen beslutade därefter den 1 december 2015 att ge Polismyndigheten tillsammans med Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i uppdrag att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. I uppdraget ingår bl.a. att utveckla innehållet i och organisationen inom den myndighetsgemensamma satsningen för att möta de organisatoriska förutsättningar som råder inom Polismyndigheten efter ombildningen. Vidare ska myndigheterna utveckla organisationen till att även omfatta samverkan på lokal nivå samt inkludera fler brottsområden för att på så sätt kunna motverka fler typer av organiserad brottslighet som bedöms vara allvarlig eller omfattande. Uppdraget har delredovisats i oktober 2016 och ska slutredovisas

den 1 oktober 2017. Detta kan leda till förändringar av verksamheten i framtiden.

Utskottet föreslog vid behandlingen av motioner om polisfrågor våren 2015 (bet. 2014/15:JuU16) ett tillkännagivande till regeringen om att se över hur utbytet av information i kampen mot grov organiserad brottslighet kan underlättas och återkomma till riksdagen med ett sådant förslag. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:79).

Riksdagen antog i juni 2016 proposition 2015/16:167 Informationsutbyte vid samverkan mot organiserad brottslighet (bet. 2015/16:31, rskr. 2015/16:314). Förslagen i propositionen syftar till att underlätta informationsutbytet mellan myndigheter som samverkar för att förebygga, förhindra eller upptäcka viss organiserad brottslighet. Lagförslagen trädde i kraft den 15 augusti 2016.

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4 s. 44) framgår att regeringen anser det angeläget med kraftfulla insatser för att förebygga brott och öka tryggheten, inte minst i socialt utsatta områden. För att motverka brottsligheten i socialt utsatta områden har regeringen aviserat en särskild satsning på ökad polisenärvaro. För att skapa ett tryggt samhälle krävs såväl möjligheter till arbete och en aktiv och inkluderande välfärdspolitik som ett strategiskt och målmedvetet brottsförebyggande arbete. Regeringen genomför därför en särskild satsning på det brottsförebyggande arbetet, med utökade resurser, en nationell samordnare och ett samlat program som spänner över flera politikområden.

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4 s. 45) framgår att det är centralt för regeringen att fler brott förhindras och att fler brott klaras upp. Det gäller både vardagsbrott och brottslighet som utgör ett hot mot det öppna, demokratiska och rättssäkra samhället, såsom organiserad brottslighet, terrorism och hatbrott. Regeringen anser att myndigheternas arbete med utredning och lagföring, inklusive samarbetet mellan polis och åklagare, behöver vidareutvecklas. Samtidigt ska de personer som utsätts för eller på annat sätt drabbas av brott få stöd och skydd.

Av budgetpropositionen framgår vidare (s. 23) att arbetet med sociala insatsgrupper fortsatt under året. Sociala insatsgrupper är en samverkansform mellan bl.a. polis, socialtjänst och skola som ska möjliggöra ett samlat stöd till unga som har hamnat i eller riskerar att hamna i en kriminell livsstil. Enligt Socialstyrelsen uppger ett femtiotal kommuner och stadsdelar att de arbetar med stöd till unga enligt denna modell. Socialstyrelsen ska slutredovisa en utvärdering av arbetet med sociala insatsgrupper senast den 30 september 2017. Av budgetpropositionen framgår även (s. 52) att Polismyndighetens anslag får användas för bidrag till organisationer som hjälper personer att lämna ett liv i kriminalitet. Beloppet som får användas för detta ändamål uppgår till 5 miljoner kronor per år (budgetpropositionen för 2016 prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 58)

Utskottet har tagit reda på att Kriminalvården har fått i uppdrag av regeringen att göra en särskild satsning för att stärka det redan pågående

återfallsförebyggande arbetet med unga dömda. Det handlar om att utveckla samarbetet med andra myndigheter och aktörer och att motivera till och underlätta unga dömdas utträde ur kriminella grupperingar. Uppdraget ska slutredovisas till regeringen senast den 31 mars 2017. Vidare har Polismyndigheten tagit fram en nationell enhetlig arbetsmodell för avhopparverksamhet. Dessutom har Brottsförebyggande rådet (Brå) presenterat en kartläggning av stödet till avhoppare (rapport 2016:6).

Regeringen har nyligen överlämnat skrivelsen Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program (skr. 2016/17:126) till riksdagen. I skrivelsen presenterar regeringen ett nationellt brottsförebyggande program som syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i hela samhället. Programmet ska också bidra till att stimulera och entusiasmera fler berörda aktörer att vidta brottsförebyggande åtgärder och att utveckla samverkan, såväl på nationell som på regional och lokal nivå. Det riktar sig till en bred målgrupp såsom myndigheter, landsting, kommuner, näringslivet och det civila samhällets organisationer.

Uppklarning av sexualbrott

2014 års sexualbrottskommitté har bl.a. haft i uppdrag att granska och analysera hur de brottsbekämpande myndigheterna utreder ärenden om våldtäkt och hur rättsväsendet i övrigt hanterar sådana ärenden för att därefter överväga åtgärder för hur rättsväsendet ytterligare kan förbättra sitt arbete inom området. Uppdraget har redovisats i betänkandet Ett starkare skydd för den sexuella integriteten (SOU 2016:60). Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2017 framgår under rubriken Mål och återrapporteringskrav att Polismyndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att utveckla myndighetens arbetsmetoder vid utredning av våldtäkt och andra sexualbrott. Av redovisningen ska även framgå hur myndigheten arbetar med bemötandefrågor och säkerställer att arbetsmetoderna når ut i hela organisationen samt vilka resultat åtgärderna har lett till.

Arbetet mot handel med skyddade arter

Cites är en global miljökonvention med syfte att reglera internationell handel med hotade vilda växt- och djurarter. Initiativet till att skapa en global konvention som reglerar handeln med hotade arter togs vid ett internationellt miljömöte i Stockholm 1971. Ursprungligen togs konventionen fram under IUCN (Internationella naturvårdsunionen), men flyttades senare till Unep, FN:s globala miljöprogram. Konventionen undertecknades 1973 och trädde i kraft 1975.

I dagsläget har 180 länder skrivit under konventionen, vilket gör den till en av de största och äldsta internationella miljökonventionerna. Konventionen

omfattar reglering av handel för ca 35 000 djur- och växtarter samt produkter av dem såsom virke av träslag, skinn, ben m.m.

Till konventionen hör tre bilagor med listade arter. Bilaga I avser utrotningshotade arter som är eller kan bli påverkade av handel. Generellt handelsförbud gäller, undantag kan endast ges under exceptionella förhållanden. Bilaga II avser arter som inte nödvändigtvis är utrotningshotade men riskerar att bli det om inte strikt reglering av handeln införs. Bilaga III avser arter som regleras av handel i minst ett land och där landet eller länderna ber andra om hjälp att reglera handeln med arten.

Justitiedepartementet har informerat om att några initiativ från Sveriges sida inriktade på bekämpning av organiserad brottslighet och korruption inom handel med hotade arter inte är aktuella. Dock avser Genval (Europeiska rådets arbetsgrupp för allmänna frågor, inklusive utvärdering), vars främsta uppgift är att dra upp riktlinjer för hur kampen mot organiserad brottslighet ska samordnas, att under åttonde rundan av ömsesidig utvärdering behandla miljöbrott.

Rätten att utföra trafikkontroller

Justitieutskottet behandlade i betänkande 2014/15:JuU3 med anledning av proposition 2013/14:232 Utökade befogenheter för civilanställda inom Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten bl.a. bilinspektörers befogenheter. Av propositionen som antogs av riksdagen framgår bl.a. följande:

Inom polisens trafikövervakning är två personalkategorier verksamma: polismän och bilinspektörer. Bilinspektörerna är, liksom de polismän som arbetar med trafikövervakning, anställda vid polismyndigheterna. Bilinspektörerna arbetar huvudsakligen med tillsyn av den yrkesmässiga trafiken och de utgör cirka 25 procent av den personal hos polismyndigheterna som arbetar inom området yrkesmässig trafik.

I propositionen föreslogs att bilinspektörer skulle ges ytterligare befogenheter. De föreslogs få befogenhet att besluta om vissa avgifter, förbjuda fortsatt färd i vissa fall, få befogenhet att ta hand om ett fordon's registreringsskyltar och ges tillträde till fordon för kontroll av alkohol. Av propositionen framgår att man under ärendets beredning även övervägt att ge bilinspektörer befogenhet att utfärda ordningsbot men att man kommit fram till att inte föreslå detta.

Justitiedepartementet har informerat om att endast poliser utför hastighetskontroller. Vidare avser polisen att med stöd av de utökade medel, drygt 35 miljoner kronor som man tilldelats i budgetpropositionen för 2017 och som beskrivs nedan, öka såväl antalet trafikkontroller som omfattningen av dem.

Övervakning av yrkestrafiken

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4 s. 52–54) framgår att regeringen inom anslaget 1:1 Polismyndigheten avsatt dels 25 miljoner kronor per år 2017–2020 för att motverka illegal

cabotageverksamhet, dels 10,7 miljoner kronor fr.o.m. 2017 för flygande inspektioner av nyttofordon.

Vidare framgår av Polismyndighetens regleringsbrev för 2017 att Polismyndigheten ska vidareutveckla sitt arbete med kontroller av cabotagetransporter och flygande inspektioner av nyttofordon samt säkerställa att insatserna på dessa områden förbättras.

Med cabotage avses transport av passagerare eller gods inom ett lands gränser, utfört av ett företag som är registrerat utanför detta lands gränser.

Vägran att lyda polis eller annan behörig personal vid olycksplatser

Av 10 § första stycket 3 polislagen (1984:387) följer att polismän har rätt att avvisa personer som inte följer anvisningar att hålla sig åt sidan vid t.ex. trafikolycksplatser. Polisen får i den utsträckning som andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt använda våld för att genomföra detta.

Regeringen gav den 22 december 2016 (dir. 2016:115) en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå de ändringar som behövs för att åstadkomma ett modernt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner. Uppdraget ska redovisas senast den 29 juni 2018. Av direktiven framgår bl.a. att det finns anledning att överväga att införa ett nytt brott som tar sikte på hindrande av polisens, räddningstjänstens och ambulanssjukvårdens ingripanden eller hjälpinsatser. De fysiska angreppen mot insatserna är visserligen redan kriminaliserade, men det saknas en straffbestämmelse där det skyddade intresset är insatsen som sådan och inte säkerheten för person eller egendom. För en sådan straffbestämmelse talar intresset av att ovanstående aktörer ska kunna genomföra en insats utan att hindras, oavsett om hindret består i våldshandlingar eller annat.

Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet

I budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17 utg.omr. 4 s. 28) pekar regeringen på att brottsligheten drar nytta av globalisering, fri rörlighet och digitalisering. Satsningar mot internationella brottsnätverk och organiserad brottslighet bidrar till att öka myndigheternas kompetens, skapa kontakter och bygga upp informationsflöden. För att bygga upp förmågan att fånga upp ärenden med internationella kopplingar, tillvarata internationell information och förbättra samordningen inom hela organisationen har Polismyndigheten börjat skapa internationella, operativa funktioner i polisregionerna. Myndigheten har också utsett en särskild koordineringsfunktion för det myndighetsgemensamma arbetet inom ramen för EU:s policycykel mot internationell och organiserad brottslighet. De europeiska fonderna för de yttre gränserna och den inre säkerheten utnyttjas för projektverksamhet i form av särskilda uppdrag.

Vidare anför regeringen att informationsutbytet inom EU har fortsatt att utvecklas under 2015. Inom ramen för Prümsamarbetet har Sverige anslutits

till det automatiserade fingeravtrycksutbytet. DNA-utbyte sker med över hälften av de anslutna medlemsstaterna. Det bidrar till att identifiera och lagföra gärningsmän och kartlägga internationell brottslighet. Möjligheten att göra förfrågningar till fordonsregister inom EU omfattar nu samtliga 19 anslutna medlemsstater och underlättar för polisen att göra kontroller av utländska fordon.

I budgetpropositionen pekas även på att åklagarväsendets operativa samarbete med andra länder är ett frekvent inslag i arbetet och att myndigheternas internationella engagemang under året genom egna initiativ har varit betydande. Myndigheterna har bidragit till utvecklingen av det rättsliga samarbetet inom EU, inklusive till det europeiska åklagarkontoret Eurojust, där antalet ärenden har ökat under 2015 och blivit mer komplexa.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde i ett frågesvar den 25 januari 2017 om utländska stöldligor (fr. 2016/17:685) bl.a. följande:

Att utsättas för stöld efter inbrott i sitt boende innebär naturligtvis en stor integritetskränkning och medför att många utsatta känner sig otrygga och oroliga. Regeringen kommer inom kort att lämna en proposition till riksdagen med förslag om en uppvärdering i påföljdshänseende av sådana stölder som begås efter intrång i olika former av boenden.

Enligt polisen begås många tillgreppsbrott av hitresta utländska ligor. Insatser mot internationella brottsnätverk är därför ett viktigt och strategiskt utvecklingsområde i Polismyndighetens brottsutredande verksamhet. En effektiv förundersökningsverksamhet med god förmåga att hantera internationell organiserad brottslighet i kombination med kontrollverksamhet vid relevanta gränspassager bedöms vara den viktigaste framgångsfaktorn i arbetet. För att effektivisera utredningsarbetet har Polismyndigheten beslutat om en nationell modell för brottsamordning som infördes under 2016. Brottsamordning innebär att polisen identifierar mönster i tillvägagångssätt och jämför spår från brottsplatser för att undersöka om det finns gemensamma faktorer som kan tyda på exempelvis seriebrottslighet. Arbetet är särskilt inriktat mot mobil organiserad brottslighet som rör sig över stora geografiska områden.

Europeiska kommissionen har föreslagit en förordning som innebär att det ska inrättas en europeisk åklagarmyndighet med uppgift att bekämpa brott mot EU:s finansiella intressen (KOM(2013) 534). Den europeiska åklagarmyndigheten ska ha exklusiv behörighet att utreda och åtala för den typen av brott. Det innebär att medlemsstaternas åklagarbehörighet på det brottsområdet ska överlåtas till EU i motsvarande utsträckning. Med brott mot EU:s finansiella intressen avses exempelvis bedrägerier riktade mot EU. Den 7 februari 2017 konstaterade rådet att det saknas enhälligt stöd för förslaget. Därmed skulle en grupp på minst nio medlemsstater kunna överlämna förslaget till Europeiska rådet för diskussion i ett sista försök att uppnå enighet. Om det ändå inte är möjligt kan det bli aktuellt med ett s.k. fördjupat samarbete. Vid Europeiska rådets möte den 9–10 mars har 17 medlemsstater i enlighet med artikel 86.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) deklarerat att de avser att inleda ett fördjupat samarbete om att inrätta en europeisk åklagarmyndighet. Utskottet fick

därefter, den 3 april 2017, besked om att det numera är 16 medlemsstater som avser att inleda ett fördjupat samarbete.

Justitieutskottets majoritet har vid ett flertal överläggningar med regeringen, senast den 10 november 2016, förklarat att den ställer sig bakom regeringens ståndpunkt att det inte bör inrättas en europeisk åklagarmyndighet med uppgift att bekämpa brott mot EU:s finansiella intressen (prot. 2016/17:7).

Våld vid idrottsevenemang

Under senare tid har olika aktörer i samhället gjort insatser för att motverka våld och ordningsstörningar vid idrottsarrangemang och stärka den positiva supporterkulturen. Lagstiftningen har skärpts på olika sätt. I ordningslagen (1993:1617) har det införts straffsanktionerade förbud mot att bl.a. inneha och använda pyrotekniska varor utan tillstånd vid vissa idrottsarrangemang, mot att obehörigen beträda spelplanen och mot att kasta in föremål på planen (se prop. 2008/09:78). Lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang har ändrats på så sätt att det numera är möjligt att vid straffansvar förbjuda personer att få tillträde till idrottsarrangemang i upp till tre år (se prop. 2013/14:68). Polismyndigheten har också getts möjlighet att föra ett register över personer med tillträdesförbud (se vidare lagen [2015:51] om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och prop. 2013/14:254). En kameraövervakningslag (2013:460) har införts, som bl.a. kan underlätta för att avslöja och utreda brott som begås inne på arenorna (se prop. 2012/13:115). Vidare har skyldigheten för den som anordnar ett idrottsarrangemang att betala kostnader för polisbevakning tagits bort (se prop. 2013/14:1 s. 552 f.). Riksdagen har även helt nyligen antagit ett förslag till maskeringsförbud vid idrottsevenemang (prop. 2016/17:41, bet. 2016/17:JuU8, rskr. 2016/17:139).

Trygghet för småföretagare

Egendomsskyddsutredningen behandlar i sitt betänkande Stärkt straffrättsligt skydd för egendom (SOU 2013:85) frågan om det bör införas en möjlighet att vid straffansvar utestänga personer från bl.a. butiker. Utredningen konstaterar att för en sådan möjlighet talar att det skulle vara ett sätt att begränsa tillfällena för återfallsförbrytare att begå nya brott. En sådan möjlighet skulle emellertid samtidigt inskränka den grundlagsskyddade rätten att röra sig fritt. Enligt utredningens mening är det intresse som förbudet skulle skydda varken så allmänt eller så integritetskränkande att det motiverar en sådan inskränkning. Det skulle även vara svårt att utforma ett förbud som kan tillgodose kraven på rättssäkerhet utan att samtidigt bli en börda för rättsväsendet. Utredningens bedömning är därför att de skäl som talar mot att införa en ny lag om tillträdesförbud till butiker är betydligt starkare än de som talar för. Därför lämnar inte utredningen något sådant förslag.

Regeringens skrivelse (skr. 2016/17:126 Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program hanteras för närvarande av riksdagen.

Skrivelsen innefattar åtgärder som är trygghetsskapande för småföretagare. Vidare samverkar Nationellt bedrägericenter inom Polismyndigheten med företagare och organisationer.

Justitie- och migrationsministern anförde i ett frågesvar den 18 januari 2017 bl.a. följande:

Det är viktigt att det finns möjlighet att upprätthålla ordning och säkerhet i lokaler dit allmänheten har tillträde och inskränkningar i öppettider är inte ett exempel på en optimal lösning av de problem som finns.

När det generellt gäller tillträdesförbud till platser dit allmänheten har tillträde måste man ha klart för sig att det är en komplicerad fråga. Ett tillträdesförbud utgör en inskränkning i den enskildes rätt att röra sig fritt. För att begränsa denna grundlagsskyddade rättighet krävs såväl starka sakskäl som att ingreppet står i proportion till det problem som det avser att lösa.

Alla människor måste kunna känna sig trygga på allmänna platser och ordning och säkerhet måste upprätthållas. Det senare är i grunden förstået en uppgift för polisen. En viktig del i det trygghetsskapande arbetet är även regeringens nationella satsning på det brottsförebyggande arbetet. Jag följer utvecklingen noga.

Regeringen lämnade den 21 mars 2017 proposition 2016/17:131 Grovt fordringsbedrägeri och andra förmögenhetsbrott till riksdagen. Av propositionens huvudsakliga innehåll framgår bl.a. följande. Bedrägerier med s.k. bluffakturor är ett allvarligt problem för både en-skilda och samhället och vållar dessutom svårigheter i rättstillämpningen. Svårigheterna har sin grund i att den straffrättsliga regleringen på detta fält inte är lämpligt avpassad efter omfattande systematiska förfaranden. I förlängningen innebär detta att brottslighetens systematik och samlade negativa effekt inte i tillräcklig utsträckning beaktas vid rubricering av brotten och inte heller får tillräckligt genomslag vid straffmätningen.

För att komma till rätta med detta föreslår regeringen att det i brottsbalken förs in en straffbestämmelse om grovt fordringsbedrägeri. Vad som därigenom straffbeläggs är att i vilseledande syfte rikta betalningsuppsmaningar till en vidare krets av mottagare. Brottet föreslås få samma straffskala som de grova svårhetsgraderna av övriga centrala förmögenhetsbrott, dvs. fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Säkerheten på asylboenden

I samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4, bet. 2016/17:JuU1, rskr. 2016/17:90) behandlade utskottet ett motionsyrkande om säkerheten på asylboenden. Utskottet pekade på att Migrationsverket och Polismyndigheten i september 2016 kommit överens om en gemensam åtgärdsplan för att öka tryggheten i asylboenden. Överenskommelsen tydliggör ansvarsförhållandena och innebär ett ökat samarbete mellan myndigheterna. Överenskommelsen beskriver polisens respektive Migrationsverkets ansvar när det gäller ordning och säkerhet – dels det brottsförebyggande, dels det brottsutredande arbetet. Motionsyrkandet avstyrktes mot bakgrund av åtgärdsplanen. Riksdagen följde utskottet.

Säkerhetspolisens tillgång till Migrationsverkets asylsystem

Justitiedepartementet har informerat om att Säkerhetspolisens och Migrationsverkets respektive rättstjänster utreder möjligheten att ge Säkerhetspolisens tillgång till asylsystemet. Myndigheterna har haft ett möte i december och kommer inom kort att vid ett möte informera Justitiedepartementet om utfallet av deras överväganden.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 27 januari 2016 om Säkerhetspolisens tillgång till Migrationsverkets asylsystem (fr. 2015/16:637) bl.a. följande:

Migrationsverket och Säkerhetspolisens ingick i juni 2015 en överenskommelse om fördjupad samverkan, som har till syfte att utveckla förmågan att identifiera säkerhetshot. Som ett led i denna samverkan väcktes mot bakgrund av det ökade antalet asylsökande frågan om direktåtkomst till Migrationsverkets verksamhetsregister.

Redan i dag har Säkerhetspolisens, precis som Polismyndigheten och utlandsmyndigheterna, rätt till direktåtkomst till Migrationsverkets verksamhetsregister enligt förordningen (2001:720) om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt utlännings- och medborgarskapslagstiftningen.

Migrationsverket är samtidigt, i sin egenskap av personuppgiftsansvarig, skyldigt att vidta vissa skyddsåtgärder för den personliga integriteten. Det innebär bl.a. att se till att den tekniska lösningen för direktåtkomst innehåller tillräckliga begränsningar för vilka uppgifter som får överföras. Säkerhetspolisens har därför inte, och ska inte heller ha, oinskränkt åtkomst till hela verksamhetsregistrets innehåll.

I praktiken medför den nuvarande lösningen för informationsöverföring en del administrativa utmaningar för Migrationsverket och Säkerhetspolisens, som blivit särskilt påtagliga genom det ökade antalet asylsökande. För att hantera dessa har Migrationsverket vänt sig till Datainspektionen och frågat hur myndigheten ser på att under en begränsad period ge ett fåtal tjänstemän inom Säkerhetspolisens elektronisk direktåtkomst till den information som man i dag får i pappersform.

Datainspektionen ser i sitt yttrande en möjlighet för Säkerhetspolisens att under en begränsad period få elektronisk direktåtkomst till Migrationsverkets verksamhetsregister under förutsättning att ett antal krav är uppfyllda: begränsat antal handläggare, överenskommelse om ändamålsbegränsning mellan myndigheterna, adekvat utbildning, logguppföljning och regelbundna utvärderingar. Migrationsverket och Säkerhetspolisens arbetar för närvarande med att se över hur man kan tillgodose Datainspektionens krav.

Det är viktigt att Säkerhetspolisens har tillgång till de verktyg som myndigheten behöver för att kunna fullfölja sitt uppdrag. Regeringen ser positivt på den fördjupade samverkan mellan Säkerhetspolisens och Migrationsverket och jag kommer även fortsättningsvis att följa hur samverkan mellan myndigheterna utvecklas.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om *polisens utrustning* och att utrusta polisen med alternativa vapen och hjälpmedel noterar utskottet att ett pilotprojekt om att använda elpistoler är planerat att sättas igång inom kort. Detta arbete bör inte föregripas. Vidare anser utskottet att frågorna om vilka hjälpmedel och vilken

ammunition som polisen ska använda i första hand är frågor som Polismyndigheten har att hantera på egen hand. Några tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionerna 2016/17:1169 (S), 2016/17:1227 (M), 2016/17:1535 (KD) yrkande 3 och 2016/17:2245 (M) bör därför inte göras. Motionerna avstyrks.

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2016/17:168 (V) yrkande 2 att den tekniska utrustningen ska underlätta och effektivisera arbetet och inte det omvända och att det därför är viktigt att *kvalitetsgranska polisens tekniska hjälpmedel och datasystem*. Utskottet anser dock att även detta i första hand är en fråga som Polismyndigheten, främst genom sin it-avdelning, har att hantera på egen hand. Mot denna bakgrund saknas det anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande till regeringen. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Samverkan mellan myndigheter är mycket viktig i det brottsförebyggande arbetet. Utskottet ser därför positivt på det arbete som pågår på området sedan många år tillbaka. Utskottet noterar även att ny lagstiftning som syftar till att underlätta samverkan trädde i kraft så sent som den 15 augusti 2016. Utskottet anser därför inte att något tillkännagivande till regeringen om ökad samverkan är nödvändigt. Motionerna 2015/16:585 (S), 2016/17:1149 (S) och 2016/17:2036 (C) yrkande 2 avstyrks därför.

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2016/17:3387 (M) yrkande 2 att det är viktigt med insatser för att bryta det *utanförskap* och den utsatthet som finns i vissa områden. Utskottet ser därför positivt på det arbete för att förebygga brott och öka tryggheten i socialt utsatta områden som initierats av regeringen. Något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionsyrkandet är därför inte nödvändigt. Yrkandet avstyrks.

Arbete mot *nyrekrytering till kriminella nätverk* är en mycket viktig del av det brottsförebyggande arbetet. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att flera olika satsningar görs på området. Något tillkännagivande till regeringen är mot denna bakgrund inte nödvändigt. Motion 2016/17:3236 (M, C, L, KD) yrkande 1 avstyrks.

Arbetet för att öka *upplärningen av sexualbrott* är enligt utskottet angeläget. Utskottet konstaterar att Polismyndigheten i sitt regleringsbrev har fått i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att utveckla myndighetens arbetsmetoder när den utreder våldtäkt och andra sexualbrott. Vidare har 2014 års sexualbrottskommitté haft i uppdrag att granska och analysera hur de brottsbekämpande myndigheterna utreder ärenden om våldtäkt och hur rättsväsendet i övrigt hanterar sådana ärenden. Sexualbrottskommitténs betänkande bereds inom Regeringskansliet. Detta arbete bör inte föregripas. Något tillkännagivande till regeringen bör därför inte göras med anledning av motion 2016/17:3340 (M) yrkande 1. Motionsyrkandet bör avslås.

Utskottet delar motionärens uppfattning i motion 2016/17:2663 (MP) yrkande 1 att arbetet mot organiserad brottslighet och korruption är viktigt när det gäller *handel med skyddade arter*. Utskottet bedömer dock att detta arbete

i första hand bör initieras inom ramen för tillämpningen av Cites-konventionen. Något initiativ från riksdagens sida bör därför inte tas med anledning av motionsyrkandet, som avstyrks.

Utskottet anser att reglerna för vilka som har rätt att utföra trafikkontroller har en tillfredsställande utformning. Något tillkännagivande till riksdagen med anledning av motion 2016/17:1245 (M) är därför inte nödvändigt. Motionen bör avslås.

När det gäller *övervakning av yrkestrafiken* noterar utskottet att regeringen har avsatt medel i budgeten för 2017 för att dels motverka illegal cabotageverksamhet, dels för flygande inspektioner av nyttofordon. Dessutom har Polismyndigheten i sitt regleringsbrev fått i uppdrag att vidareutveckla sitt arbete med kontroller av cabotage transporter och flygande inspektioner av nyttofordon samt säkerställa att insatserna på dessa områden förbättras. Mot denna bakgrund saknas det enligt utskottet anledning att göra något tillkännagivande till regeringen med anledning av motion 2016/17:2084 (M). Motionen avstyrks.

I motion 2016/17:3231 (M) yrkande 13 efterfrågas en översyn av möjligheten att *kriminalisera vägran att lyda polis eller annan behörig personal vid olycksplatser*. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att regeringen, som redovisats ovan, nyligen har gett en särskild utredare i uppdrag att överväga och föreslå de ändringar som behövs för att åstadkomma ett modernt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner. Av direktiven framgår bl.a. att införandet av ett nytt brott som tar sikte på hindrande av polisens, räddningstjänstens och ambulanssjukvårdens ingripanden eller hjälpinsatser ska övervägas. Mot denna bakgrund saknas det enligt utskottet anledning till något initiativ med anledning av motionsyrkandet, vilket bör avslås.

Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet är mycket angelägna och utskottet ser därför positivt på att regeringen i budgetpropositionen för innevarande år påtalar att Polismyndigheten har börjat skapa internationella, operativa funktioner i polisregionerna. Myndigheten har också utsett en särskild koordineringsfunktion för det myndighetsgemensamma arbetet inom ramen för EU:s policycykel mot internationell och organiserad brottslighet. Som utskottet uttalat tidigare motsätter sig utskottet dock att en europeisk åklagarmyndighet inrättas. Mot denna bakgrund, och eftersom möjlighet till gränsöverskridande samarbete står till buds genom ett flertal myndigheter och internationella organisationer, finns det enligt utskottet inte skäl för något tillkännagivande med anledning av vad som anförs i motionerna 2016/17:1535 (KD) yrkande 13 och 2016/17:3468 (L) yrkandena 4 och 6.

Som redovisats ovan har ett flertal lagstiftningsåtgärder vidtagits under senare tid för att motverka *våld vid idrottsevenemang*. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas anledning till något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionerna 2016/17:2246 (M) och 2016/17:2806 (S). Motionerna avstyrks.

I motion 2016/17:1602 (S) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande till regeringen om att polisen tillsammans med motorklubbarna ska utarbeta en vägledning för *polisens insatser under stora motorevenemang*. Utskottet har förståelse för att en sådan vägledning kan vara av stort värde när man står inför att arrangera ett motorevenemang. Utskottet anser dock att detta lämpligen bör lösas av polisen och motorklubbarna i samråd och inte föranleda något initiativ från riksdagens sida. Motionen avstyrks.

Utskottet delar motionärens uppfattning i motion 2016/17:1180 (C) yrkande 1 att *tryggheten för småföretagare* är viktig. Ett omfattande arbete pågår också som redovisats ovan på olika plan för att göra livet tryggare för företagare. Utskottet noterar särskilt att man föreslår åtgärder mot bedrägerier med s.k. bluffakturor. Något tillkännagivande till regeringen med anledning av motionen är mot denna bakgrund inte nödvändigt. Yrkandet avstyrks.

Som redovisats ovan har Migrationsverket och Polismyndigheten kommit överens om en gemensam åtgärdsplan för att *öka tryggheten i asylboenden*. Motion 2016/17:3174 (KD) får mot denna bakgrund anses tillgodosedd. Motionen bör avslås.

Frågan om *Säkerhetspolisens tillgång till Migrationsverkets asylsystem* är föremål för utredning av de båda myndigheternas rättsavdelningar under Justitiedepartementets överinseende. Vidare har frågeställningen, som redovisats ovan, nyligen bemötts av inrikesministern i ett frågesvar. Utskottet delar uppfattningen i frågesvaret att det är viktigt att Säkerhetspolisen har tillgång till de verktyg som myndigheten behöver för att kunna fullfölja sitt uppdrag. Det är dock angeläget att detta inte sker på bekostnad av skyddet för den personliga integriteten. Utskottet är därför inte nu berett att föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen om att Säkerhetspolisen ska ges direktåtkomst till asylsystemet. Motion 2016/17:2299 (SD) yrkande 7 avstyrks därför.

Säkrare id-handlingar m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om säkrare id-handlingar och om registrering av kontantkort till mobiltelefoner.

Jämför reservation 9 (M, C, L, KD).

Motionerna

I motion 2016/17:3235 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2 efterfrågas en översyn av antalet id-handlingar och kvaliteten på dem för att på så vis minska möjligheten att utnyttja någon annans identitet.

I motion 2016/17:1009 av Hans Hoff (S) begärs en översyn om kontantkort till mobiltelefoner ska registreras. Motionären pekar på att dessa kort används av den organiserade brottsligheten för att undgå att upptäckas av polisen.

Bakgrund

Brottsförebyggande rådet (Brå) har i rapporten *Bedrägeribrottsligheten i Sverige, kartläggning och åtgärdsförslag* (Rapport 2016:9) som lämnades i mars 2016 påpekat att det i dag finns ca 15 godkända typer av id-handlingar i Sverige, som utfärdas av tre myndigheter: – Polismyndigheten, Skatteverket och Transportstyrelsen. Därutöver kan större banker utfärda id-kort som är godkända av Swedish Standards Institute (Sis) åt sina kunder, och även vissa företag får utfärda Sis-godkända id-kort till sina anställda. Antalet olika id-handlingar försvårar id-kontroller och underlättar missbruk. I rapportens sammanfattning anförts vidare att Brå gör samma bedömning som en del representanter för näringslivet, nämligen att en central aktör bör få ansvar för hantering av id-handlingar i alla faser, från ansökningsprocess, bakgrundskontroll av den sökande, tillverkningsprocess av handlingen till utlämningsprocess och möjlighet att verifiera äkthet av utgivna id-handlingar.

Frågan om skyldighet att registrera abonnemangsuppgifter för kontantkort behandlades i proposition 2011/12:55 *De brottsbekämpande myndigheternas tillgång till uppgifter om elektronisk kommunikation*. Regeringen konstaterade att en registreringskyldighet skulle kunna införas för att undvika att operatörerna saknar uppgifter om innehavarna. De brottsutredande myndigheternas behov av att få tillgång till uppgifterna måste dock, fortsatte regeringen, vägas mot andra intressen. En skyldighet att registrera den abonnent som använder ett visst kontantkort skulle innebära ett åliggande för operatörerna med kostnader som följd. Vidare skulle de personer som köper kontantkort bli skyldiga att ge upp den anonymitet som hittills har funnits. Dessutom anförde regeringen att det är tveksamt hur effektiv en registreringskyldighet avseende abonnemangsuppgifter för kontantkort skulle bli för den brottsutredande verksamheten. Det skulle t.ex. behövas kontrollmekanismer för att förhindra att en köpare av kontantkort uppger felaktiga personuppgifter eller registrerar sig för ett stort antal kontantkort och sedan tillhandahåller dessa i kriminella kretsar. Dessutom, anförde regeringen, skulle sådana kontrollmekanismer inte kunna hindra att anonyma kontantkort köps utomlands och utnyttjas i Sverige i brottsliga sammanhang. Sammanfattningsvis ansåg regeringen att det inte bör införas någon särskild skyldighet för operatörer att registrera uppgifter om abonnemang för kontantkort.

Propositionen behandlades av riksdagen i betänkande 2011/12:JuU8 *De brottsbekämpande myndigheternas tillgång till uppgifter om elektronisk kommunikation*. I betänkandet hanterades ett motionsyrkande om att kontantkort till mobiltelefoner skulle registreras. Motionsyrkandet avstyrktes av utskottet på de skäl som anfördes av regeringen. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2011/12:213). Därefter har likalydande motionsyrkanden behandlats och avstyrkts i betänkande 2013/14:JuU14 *Polisfrågor (förenklad beredning)*.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2016/17:3235 (M, C, L, KD) yrkande 2 att det är viktigt att de id-handlingar som finns håller en god kvalitet. Utskottet som noterar att frågan uppmärksammas och att Brå i en rapport bl.a. föreslagit att en central aktör bör få ansvar för hantering av id-handlingar i alla faser anser dock inte att det är nödvändigt med något tillkännagivande från riksdagen till regeringen i denna fråga. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet är alltjämt av uppfattningen att det inte bör införas en skyldighet att registrera kontantkort. Motion 2016/17:1009 (S) avstyrks därför.

Polisers rätt till kränkingsersättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att det bör utredas hur polisens rätt till ersättning vid allvarlig kränkning ska kunna utökas och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 10 (S, MP, V).

Motionerna

I partimotion 2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 17 föreslås att en utredning ska tillsättas med syfte att föreslå lämpliga förändringar i lagstiftningen så att skadestånd till poliser för allvarliga kränkningar ska betalas ut i större utsträckning än vad som nu är fallet. Ett likalydande yrkande framförs i motion 2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 24.

Bakgrund

Polisers rätt till kränkingsersättning

Av 2 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207) framgår att den som allvarligt kränker någon annan genom brott som innefattar ett angrepp mot dennes person, frihet, frid eller ära ska ersätta den skada som kränkningen innebär.

Av kommentaren till 2 kap. 3 § skadeståndslagen (se Bertil Bengtsson, Erland Strömbäck, Skadeståndslagen, 26 maj 2015, Zeteo, kommentaren till 2 kap. 3 §) framhålls att vissa yrkesgrupper – framför allt poliser och vissa anställda inom kriminalvården eller psykiatri – har anledning att räkna med angrepp i arbetet och att något mer krävs för att en allvarlig kränkning ska kunna konstateras; ändå borde de ofta ha rätt till ersättning vid skymfliga direkta angrepp mot den privata sfären. Av betydelse blir här för polisens del om de provocerat eller i vart fall tillgripit våld mot angriparen, men även andra omständigheter kan påverka utgången.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde i ett frågesvar den 25 januari 2017 om stenkastning mot polisen (fr. 2016/17:659) bl.a. följande:

Boriana Åberg har frågat mig om jag är beredd att ta något lagstiftningsinitiativ eller vidta någon annan generell åtgärd med anledning av en tingsrättsdom i vilken två poliser som blivit utsatta för stenkastning inte ansågs ha rätt till skadestånd.

Jag anser att det naturligtvis är helt oacceptabelt att poliser möts av stenkastning vid ett ingripande och att det finns anledning att ta frågan om angrepp mot polis och annan blåljuspersonal på stort allvar. För att försäkra sig om att det straffrättsliga skyddet för bl.a. poliser är tillräckligt beslutade regeringen den 22 december 2016 kommittédirektiven Ett modernt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner.

Jag kan som minister inte uttala mig om rättstillämpningen i det enskilda fallet. När det gäller skadestånd på grund av brott gäller enligt skadeståndslagen att den som allvarligt kränker någon annan genom vissa typer av brott ska ersätta den skada som kränkningen innebär. Rätten till ersättning ska grunda sig på en samlad bedömning av vad som har framkommit.

I Brottsoffermyndighetens referatsammanställning från 2017 anför följande om kränkningersättning:

Ersättning för kränkning lämnas vid brott som inneburit ett angrepp på den skadelidandes personliga integritet, vilket i detta sammanhang bäst kan beskrivas som dennes privatliv och människovärde. Rätten till kränkningersättning förutsätter en brottslig handling. Dessutom krävs att kränkningen varit allvarlig. Enligt skadeståndsrättslig praxis kan en allvarlig kränkning inte uppskattas till ett lägre belopp än 5 000 kr. Detta innebär att bagatellartade kränkningar inte ersätts.

Vidare anför i referatsammanställningen följande när det gäller poliser:

När det gäller att bedöma om en polis i tjänst har tillfogats en allvarlig kränkning måste beaktas att det ingår i polisens arbetsuppgifter att ingripa mot besvärliga och ibland våldsamma personer. En polis måste i en sådan situation vara beredd på att mötas av visst våld, hot och ofredande samt ha en bättre mental beredskap inför detta än andra. I rättspraxis har man mot denna bakgrund varit obenägen att tillerkänna poliser kränkningersättning i ingripandesituationer (jfr Högsta domstolens avgörande i rättsfallet NJA 1999 s. 725). Högsta domstolen har emellertid i ett senare pleniavgörande (NJA 2005 s. 738) uttalat att en viss förskjutning av praxis bör ske, så att vissa angrepp som tidigare kan sägas ha legat strax under gränsen för kränkningersättning numera kan ge rätt till sådan ersättning. Samtidigt har domstolen sagt att samtliga omständigheter vid den påstådda kränkningen måste vägas in och en samlad bedömning ske. När det är fråga om en påstådd kränkning som skett i anslutning till ett polisingripande där en polis har använt våld måste det enligt domstolen krävas mer än annars för att kränkningersättning ska tillerkännas polisen.

När en polis har varit utsatt för en allvarlig kränkning lämnas ersättning med samma belopp som gäller vid brott i allmänhet. Poliser behandlas alltså i det avseendet inte annorlunda än andra vad gäller ersättningens storlek.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det framgår av praxis att det i dag ställs väsentligt högre krav än i andra fall för att poliser som utsatts för brott ska få skadestånd i form av kränkingsersättning. Utskottet anser att detta är otillfredsställande. En utredning bör därför tillsättas med syfte att föreslå lämpliga förändringar av lagstiftningen som syftar till att skadestånd vid allvarliga kränkningar kan utgå i fler fall än i dag när poliser är brottsoffer. Att t.ex. spotta en polis i ansiktet bör alltid leda till skadestånd. Detsamma bör gälla när poliser utsätts för våld som är att jämföra med misshandel av normalgraden. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att det bör utredas hur polisens rätt till ersättning vid allvarlig kränkning ska kunna utökas. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2016/17:3231 (M) yrkande 24 och 2016/17:3388. (M) yrkande 17.

Förundersökningar mot poliser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om förundersökningar mot poliser.

Jämför reservation 11 (SD).

Motionen

I motion 2016/17:2541 av Markus Wiechel (SD) anføres att en förundersökning för tjänstefel inte per automatik bör inledas när en polis har använt sitt tjänstevapen. Motionären yrkar därför att hanteringen av fall där poliser som har använt sina tjänstevapen för att oskadliggöra ett hot ska ändras så att poliser inte utan skäl misstänks för tjänstefel.

Bakgrund

Enligt 10 § polislagen (1984:387) får en polisman, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, under vissa förutsättningar använda våld i sin tjänsteutövning. Våld får t.ex. användas om polismannen möts med våld eller hot om våld. En polisman har även samma rätt som andra att i enlighet med bestämmelserna i 24 kap. brottsbalken bruka våld i nödvärns- och nödsituationer. Protokoll ska enligt 28 § polislagen föras över ingripanden som innebär att man använde skjutvapen. Ett sådant protokoll ska innehålla uppgifter om skälen för åtgärden.

I fråga om att använda skjutvapen finns det särskilda föreskrifter i kungörelsen (1969:84) om polisens användning av skjutvapen. En polisman som har avlossat skott ska skyndsamt underrätta en förman vid berörd ledningscentral vid Polismyndigheten och lämna en rapport om händelsen till

berörd regionpolischef eller avdelningschef (8 §). I Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om polisens skjutvapen m.m. (PMFS 2016:5) finns närmare bestämmelser om hur man ska rapportera. Omständigheterna vid ingripandet, anledningen till att våldsanvändning var nödvändig och skälen till att skjutvapen användes m.m. ska dokumenteras utförligt på ett särskilt formulär. Data från rapporten ska omgående skickas till Nationella operativa avdelningen.

Om det uppstår en misstanke om att en anställd inom Polismyndigheten har begått ett brott ska det utredas av Polismyndighetens avdelning för särskilda utredningar (SU). Alla ärenden som kommer in till SU ska lämnas över till åklagare som beslutar om förundersökning ska inledas eller inte. Detta regleras i förordningen (2014:1106) om handläggning av ärenden om brott av anställda inom polisen och vissa andra befattningshavare.

Utskottets ställningstagande

Det är enligt utskottet viktigt att det finns rutiner för att följa upp vad som skett i de fall då en polis avlossat sitt skjutvapen. Utskottet anser att gällande regelverk har en ändamålsenlig utformning. Något tillkännagivande till regeringen i enlighet med vad som anförs i motion 2016/17:2541 (SD) bör därför inte göras. Motionen avstyrks.

Arbetet mot terrorism

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förebyggande arbete nationellt och internationellt mot terrorism samt därmed sammanhängande frågor.

Jämför reservationerna 12 (M, C), 13 (M), 14 (SD), 15 (M, C, L, KD) och 16 (SD).

Motionerna

Informationsutbyte och förebyggande arbete m.m.

I partimotion 2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 4 påtalas vikten av samverkan och informationsutbyte mellan olika myndigheter för att bättre kunna identifiera riskpersoner. I yrkande 5 begärs att riktlinjer, där lagföring ska komma i främsta rummet, ska upprättas för hur återvändare ska hanteras. Enligt motionärerna bör omfattande ansträngningar göras beträffande alla återvändare i syfte att utreda begångna brott. Regeringen måste ta ansvar för att olika myndigheter arbetar med återvändande och att deras arbete samordnas. Vidare begär motionärerna i yrkande 9 att regeringen ska ta initiativ till strukturerad och bred samverkan mellan myndigheter – som

Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Finansinspektionen och Bolagsverket – och bank- och finanssektorn samt andra branscher och branschföreträdare i syfte att kunna upptäcka och ta initiativ mot finansiering av terrorism.

I partimotion 2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 45 påtalas vikten av förebyggande arbete mot radikaliserings och terrorism. Motionärerna efterlyser ett ökat samarbete mellan t.ex. civilsamhälle, skolor, Säkerhetspolisen, polis och kommuner.

I motion 2016/17:3310 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 9 efterfrågas ökade resurser till Säkerhetspolisen. Motionärerna anför att de ökade krav som ställs i arbetet för att motverka och bekämpa radikaliserings, terrorism och olika former av våldsbejakande extremism innebär att Säkerhetspolisen kommer att belastas ytterligare framöver.

I motion 2016/17:2299 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 6 begärs att Säkerhetspolisen ska få rätt att registrera att en person sympatiserar med en terrororganisation. Motionärerna anför att det bör säkerställas att Säkerhetspolisen får föra denna sorts register för att effektivt kunna utföra sitt uppdrag att bekämpa terrorism.

Internationellt arbete mot terrorism

I partimotion 2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 21 begärs att Sverige ska bidra till kapacitetsutbyggnad av rättsliga funktioner i andra länder, inte minst för att kunna säkra bevisning om terroristbrott och krigsförbrytelser. I yrkande 22 i motionen anförts att Sverige bör bidra till att världens länder på ett bättre och mer effektivt sätt driver på att säkerhetsrådets resolutioner genomförs och tillämpas i nationell lagstiftning. Enligt motionärerna bör Sverige bidra till att skapa förutsättningar för att organ under FN:s säkerhetsråd – som Counter-Terrorism Committee – på ett bättre och mer effektivt sätt driver på att säkerhetsrådets resolutioner genomförs och tillämpas i nationell lagstiftning i världens länder. I yrkande 23 föreslås att Sverige ska bidra till att utveckla de nationella rättssystemen i de länder där behoven är störst. Även detta arbete bör kunna ske genom att Sverige bidrar till att skapa förutsättningar för organ under FN:s säkerhetsråd – som Counter-Terrorism Committee – att utveckla de nationella rättssystemen för att bevisning som säkras i vissa länder ska vara av den art och kvalitet som krävs för att i andra länder – som Sverige – kunna läggas till grund för rättsliga förfaranden och fällande domar för terrorist- och krigsbrott. I yrkande 24 anförts att Sverige bör bidra till att utveckla samarbetet för att effektivare kunna bekämpa terrorism inom Europeiska unionen.

I partimotion 2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 14 anförts att regeringen bör ha en strategi för att hantera problemen med cyberkriminalitet – som också kan kopplas till terroristorganisationer – och för hur terroristorganisationers användning av och propagandaspridning på internet och sociala medier ska motverkas och hanteras.

I motion 2016/17:2871 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att Sverige tydligt ska ta avstånd från och motverka all internationell terrorism och extremism. I yrkande 10 begärs ett tillkännagivande om att internationell samverkan för att motverka terrorism ska stödjas. I yrkande 11 anförs att internationell samverkan för att motverka resor i syfte att delta i terrorism eller terrorträning ska stödjas.

I motion 2016/17:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 6 pekas på att Europol nyligen har sjösatt ett projekt som handlar om att motverka värvning till eller uppvigling till stöd för terroristverksamhet via sociala medier. Genom avgiften till Europol bidrar Sverige till att finansiera detta projekt, men det är även viktigt att också delta operativt i satsningen mot bakgrund av dels de problem Sverige har med radikaliserade ungdomar som reser, dels vikten av att aktivt bidra i arbetet mot terrorism. I motion 2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2 efterfrågas ett förstärkt samarbete enligt Prümrådsbeslutet och Atlasrådsbeslutet.

Bakgrund

Allmänt

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4) att terrorism hotar internationell fred och säkerhet, nationell säkerhet och våra grundläggande fri- och rättigheter. Arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism och kampen mot terrorism är även fortsättningsvis högt prioriterade frågor för regeringen. Sveriges strategi mot terrorism är utgångspunkten för Sveriges långsiktiga nationella och internationella arbete mot terrorism. Sverige måste förebygga, förhindra och försvåra terrorism, och om ett terroristattentat ändå äger rum måste samhället kunna hantera konsekvenserna av det. Arbetet kräver ett väl fungerande samarbete mellan ansvariga myndigheter och aktörer. Terrorism är gränsöverskridande, och internationellt samarbete är nödvändigt. Den överenskommelse som regeringen ingick med Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Centerpartiet i december 2015 om åtgärder mot terrorism tar sin utgångspunkt i strategin. Inom ramen för överenskommelsen har lagstiftning antagits och flera myndigheter har fått uppdrag inom sina ansvarsområden. Bland annat har regleringen avseende personer som reser till konfliktområden för att delta i eller få träning i terroristhandlingar skärpts, genom att ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte har införts. Utöver de åtgärder som redan genomförts har regeringen bl.a. för avsikt att låta se över hela den straffrättsliga regleringen på terrorismområdet i syfte att åstadkomma ett effektivt och överskådligt regelverk som samtidigt är förenligt med ett väl fungerande skydd för mänskliga fri- och rättigheter. Regeringen föreslår även att Säkerhetspolisen får medel för att bl.a. kunna anställa fler i syfte att bibehålla sin förmåga att skydda rikets säkerhet och vår demokrati. Vidare framhåller regeringen att det förebyggande arbetet är särskilt viktigt för att långsiktigt motverka

radikalisering och våldsbejakande extremism och terrorism. Den nationella samordnaren för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism har ett viktigt uppdrag att förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer. Det är viktigt att det förebyggande arbetet vidareutvecklas och fördjupas.

Regeringen har i årets budgetproposition (prop. 2016/17:1 utg.omr. 4 s. 54) anfört att man ser ett behov av att ge Säkerhetspolisen möjlighet att intensifiera arbetet mot terrorism och att man därför ökar myndighetens anslag för kommande år.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 22 juni 2016 om registrering av terrorist sympatisörer (fr. 2015/16:1337) bl.a. följande:

Säkerhetspolisen tar emot en stor och ökande mängd information med underrättelsevärde i bekämpningen av bl.a. terrorism. I denna information pekas från tid till annan namngivna personer ut som sympatisörer av Daesh. Informationen kan innehålla känsliga personuppgifter om exempelvis personernas religiösa övertygelser eller politiska ståndpunkter. Dessa får i enlighet med polisdatalagen endast behandlas om det är absolut nödvändigt och om de är kompletterande till misstänkt brottslighet.

Eftersom det kan finnas anledning att befara att personer som har sympatier för Daesh kan komma att ägna sig åt terroristrelaterad brottslig verksamhet, har Säkerhetspolisen bett om Datainspektionens bedömning av hur sådan information ska kunna behandlas på ett rättssäkert sätt. Jag kommer att följa myndigheternas fortsatta kommunikation noga.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i en interpellationsdebatt den 24 februari 2017 om terroristrelaterad brottslighet (ip. 2016/17:239) bl.a. följande:

Fru talman! Anti Avsan har frågat mig hur det ska gå till att döma svenska terrorresenärer i "närområdet" till de platser där brotten har begåtts, liksom var, hur och av vem bevisning ska säkras. Anti Avsan har också frågat hur Sverige kan agera för att öka andra länders förmåga att säkra bevisning och döma personer för terrorismrelaterad brottslighet samt hur förmågan att i Sverige lagföra personer som har begått terrorismrelaterade brott i andra länder ska kunna öka. Avslutningsvis har Anti Avsan frågat vilka initiativ jag och regeringen vill ta för att fler terrorresenärer och andra personer ska kunna ställas till ansvar för terrorismrelaterad brottslighet.

På regeringens initiativ har regleringen skärpts och ett särskilt straffansvar för terrorismresor och mottagande av terrorismutbildning införts. Vidare har en utredning som regeringen tillsatt bland annat föreslagit en ny straffbestämmelse om deltagande i väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation. Betänkandet har remitterats, och förslagen bereds i Regeringskansliet. Inom EU-samarbetet har vi kommit överens om ett nytt terrorismdirektiv, och regeringen har tillsatt en utredning som just nu tittar på vad som krävs för att genomföra det. Direktivet innehåller flera viktiga nyheter. Exempelvis utvidgas terroristbrottet bland annat när det gäller angrepp mot informationssystem. Även kriminaliseringen av terrorismfinansiering utvidgas.

I brottsutredningar måste bevis säkras där de finns. Det är svårt att hämta in bevisning från konfliktområden. Samtidigt kan det i dagens informationsamhälle finnas andra möjligheter att säkra bevisning. Regeringen arbetar intensivt med att säkerställa att de brottsbekämpande myndigheterna på ett effektivt och rättssäkert sätt kan säkra bevisning, exempelvis sådan som finns i elektronisk kommunikation. Regeringen har

därför gett en utredare i uppdrag att lämna förslag om hemlig dataavläsning som ett nytt straffprocessuellt tvångsmedel. Hemlig dataavläsning skulle kunna vara en effektiv metod bland annat för att bekämpa terroristbrottslighet.

Huvudansvaret för att förhindra och utreda terroristbrottslighet ligger hos Säkerhetspolisen. Regeringen ser ett behov av att myndigheten bland annat intensifierar sitt arbete mot terrorism och har därför i budgetpropositionen för 2017 föreslagit att Säkerhetspolisen tillförs 650 miljoner kronor ytterligare under perioden 2017–2020.

Ett välfungerande internationellt samarbete är i många fall avgörande för möjligheterna att utreda terroristbrottslighet. Sverige har goda förutsättningar för rättsligt samarbete med andra länder, men detta kräver naturligtvis att det finns ett välfungerande rättssystem i de stater vi samarbetar med. Här kan Sverige bidra genom stöd till rättsväsendet samt till aktörer och organisationer som arbetar med dessa frågor i regionen. Det pågår för närvarande olika internationella processer och initiativ för ansvarsutkrävande för de grova brott som begåtts i konflikterna i Syrien och Irak. Inom FN stöder Sverige aktivt både undersökningskommissionen för Syrien och den oberoende mekanismen för att bistå utredning och åtal i Syrien för de allvarligaste internationella brotten. Inom EU är Sverige ett av de medlemsländer som tydligast driver förslaget om upprättandet av en civil EU-krisanteringsinsats för att stödja och stärka det irakiska rättsväsendet och säkerhetssektorn.

Terrorism ska bekämpas oavsett var den förekommer. Den som deltar i den brutala terrorismen ska åtalas och straffas, och vi måste ta vårt ansvar när våra medborgare reser iväg för att delta i dessa förfärliga brott.

Pågående arbete m.m.

Justitiedepartementet har informerat om att det pågår ett samarbete mellan Säkerhetspolisen, Polismyndigheten och lokala aktörer för att förebygga terrorism och motverka radikalisering. Fokus i den svenska strategin mot terrorism är på åtgärder som syftar till att minska basen för rekrytering till terrorism. Enligt strategin är det polisens ansvar att dela lägesbild och information om terrorism och våldsbejakande extremism till lokala aktörer. Det sker exempelvis inom ramen för arbetet med medborgarlöften och samverkansöverenskommelser med kommuner och civilsamhället. Förmågan att dela lägesbild förutsätter att polisen på lokal nivå har tillgång till relevant information och under senare år har informationsutbytet mellan Säkerhetspolisen och Polismyndigheten ökat. Det pågår också ett arbete inom Polismyndigheten med att förbättra den interna delgivningen.

Regeringen gav i maj 2016 Säkerhetspolisen, Polismyndigheten (Finanspolisen), Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket i uppdrag att tillsammans utveckla sin samverkan för att utnyttja sina respektive befogenheter och kompetenser i kampen mot finansiering av terrorism mer effektivt. Uppdraget har redovisats i oktober 2016 (Ju2016/03577/PO).

Inom Regeringskansliet (Finansdepartementet) bereds för närvarande 2015 års penningtvätsutrednings betänkande Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism Fjärde penningtvättsdirektivet – samordning – ny penningtvättslag – m.m. (SOU 2016:8). Direktivet innefattar krav på en

bred myndighetssamverkan som förutom de myndigheter som redan i dag samverkar även innefattar banker och andra finansinstitut. En lagrådsremiss beslutades den 23 februari 2017.

Regeringen gav den 12 maj 2016 en särskild utredare i uppdrag att undersöka om bestämmelser om hemlig dataavläsning bör införas i svensk rätt för att säkerställa att de brottsbekämpande myndigheterna kan upprätthålla sin förmåga att bekämpa brott. Utredaren ska bl.a. ta reda på vilket behov av hemlig dataavläsning som finns, undersöka om hemlig dataavläsning skulle vara en effektiv metod för att bekämpa terroristbrottslighet och andra allvarliga brott. Uppdraget ska redovisas senast den 13 november 2017.

Regeringen gav vidare i april 2016 Säkerhetspolisen i uppdrag att senast den 31 maj 2016 redogöra för hur myndigheten kan intensifiera sitt arbete mot återvändare, dvs. personer som återvänder till Sverige efter att ha rest till konfliktområden i terrorismsyfte (Ju2016/03056/PO). Uppdraget innefattade bl.a. att redogöra för hur och i vilken utsträckning nya arbetssätt eller andra åtgärder kan användas för att intensifiera och effektivisera arbetet med att upptäcka, förebygga och förhindra det säkerhetshot som återvändare kan utgöra.

Justitiedepartementet har informerat om att en omfattande internationell samverkan pågår mellan olika myndigheter för att motverka terrorism. Sverige deltar här i olika sammanhang inte minst inom EU och FN. Inom EU har Sverige deltagit i att ta fram en färdplan för utbyte av information om rättsliga och inrikes frågor. Ett kapitel i färdplanen handlar om informationsutbyte för att motverka terrorism. Sverige avser även att i FN, bl.a. inom ramen för arbetet i Säkerhetsrådet, spela en aktiv roll i arbetet mot terrorism. Inom ramen för den ovan nämnda färdplanen deltar Sverige även i en mindre krets av medlemsstater som är särskilt berörda av terrorism och där man träffas regelbundet på minister- och tjänstemannanivå. Sverige har även varit drivande inom ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten när det gäller att utveckla arbetet inom EU för att motverka terrorism. Bland annat har Sverige tagit fram policyförslag som är relevanta och proportionerliga.

Justitiedepartementet har informerat om att Sverige är med och driver på för att upprätta en civil EU-krishanteringsinsats för att stödja och stärka Iraks rättsväsen och säkerhetssektor.

Utrikesdepartementet har informerat om att FN:s medlemsstater enligt artikel 25 i FN-stadgan har en skyldighet att följa säkerhetsrådets beslut. Frågan om en säkerhetsrådsresolution innefattar konkreta beslut, som i sådana fall skulle vara bindande för medlemsstaterna, måste bedömas från fall till fall. Säkerhetsrådet kan även vidta andra åtgärder än beslut, t.ex. ge rekommendationer. Förutom att driva på resolutioner i FN-sammanhang har utrikesministern och andra ministrar bilaterala möten där frågor kopplade till antiterrorism, radikalisering och våldsbejakande extremism tas upp. Det kan t.ex. handla om säkerhetsrådsresolution 2250, om unga människors roll i fred

och säkerhet. Att delta på konferenser och dylikt är vidare inte oviktigt för att uppmärksamma FN-resolutioner.

Av budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 6 s. 80 f.) framgår att det förändrade omvärldsläget gör att samhällets behov av informations- och cybersäkerhet har ökat påtagligt. Digitaliseringen i samhället har bl.a. inneburit nya former av kommunikation, datahantering och datalagring, vilket medfört nya risker och sårbarheter. För att den digitala utvecklingen ska kunna fortsätta på ett säkert sätt behöver alla aktörer, såväl privata som offentliga, mer aktivt arbeta med informations- och cybersäkerhet. Regeringen avser därför att utarbeta en nationell strategi som omhändertar olika perspektiv för att kunna identifiera och möta utmaningar mot samhällets informations- och cybersäkerhet. Det är också av central betydelse att genomföra EU:s nätverks- och informationssäkerhetsdirektiv (NIS-direktivet). Det innebär bl.a. högre krav på enskilda aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet och som är beroende av informationssystem. Direktivet innehåller också skyldigheter för varje medlemsstat att anta en nationell strategi för ökad säkerhet i nätverk och informationssystem.

Av Regeringskansliets (Statsrådsberedningen) förteckning över propositioner som är avsedda att lämnas under återstoden av riksmötet 2016/17 framgår att regeringen avser att i maj 2017 överlämna en skrivelse till riksdagen om en nationell strategi för samhällets informations- och cybersäkerhet.

Justitiedepartementet har informerat om att den nationella samordnaren mot extremism deltar i arbetet mot radikaliserings i sociala medier inom Radicalisation Awareness Network (RAN). Sverige deltar också i en större internationell samverkan på detta område inom Global Counterterrorism Forum (GCTF).

Regeringen gav i juni 2016 Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) i uppdrag att göra kvantitativa kartläggningar och analyser av den våldsbejakande extremistiska propaganda som sprids via internet och sociala medier i Sverige. Kartläggningen ska omfatta de våldsbejakande extremistiska miljöer som finns i Sverige: högerextremism, vänsterextremism, islamistisk extremism och deras internationella kopplingar. Uppdraget har delredovisats till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) den 12 januari 2017. FOI ska slutrapportera uppdraget tillsammans med en ekonomisk redovisning senast den 6 mars 2019.

Regeringen beslutade i december 2014 (dir. 2014:155) att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera behovet av lagändringar för att Sverige ska leva upp till de krav på straffrättslig reglering för att förhindra och bekämpa terrorism som ställs i FN:s säkerhetsråds resolution 2178 (2014). Utredningen skulle även ta ställning till om Sveriges straffrättsliga reglering för att förhindra och bekämpa finansiering av terrorism uppfyller de krav som den mellanstatliga organisationen Financial Action Task Force (FATF) ställer. Utredningen antog namnet Utredningen om genomförande av vissa straffrättsliga åtgärden för att förhindra och bekämpa terrorism.

Utredningen överlämnade i juni 2015 delbetänkandet Straffrättsliga åtgärder mot terrorismresor (SOU 2015:63). Regeringen överlämnade i december 2015 proposition 2015/16:78 Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte till riksdagen. I propositionen föreslog regeringen att det skulle införas ett särskilt straffansvar för den som utbildar sig i bl.a. terroristbrott, som reser eller påbörjar en resa till ett annat land än det land där personen är medborgare om avsikten är att begå eller förbereda eller att ge eller ta emot utbildning i bl.a. terroristbrott, som finansierar en sådan resa eller som finansierar en person eller en sammanslutning av personer som t.ex. begår terroristbrott, oavsett syftet med finansieringen. Justitieutskottet tillstyrkte lagändringarna (bet. 2015/16:JuU17). Riksdagen följde utskottet (rskr. 2015/16:143). Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2016.

I juni 2015 beslutade regeringen att ge utredningen tilläggsdirektiv (dir. 2015:61). Utredningen överlämnade i juni 2016 betänkandet Straffrättsliga åtgärder mot deltagande i en väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation (SOU 2016:40). I betänkandet föreslås bl.a. en ny straffbestämmelse om att delta i stridsrelaterad verksamhet i en väpnad konflikt utomlands till stöd för en terroristorganisation. Vidare föreslås en utvidgning av straffansvaret för resor i terrorismsyfte, finansiering av sådana resor och rekrytering till att delta i stridsrelaterad verksamhet. En utvidgning av straffansvaret för olovlig värvning föreslås också. Av Regeringskansliets (Statsrådsberedningen) förteckning över propositioner som är avsedda att lämnas under återstoden av riksmötet 2016/17 framgår att regeringen avser att i september 2017 överlämna en proposition till riksdagen om straffrättsliga åtgärder mot att delta i en väpnad konflikt till stöd för en terroristorganisation.

I juni 2016 beslutade regeringen att ge utredningen ytterligare tilläggsdirektiv (dir. 2016:46). I tilläggsdirektiven konstaterade regeringen att EU inom kort förväntades besluta ett direktiv om bekämpande av terrorism. Utredningen ska därför utöver vad som framgår av redan beslutade kommittédirektiv analysera behovet av och lämna förslag till de författningsändringar som behövs för att genomföra terrorismdirektivet. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 29 september 2017 (dir. 2017:2).

Den 2 december 2015 antog kommissionen ett förslag till direktiv om bekämpande av terrorism och om att ersätta rådets rambeslut 2002/475/RIF (KOM(2015) 625). Syftet är att fastställa minimiregler för definitioner av straffbara gärningar samt påföljder och sanktioner på området för terroristbrott, brott med anknytning till en terroristgrupp och brott med anknytning till terroristverksamhet, samt särskilda åtgärder för skydd av och hjälp till offer för terrorism. Direktivet antogs av Europaparlamentet den 16 februari 2017 och av rådet den 7 mars 2017.

I proposition 2016/17:108 Straffskalorna för vissa allvarliga våldsbrott som för närvarande hanteras i justitieutskottet föreslås en ändring i 3 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott genom att synnerligen grov misshandel läggs till i den uppräknning av gärningar som under vissa förutsättningar räknas

som terroristbrott. Likaså läggs synnerligen grov misshandel till i den uppräknings i 2 § lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet som anger vad som ska anses om särskilt allvarlig brottslighet.

Regeringen gav den 9 februari 2017 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av den straffrättsliga lagstiftningen för att bekämpa terrorism. Syftet är att åstadkomma en ändamålsenlig, effektiv och överskådlig reglering som samtidigt är förenlig med ett väl fungerande skydd för grundläggande fri- och rättigheter. Uppdraget ska redovisas senast den 31 januari 2019.

Regeringen lämnade den 21 mars 2017 proposition 2016/17:139 Nya möjligheter till operativt polissamarbete med andra stater till riksdagen. Av propositionens huvudsakliga innehåll framgår bl.a. följande.

Den ökade rörligheten över gränserna och behovet av skydd mot terroristattentat och annan grov brottslighet ställer allt större krav på samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter i olika stater. Regeringen föreslår därför att det internationella polissamarbetet utökas genom att bestämmelserna om operativt polissamarbete i två EU-beslut, Prümrådsbeslutet och Atlasrådsbeslutet, genomförs i svensk rätt. Den svenska polisen ska få samarbeta med utländska myndigheter enligt Prümrådsbeslutet genom att ta emot bistånd dels inom ramen för gemensamma insatser, dels vid större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor. Vidare ska polisen få samarbeta med utländska myndigheter enligt Atlasrådsbeslutet genom att ta emot bistånd från utländska särskilda insatsgrupper. Både vid gemensamma insatser enligt Prümrådsbeslutet och vid operationer med särskilda insatsgrupper enligt Atlasrådsbeslutet ska utländska tjänstemän kunna få polisiära befogenheter i Sverige.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet behandlade i betänkande 2015/16:JuU7 regeringens skrivelse 2014/15:146 Förebygga, förhindra och försvåra – den svenska strategin mot terrorism. I betänkandet föreslog utskottet bl.a. ett tillkännagivande om kriminalisering av terroristresor. Utskottet anförde, med delvis bifall till motioner, följande:

Enligt utskottet bör det vara kriminaliserat att förbereda, påbörja eller genomföra en resa till ett annat land i syfte att utföra, planera, förbereda eller delta i terroristhandlingar, eller att ge eller få terroristträning. Detsamma gäller för finansiering av terrorism. Man bör även överväga att kriminalisera medverkan i andra stödfunktioner inom en terroristorganisation. Svenska medborgare som åker för att strida med terroristorganisationer utgör ett hot inte bara mot Sverige vid sin hemkomst utan också mot lokalbefolkningen i de länder som de strider i. Detta hot måste tas på stort allvar. Det finns även många i Sverige som har anhöriga som riskerar att bli utsatta för terrorgruppernas framfart i andra länder och som har behov av hjälp och stöd. De som reser eller finansierar och rekryter till s.k. terroristresor och de som återvänder till Sverige efter att ha stridit måste kunna straffas för det.

Utskottet fann inte skäl att överväga en utvidgning av brottskatalogen i terroristbrottslagen. Utskottet hänvisade vidare till det uppdrag som Utredningen om genomförande av vissa straffrättsliga åtaganden för att förhindra och bekämpa terrorism har. Utskottet anförde att den situationen att svenska medborgare som strider för t.ex. Isil kan hamna i strid med svenska soldater i stor utsträckning torde omfattas av utredningens uppdrag. Utskottet såg bl.a. mot denna bakgrund inte behov av att utreda frågan om hur dessa medborgare ska kunna dömas för landsförräderi. Motioner avstyrktes. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2015/16:86).

Som framgår ovan behandlade utskottet under föregående riksmöte regeringens proposition 2015/16:78 Ett särskilt straffansvar för resor i terrorismsyfte (bet. 2015/16:JuU17). Utskottet uttalade att det ansåg att de föreslagna straffskalorna var väl avvägda och hänvisade till att regeringen vid utformningen av påföljderna bl.a. bedömt brottens straffvärden och gjort jämförelser med de påföljder som är föreskrivna för liknande brott. När det gällde frågan om att ansvar inte ska dömas ut om gärningen är ringa anförde utskottet att det borde finnas en möjlighet att utesluta sådana mindre allvarliga fall där ett straffansvar inte kan anses motiverat för att straffansvaret inte ska bli alltför långtgående eller få orimliga konsekvenser av andra skäl.

När det gäller förberedelse till resa i terrorismsyfte ställde sig utskottet bakom vad regeringen anförde om att det mot bakgrund av den tidiga fullbordanstillpunkten (när resan påbörjas) är svårt att se ett behov av att kriminalisera försök, förberedelse eller stämpling till ett sådant brott. Inte heller kan FN-resolutionen anses ställa krav på att förberedelse till resa ska kriminaliseras, anförde utskottet.

Utskottet konstaterade att Utredningen om genomförande av vissa straffrättsliga åtaganden för att förhindra och bekämpa terrorism i juni 2015 fick ett tilläggsuppdrag att bl.a. analysera behovet av ytterligare kriminalisering för att förebygga och förhindra att personer deltar i väpnad konflikt utomlands inom ramen för en terroristorganisation samt ta ställning till Sveriges möjligheter att kunna utreda och döma för sådana brott. Detta arbete borde inte föregripas. Utskottet såg inte heller anledning att förorda någon ändring i utredningens uppdrag.

När det gäller frågan om propaganda för terrorism vidhöll utskottet sin tidigare uppfattning att gällande bestämmelser är väl avvägda och att det bästa sättet att bemöta propaganda för våldsbejakande extremism och terrorism är med kunskap.

Slutligen kan nämnas att utskottet anslöt sig till regeringens överväganden när det gäller att straffansvaret vid resa ska avse den som reser eller påbörjar en resa till ett annat land än det land där personen är medborgare. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2015/16:143).

Utskottets ställningstagande

Att förebygga terrorism och motverka radikaliserings är mycket viktigt. Utskottet ser därför positivt på det samarbete som pågår mellan Säkerhetspolisen, Polismyndigheten och lokala aktörer för att motverka dessa företeelser. Även det uppdrag att utveckla sin samverkan som Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Skatteverket fått när det gäller finansiering av terrorism är angeläget. Dessutom bereds som redovisats ovan Penningtvätsutredningens betänkande Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Fjärde penningtvätsdirektivet – samordning – ny penningtvättslag – m.m. (SOU 2016:8). Direktivet innefattar krav på en bred myndighetssamverkan som förutom de myndigheter som redan i dag samverkar även innefattar banker och andra finansinstitut. Vidare har Säkerhetspolisen haft i uppdrag att redogöra för hur myndigheten kan intensifiera sitt arbete mot återvändare. Ett omfattande arbete pågår alltså för att genom ökad samverkan och ett ökat informationsutbyte mellan olika myndigheter motverka terrorism och finansiering av terrorism. Dessutom ökar regeringen Säkerhetspolisens anslag för kommande år för att den ska ges möjlighet att intensifiera arbetet mot terrorism. Mot denna bakgrund saknas det anledning till något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionerna 2016/17:865 (C) yrkande 45, 2016/17:3310 (M) yrkande 9 samt 2016/17:3387 (M) yrkandena 4, 5 och 9. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet är inte berett att ta något sådant initiativ till en registrering av personers åsikter som efterfrågas i motion 2016/17:2299 (SD) yrkande 6. Utskottet är därför inte berett att föreslå att riksdagen ska ta något initiativ med anledning motionsyrkandet. Yrkandet bör avslås.

I flera motioner efterfrågas att Sverige ska delta på ett aktivt sätt i det internationella arbetet mot terrorism. Utskottet konstaterar att Sverige bl.a. inom FN och EU på olika sätt deltar i en omfattande internationell samverkan för att på olika sätt motverka terrorism. Arbetet mot terrorism innefattar även t.ex. att stärka Iraks rättsväsen och säkerhetssektor samt att driva på resolutioner i FN-sammanhang. Sverige deltar även i arbete mot radikaliserings i sociala medier. Dessutom pågår ett arbete med att utforma en nationell strategi för samhällets informations- och cybersäkerhet. Sammanfattningsvis finner utskottet inte att det finns skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande till regeringen med anledning av motionerna 2016/17:2871 (SD) yrkandena 9–11 och 2016/17:3387 (M) yrkandena 14 och 21–24. Motionsyrkandena avstyrks.

I motion 2016/17:3431 (L) yrkande 6 efterfrågas att Sverige ska delta operativt i arbetet mot värvning eller uppvigling till stöd för terroristverksamhet inom sociala medier. Utskottet konstaterar att Sverige på olika sätt deltar i arbetet mot radikaliserings inom sociala medier. Något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionsyrkandet är därför inte nödvändigt utan det avstyrks.

Som redovisats ovan har regeringen helt nyligen lämnat en proposition som föreslår att det internationella polissamarbetet utökas genom att

bestämmelserna om operativt polissamarbete i två EU-beslut, Prüm- och Atlasrådsbeslutet, genomförs i svensk rätt. Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl att göra något sådant tillkännagivande som föreslås i motion 2016/17:3468 (L) yrkande 2. Motionsyrkandet bör därför avslås.

Inre utlänningskontroller och gränskontrollfrågor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om gränskontroller, id-kontroller, inre utlänningskontroller, säkerhetskontroller samt om polisens befogenhet att använda tvångsåtgärder när den verkställer ut- och avvisningar.

Jämför reservationerna 17 (M, SD), 18 (M, SD), 19 (M), 20 (SD), 21 (V) och 22 (SD).

Motioner

I partimotion 2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 21 efterfrågas en ny tydlig lagstiftning om polisens befogenhet att använda tvångsåtgärder när den verkställer ut- och avvisningar. Lagstiftningen måste komma på plats omgående. Motionärerna anför att Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens insatser och samarbete måste kraftigt intensifieras och att detta arbete måste vara en prioriterad uppgift för myndigheterna. I yrkande 26 i motionen begärs att antalet utlänningskontroller ska bli fler och mer inriktade på platser där behovet är som störst. Motionärerna pekar på att antalet kontroller 2015 var det lägsta på sex år.

I partimotion 2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 37 anförs att bruket av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser bör öka. I yrkande 38 anförs att det även finns ett behov av en obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer, och på sikt även för dem som reser från Schengen till tredjeländer.

I partimotion 2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3 efterfrågas heltäckande säkerhetskontroller i Polismyndighetens regi av ankommande migranter. I yrkande 4 efterfrågas ett utökad och permanentat transportörsansvar som bl.a. innefattar en skyldighet för transportörerna inom färje-, tåg- och busstrafiken att förutom kontroll av id-handlingar även kontrollera inresetillstånd till Sverige.

I partimotion 2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8 anförs att regeringen bör arbeta för att avskaffa gränskontrollerna mot nordiska länder.

I motion 2016/17:2484 av Tobias Billström (M) yrkande 1 begärs att gränskontrollerna vid Öresundsbron ska bibehållas och utvecklas. I yrkande 2 i motionen anförs att regeringen snarast bör inleda samtal med den danska

regeringen om att förbättra och utveckla gräns- och id-kontrollerna. I yrkande 3 slutligen lämnar motionären förslag på operativa åtgärder såsom att samordna kontrollerna så att både id- och gränskontrollen genomförs på samma plats.

I motion 2016/17:550 av Rasmus Ling (MP) begärs att id-kontrollerna på Öresundsbron ska avvecklas. Motionären pekar på de negativa effekter som id-kontrollerna har för regionen.

I motion 2016/17:466 av Jeff Ahl m.fl. (SD) begärs att regeringen med anledning av rekommendation 2084 ska ta initiativ till att upprätta bi- eller multilaterala avtal om att utfärda diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling när misstänkta eller dömda personer utvisas. Motionärerna framhåller att Europarådets parlamentariska församling i sina rekommendationer uppmanar medlemsstaterna att upprätta instrument för att underlätta återsändande av misstänka och dömda terrorister.

Bakgrund

Med en inre utlänningskontroll avses en åtgärd som vidtas med stöd av 9 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716). I den bestämmelsen föreskrivs att en utlänningskontroll som vistas i Sverige är skyldig att på begäran av en polis överlämna pass eller andra handlingar som visar att han eller hon har rätt att uppehålla sig i Sverige. Av 7 kap. 2 § utlänningsförordningen (2006:97) framgår att Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen omedelbart ska underrätta Migrationsverket om det uppkommit en fråga om avvisning eller utvisning som ska prövas av verket. Vidare framgår att Migrationsverket ska underrättas om Polismyndigheten har fattat ett beslut om avvisning.

Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om inre utlänningskontroller (RPSFS 2011:4, FAP 273-1). Av de allmänna råden framgår att med en inre utlänningskontroll avses alla handlingar som syftar till att kontrollera om en utlänningskontroll har rätt att uppehålla sig i landet. En inre utlänningskontroll behöver alltså inte enbart innebära en uppmaning att visa upp pass eller andra handlingar, utan det kan även handla om frågor till utlänningskontrollerna och kontroller i dataregister. Att en utlänningskontroll är skyldig att på begäran av en polis visa upp pass eller andra handlingar innebär inte att han eller hon också är skyldig att bära pass eller andra handlingar med sig.

En inre utlänningskontroll får enligt 9 kap. 9 § utlänningslagen endast utföras om det finns grundad anledning att anta att utlänningskontrollen saknar rätt att uppehålla sig här i landet eller om det annars finns särskild anledning till en kontroll. I Rikspolisstyrelsens allmänna råd anges att rekvisitet ”grundad anledning att anta” bör uppfattas så att en inre utlänningskontroll får utföras endast efter en helhetsbedömning av de objektiva omständigheter som finns grundade på den enskilda polisens iakttagelser, spaningsuppgifter, underrättelseuppslag, tips eller annan tillförlitlig information. Utlänningskontrollens uppträdande och umgänge kan vara en omständighet som i vissa fall kan ge anledning att anta att han eller hon inte har rätt att uppehålla sig i landet. Inre

utlänningskontroller får inte genomföras enbart på grund av att en person har ett utseende som uppfattas som utländskt eller på grund av hans eller hennes språk eller namn. Rekviritet ”annars finns särskild anledning till kontroll” bör enligt Rikspolisstyrelsens allmänna råd kunna tillämpas när det finns anledning att kontrollera identiteten på en utlänning i samband med t.ex. ett frihetsberövande eller en brottsutredning. Vid en fordons- och förarkontroll kan en inre utlänningskontroll utföras i samband med att förarens identitet och rätt att framföra fordonet kontrolleras. Vid en sådan kontroll bör även en passagerare i ett fordon bli föremål för en inre utlänningskontroll om det finns objektiva omständigheter som ger grundad anledning till en kontroll.

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2017 framgår att den inre utlänningskontrollen bidrar till nödvändig kännedom om vilka personer som vistas i landet. Den utgör också en förutsättning för att det av regeringen prioriterade återvändandearbetet ska vara framgångsrikt. Genom adekvat resurstilldelning samt teknik- och kompetensutveckling ska Polismyndigheten säkerställa att den inre utlänningskontrollen bedrivs effektivt och rättssäkert i en ändamålsenlig omfattning.

Förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) som trädde i kraft den 13 oktober 2006 har efter förhandlingar ändrats. Europaparlamentet och rådet har antagit den i början av 2017 och den kommer att träda i kraft under våren 2017. I den ändrade förordningen kommer det att bli obligatoriskt att utföra systematiska in- och utresekontroller även av dem som åtnjuter fri rörlighet. Man ska då initiera att man slår i relevanta databaser för att fastställa identitet och resehandlingens äkthet samt avgöra om den resande utgör ett hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Om det föreligger tveksamhet beträffande identitet eller handlingars äkthet ska uppgifterna söka verifieras med hjälp av biometriska uppgifter, ansiktstigenkänning eller fingeravtryck. Sverige har under förhandlingarna försökt föra fram att biometrisk kontroll alltid ska göras men inte fått stöd för detta.

Den 6 januari 2016 trädde förordning (2015:1074) om vissa identitetskontroller vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet i kraft. Förordningen är meddelad med stöd av 3 och 4 §§ lagen (2015:1073) om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet. Efter att ha förlängts tre gånger gäller bestämmelser om identitetskontroller för närvarande till den 4 maj 2017.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 20 september 2016 om effektivisering av gränskontrollerna i Öresundsområdet (fr. 2016/17:4) bl.a. följande:

Regeringen beslutade i november förra året att tillfälligt återinföra gränskontroller vid de inre gränserna. Gränskontrollerna har förlängts vid ett flertal tillfällen och gäller för närvarande till och med den 11 november 2016. Regeringen beslutade vidare i december förra året tidsbegränsade föreskrifter om identitetskontroller vid transporter från Danmark till Sverige. Föreskrifterna innebär att transportörer ska kontrollera att passagerare med buss eller tåg innehar en giltig identitetshandling med

fotografi. Motsvarande kontroll ska ske beträffande passagerare med passagerarfartyg som genomför resor som är 20 nautiska mil eller kortare. Gränskontrollerna och identitetskontrollerna är fortsatt nödvändiga med hänsyn till den allmänna ordningen och inre säkerheten i Sverige. Behovet av fortsatta gränskontroller utvärderas löpande. Regeringen är också väl medveten om att kontrollerna innebär besvär för resenärer och transportörer i Öresundsregionen.

Regeringen har tagit beslut om ett uppdrag till berörda myndigheter att utvärdera de effekter som ID-kontrollerna medför. Utvärderingen ska ligga till grund för regeringens ställningstagande om det finns ett behov att efter den 4 november fortsätta med ID-kontrollerna.

Som nämnts i tidigare svar skulle situationen i Öresundsregionen kunna förbättras om gränskontrollerna utfördes på dansk mark, i nära anslutning till identitetskontrollerna. Regeringen för fortfarande en dialog med danska företrädare angående en sådan lösning. Förslaget är dock juridiskt komplicerat för Danmark just med hänsyn till att kontrollen sker på danskt territorium. Av det skälet undersöks också alternativa lösningar som skulle kunna underlätta resandet över bron.

Justitiedepartementet har informerat om att polisen vid inre gränskontroll genomför en inreseutredning som omfattar att identitet och färdväg kontrolleras. Om det finns ett pass görs också olika registerslagningar för att kontrollera att passet är korrekt. Införande av permanent transportörsansvar strider mot EU-rätten och är således inte aktuellt.

Den 9 februari 2017 beslutade regeringen att förlänga den inre gränskontrollen från den 12 november 2016 t.o.m. den 10 maj 2017.

Av polisens webbplats framgår att de tillfälliga gränskontrollerna fortsätter innebära att polisen vid några utvalda platser kontrollerar att alla personer som reser in i Sverige har rätt att resa in och vistas i landet. Gränskontrollerna utförs i Skåne vid Hyllie station, brofästet vid Lernacken, i Trelleborg hamn, Helsingborgs hamn, Malmö hamn och även i Göteborgs samt Varbergs hamn i Västra Götaland.

Av polisens webbplats framgår att det är transportörerna som gör id-kontrollerna. Med transportör menas den person som kör passagerartrafik med tåg, buss eller båt mellan Danmark och Sverige. De är skyldiga att kontrollera identiteten på alla passagerare som åker med. Syftet med id-kontrollerna är att få bättre kontroll över vem som reser in i Sverige, med anledning av att många söker asyl i Sverige. Dessutom måste den allmänna ordningen och den inre säkerheten kunna säkerställas.

Regeringen har nyligen i ett utkast till lagrådsremiss lämnat förslag på förtydligande i lag av Polismyndighetens och Säkerhetspolisens möjligheter att använda tvångsåtgärder när de verkställer beslut om avvísning eller utvisning. För att ett sådant beslut ska kunna verkställas får en utlänning, om det behövs, omhändertas under högst 24 timmar, och om det finns särskilda skäl under ytterligare 24 timmar. Efter ett beslut om omhändertagande eller ett beslut om förvar ska de åtgärder få vidtas som behövs för att utlänningen ska kunna få nödvändiga resehandlingar för utresan och för att hans eller hennes identitet ska kunna klarläggas.

Ett likalydande yrkande som det i motion 2016/17:466 (SD) behandlades av utrikesutskottet i betänkande 2015/16:UU13 Europarådet som godkänts av riksdagen. I sitt ställningstagande anförde utskottet bl.a. följande:

Med anledning av ett motionsyrkande om att upprätta avtal för utfärdande av diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer kan utskottet notera att församlingen i januari 2016 antog en rekommendation där bl.a. avtal med tredje land tas upp. Utskottet konstaterar att enligt internationella åtaganden som Sverige är bundet av får en person inte utvisas, överföras eller utlämnas till ett land om det innebär en risk för att personen i fråga utsätts för dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Detta är ett absolut hinder enligt Europakonventionens artikel 3 och FN:s tortyrkonvention. Som Europakonventionens bestämmelse tillämpas av Europadomstolen innebär den att avvisning, utvisning eller utlämning till ett land där personen löper risk att utsättas för behandling i strid med bestämmelsen kan utgöra ett brott mot konventionen. Frågor om diplomatiska garantier har bl.a. behandlats av Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, FN:s rapportör i tortyrfrågor och konstitutionsutskottet (bet. 2001/02:KU20 och bet. 2005/06:KU2).

Utskottet är inte berett att i detta sammanhang tillstyrka förslag om att regeringen med anledning av Europarådets rekommendation ska ta initiativ till upprättande av avtal om utfärdande av diplomatiska garantier i enlighet med motionsyrkandet.

Utskottets ställningstagande

Att polisen har verktyg för att verkställa avvisningar och utvisningar är viktigt. Utskottet konstaterar att regeringen har aviserat en proposition som innefattar förslag på förtydligande i lag av Polismyndighetens och Säkerhetspolisens möjligheter att använda tvångsåtgärder vid verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning. Mot denna bakgrund får motion 2016/17:3371 (M) yrkande 21 anses åtminstone delvis tillgodosedd. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet anser att de inre utlänningskontrollerna tjänar en viktig funktion. Utskottet utgår dock från att polisen är bäst skickad att bedöma i vilken omfattning de bör göras och var de gör mest nytta. Något tillkännagivande i enlighet med motion 2016/17:3371 (M) yrkande 26 om att antalet inre utlänningskontroller ska öka och att de ska inriktas på platser där de gör mest nytta bör därför inte göras. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet konstaterar att EU:s gränskodex nyligen har ändrats och att det för det fall det föreligger tveksamhet beträffande identitet eller handlingars äkthet ska uppgifterna söka verifieras med hjälp av biometriska uppgifter, ansiktsigenkänning eller fingeravtryck. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas skäl för något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionerna 2016/17:3371 (M) yrkandena 37 och 38.

I motion 2016/17:3409 (SD) yrkandena 3 och 4 efterfrågas heltäckande säkerhetskontroller av immigranter samt ett utökat och permanentat transportörsansvar. Utskottet anser att de åtgärder som polisen genomför vid en inre gränskontroll är tillfyllest. Utskottet anser således inte att det bör göras något tillkännagivande till regeringen om heltäckande säkerhetskontroller.

Utskottet kan inte heller ställa sig bakom förslaget om permanentat transportörsansvar. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet är medvetet om att gränskontrollerna kan ha negativa effekter på handel och export framförallt i Öresundsregionen. Utskottet är även av uppfattningen att dessa på sikt bör avskaffas. Utskottet är dock inte berett att i dagsläget föreslå riksdagen att göra ett tillkännagivande om att arbeta för att avskaffa gränskontrollerna gentemot nordiska länder. Motion 2016/17:1737 (V) yrkande 8 avstyrks därför.

Som utskottet redovisat ovan anser det att gränskontrollerna bör avskaffas när det låter sig göras. Utskottet anser därför inte att det bör tas något initiativ från riksdagens sida med anledning av motion 2016/17:2484 (M) yrkande 1 som efterfrågar bibehållna och utvecklade gränskontroller. Så länge gränskontrollerna i Öresundsområdet finns kvar anser utskottet att det är positivt om de kan effektiviseras och att olika operativa åtgärder genomförs. Något tillkännagivande till regeringen om detta som föreslås i motion 2016/17:2484 (M) yrkandena 2 och 3 yrkande bör dock inte göras. Yrkandena avstyrks.

Mot bakgrund av det ovan anförda kan utskottet inte heller ställa sig bakom motion 2016/17:550 (MP) där det föreslås att id-kontrollerna på Öresundsbron ska avvecklas. Yrkandet bör avslås.

När det gäller yrkandet i motion 2016/17:466 (SD) om diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer gör utskottet inte någon annan bedömning än utrikesutskottet. Utskottet är således inte berett att tillstyrka förslag om att regeringen med anledning av Europarådets rekommendation ska ta initiativ till att upprätta avtal om att utfärda diplomatiska garantier i enlighet med motionsyrkandet. Motionsyrkandet avstyrks.

Lagen om särskild utlänningskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ändringar i lagen om särskild utlänningskontroll.

Jämför reservation 23 (SD).

Motionen

I motion 2016/17:2318 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkas att lagen om särskild utlänningskontroll ska skärpas. Motionärerna föreslår bl.a. att formuleringen ”får utvisas” ska bytas ut mot ”ska utvisas”, att Säkerhetspolisen ska meddela beslut om utvisning, att all utvisning som sker med stöd av lagen ska utgöra ett livstidsförbud mot att återvända till Sverige, att de som dömts till utvisning enligt lagen som huvudregel ska tas i förvar medan de inväntar verkställighet, att om det finns verkställighetshinder ska personen

i första hand utvisas till sitt ursprungsland och i andra hand ska regeringen upprätta ett avtal med tredjeland dit personen kan utvisas med stöd av lagen, att alla personer som döms till utvisning ska registrera sina fingeravtryck, sitt DNA och ett foto för att dessa uppgifter sedan ska kunna kontrolleras mot personer som söker uppehållstillstånd, medborgarskap, asyl eller något annat.

Bakgrund

Det följer av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll att en utlänning ska kunna utvisas med hänsyn till rikets säkerhet eller om det kan befaras att personen kommer att begå eller medverka till terroristbrott. Lagen kan även användas om brottsligheten riktar sig mot ett annat land än Sverige. Ett beslut om utvisning ska förenas med ett förbud för utlänningen att utan tillstånd av regeringen återvända till Sverige. Förbudet meddelas för en viss tid eller utan tidsbegränsning. Om en utvisning inte kan verkställas på grund av att det t.ex. finns risk för dödsstraff eller tortyr i det land som personen ska utvisas till ska antingen utvisningen skjutas upp eller personen beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Medan personen lever kvar i landet kommer en viss kontroll från de brottsbekämpande myndigheterna att kunna utföras, t.ex. husrannsakan eller att personen i fråga ges anmälningsplikt vid vissa tidpunkter på en polisstation.

Utskottet har flera gånger tidigare tagit ställning till liknande motionsyrkanden som det nu aktuella, senast våren 2016. Utskottet ansåg då att bestämmelserna i lagen om särskild utlänningskontroll är väl avvägda och avstyrkte yrkandet (bet. 2015/16:JuU13 s. 8). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:160).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte ändrat uppfattning utan anser alltjämt att bestämmelserna i lagen om särskild utlänningskontroll är väl avvägda. Motion 2016/17:2318 (SD) avstyrks därför.

Försvarsmaktens stöd till polisen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motionsyrkanden om ökat samarbete mellan Försvarsmakten och polisen och ett motionsyrkande om polisens ledning.

Jämför reservationerna 24 (SD) och 25 (KD).

Motionerna

I motion 2016/17:2911 av Jeff Ahl och Björn Söder (båda SD) yrkande 1 begärs att samtliga lagar och föreskrifter om Försvarsmaktens stöd till ordningsmakten ändras så att Försvarsmakten fullt ut ges laga stöd att assistera polisen i att upprätthålla lag och ordning vid extraordinära situationer. I yrkande 2 i motionen anförs att rikspolisledningen ska vara sammansatt av kompetenta poliser som agerar resolut för att komma till rätta med den eskalerande situationen i våra förorter.

I motion 2016/17:1537 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2 påtalas vikten av samarbete mellan försvar och polis i extrema situationer. I yrkande 3 pekar motionärerna på vikten av att ta lärdom från Norge för att kunna hantera och undanröja eventuella framtida attacker mot vårt samhälle.

Bakgrund

Försvarsmakten har länge på olika sätt gett stöd till samhället i övrigt. Även om det allt övervägande antalet stödinsatser har gällt räddningstjänst har Försvarsmakten också lämnat andra former av stöd, t.ex. till polisen. Generella bestämmelser om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet finns i förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet (stödförordningen). Förordningen gäller dock inte för sådant stöd från Försvarsmakten till civil verksamhet som regleras särskilt i lag eller förordning. Inom ramen för stödförordningen får Försvarsmakten lämna stöd till polisen, Kustbevakningen, Tullverket, andra statliga myndigheter samt kommuner och landsting.

I Sverige har det länge betraktats som en allmän grundsats för militär medverkan vid polisiär verksamhet att väpnade trupper inte får sättas in mot den egna befolkningen eller andra civila. Denna grundsats framgår av 7 § stödförordningen. Enligt den bestämmelsen får Försvarsmaktens personal inte användas i situationer där det finns risk för att den kan komma att bruka tvång eller våld mot enskilda när stöd lämnas enligt förordningen.

Efter terroristattackerna i USA den 11 september 2001 inleddes ett utredningsarbete om myndigheternas och de övriga offentliga organens beredskap när det gäller omfattande terroristattentat och andra liknande extraordinära händelser i Sverige. Det utreddes även om polisen skulle få

utökade möjligheter att begära stöd från Försvarsmakten när det gäller att förhindra och ingripa mot terroristattacker och andra sådana omfattande angrepp på samhället. Utredningsarbetet resulterade i lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning. Enligt denna lag finns det en möjlighet för polisen att begära stöd från Försvarsmakten även med uppgifter som kan innebära användning av våld och tvång mot enskilda. En sådan begäran om stöd ska beslutas av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Stödet ska gälla att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra brott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. I förarbetena till lagen (prop. 2005/06:111 s. 19 f.) anför regeringen att det finns former av terroristattentat som polisen inte kan hantera på egen hand främst vid händelser som utspelar sig i lufrummet eller till sjöss. Ett annat exempel på när polisens resurser inte räcker till kan enligt propositionen vara om flera terroristattentat inträffar samtidigt på olika håll i landet. Regeringen framhåller i propositionen att det inte kan komma i fråga att Försvarsmakten lämnar stöd till polisen som kan innebära användning av våld eller tvång i samband med sådan brottslighet som polisen återkommande har att hantera, t.ex. ordningsstörningar vid demonstrationer, gängbrottslighet eller fotbollshuliganism (s. 29).

Vidare finns i skyddslagen (2010:305) bestämmelser om vissa åtgärder till förstärkt skydd för byggnader, andra anläggningar, områden och andra objekt mot sabotage, terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, spioneri samt röjande i andra fall av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret och grovt rån (1 §). Av 9 § framgår att polismän, militär personal eller annan särskilt utsedd personal får anlitas för bevakning av ett skyddsobjekt.

Utskottet behandlade yrkanden om polisens samverkan med hemvärdet i samband med hanteringen av budgetpropositionen för 2017 (bet. 2016/17:JuU1 s. 57 och 73). Utskottet avstyrkte motionerna bl.a. med hänvisning till att det redan i dag finns ett samarbete mellan polisen och hemvärdet i olika situationer, t.ex. vid eftersök av försvunna personer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att polisen i olika situationer kan samverka med andra myndigheter och på annat sätt få avlastning och hjälp i olika situationer. Utskottet anser att de bestämmelser som finns i bl.a. förordningen om Försvarsmaktens stöd till bl.a. polisen är ändamålsenligt utformade. Utskottet är således inte berett att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2016/17:2911 (SD) yrkande 1 om att samtliga lagar och föreskrifter om Försvarsmaktens stöd till polisen ska ses över. Motionsyrkandet avstyrks. Inte heller är utskottet berett att ställa sig bakom ett tillkännagivande till regeringen med anledning av vad som anförs i yrkande 2 i motionen.

Utskottet har förståelse för synpunkterna som framförs i motion 2016/17:1537 (KD) yrkandena 2 och 3. Utskottet anser dock inte, framför allt

med beaktande av de möjligheter till samverkan som finns redan i dag, att något tillkännagivande till regeringen ska göras. Motionsyrkandena avstyrks.

Ordningsvakter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om utökade befogenheter för ordningsvakter.

Jämför reservation 26 (SD).

Motionen

I motion 2016/17:2320 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) begärs att ordningsvakter ska få bättre möjligheter att utföra sitt uppdrag. Motionärerna anför att det bör utredas om ordningsvakter bör få rätt att använda blåljus på sina fordon, använda OC-sprej (pepparsprej) och fotfångsel samt om ordningsvakter ska ha tillgång till egna bussar för att transportera omhändertagna personer.

Bakgrund

Ordningsvakter är personer som har förordnats av en polismyndighet att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen, t.ex. i anslutning till en krog eller ett idrottsarrangemang. Bestämmelser om ordningsvakter finns i lagen (1980:578) om ordningsvakter och i ordningsvaktsförordningen (1980:589). Därutöver har dåvarande Rikspolisstyrelsen utfärdat föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter, RPSFS 2012:17 (FAP 692–1).

Ordningsvakter får, enligt 2 § lagen om ordningsvakter, förordnas att tjänstgöra vid

- allmänna sammankomster och cirkusföreställningar
- offentliga tillställningar
- bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till –
- lokaler eller utrymmen där alkohol serveras till allmänheten med tillstånd enligt alkohollagen.

Ordningsvakter får vidare förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i domstolar och offentliga sammanträden i kommuner och landsting (2 a och 2 b §§). Om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt får ordningsvakter förordnas även i andra fall (3 §).

Ordningsvakter har enligt 29 § tredje stycket polislagen (1984:387) vissa befogenheter som normalt endast tillkommer polisen. En ordningsvakt kan, t.ex. när någon stör den allmänna ordningen eller är en omedelbar fara för densamma, avvisa eller avlägsna någon från ett visst område eller utrymme

när det är nödvändigt för att ordningen ska kunna upprätthållas. Om en sådan åtgärd inte är tillräcklig får en ordningsvakt tillfälligt omhänderta personen. Ordningstvakter har också under vissa omständigheter rätt att använda handfängsel. En ordningsvakt har vidare befogenhet att omhänderta en person med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. samt även beslagta spritdrycker, vin eller starköl enligt lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. I samtliga fall när en ordningsvakt gripit eller omhändertagit någon ska han eller hon skyndsamt överlämnas till närmaste polis.

Utskottet har tagit reda på att med blåljuspersonal brukar avses polis, ambulans- och räddningstjänstpersonal.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de befogenheter som ordningstvakter har för närvarande har en lämplig omfattning. Utskottet anser således inte att något initiativ ska tas från riksdagens sida med anledning av motion 2016/17:2320 (SD). Motionen avstyrks.

Ordningstagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. lokala ordningsföreskrifter, möjligheten att åtgärda störande musik och om att kravet på tillstånd för att få anordna offentliga danstillställningar (s.k. danstillstånd) ska tas bort.

Jämför reservation 27 (KD).

Motionerna

I motion 2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 39 begärs att kommuner ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter inom begränsade områden. Motionärerna anför att en kommun t.ex. ska kunna besluta att det på vissa gator eller i entréer inte får delas ut flygblad, samlas in pengar eller ställas upp föremål utan lov. Även i motion 2016/17:3212 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 begärs att kommuner ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter. Föreskrifterna ska t.ex. kunna ange att särskilda krav ställs inom ett begränsat område.

I motion 2016/17:3212 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3 begärs att kommuner måste få större befogenheter att säkerställa att ordningslagarna följs och ett beslut om avhysning måste kunna gälla ett större område.

I motion 2016/17:1672 av Jonas Gunnarsson (S) yrkande 1 begärs förenklade möjligheter att bötfälla fordonsförare som spelar oerhört hög

musik. I yrkande 2 påtalas behovet av ett förtydligande av lagen när det gäller kommuners möjlighet att förbjuda hög musik från bilar.

I motion 2016/17:1268 av Christian Holm Barenfeld (M) begärs att kravet på tillstånd för att anordna en offentlig danstillställning bör avskaffas och att regeringen skyndsamt ska efterleva riksdagens beslut i frågan. Även i motionerna 2016/17:2253 av Thomas Finnborg (M), 2016/17:3327 av Sofia Fölster (M) och 2016/17:2597 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkande 3 begärs att kravet på danstillstånd avskaffas.

Bakgrund

Av 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617) följer att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får utfärda de ytterligare föreskrifter för hela eller en del av kommunen som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats.

Av 1 § förordningen (1993:1632) med bemyndiganden för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen följer att kommunerna får meddela föreskrifter enligt 1 kap. 2 § andra stycket samt 3 kap. 8 och 9 §§ och 10 § första stycket andra meningen ordningslagen (1993:1617). Kommunerna får dock inte utfärda sådana föreskrifter som innebär en inskränkning i den enskildes frihet att framföra ett musikaliskt verk eller något annat konstnärligt verk.

Regeringen lämnade den 21 mars 2017 proposition 2016/17:159 Avlägsnande – en ny form av särskild handräckning till riksdagen. Den nya formen av särskild handräckning ska tillämpas vid ett otillåtet besittningstagande när den sökande vill att den svarande ska flytta från hans eller hennes mark, byggnad eller liknande. Förslagen syftar till att göra det enklare för bl.a. markägare att få tillbaka besittningen till sin mark samtidigt som de som uppehåller sig på platsen tillförsäkras en rättssäker process. Det nya, mer effektiva förfarandet ska kallas avlägsnande.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 12 oktober 2016 om hög musik i bostadsområden (fr. 2016/17:55) bl.a. följande:

Ordningslagen syftar till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet på offentliga platser. Genom ett bemyndigande i ordningslagen ges kommunerna möjlighet att i lokala ordningsföreskrifter reglera olika företeelser under förutsättning att de kan anses medföra att ordningen eller trafiken störs eller att företeelsen utgör en säkerhetsrisk. Sådana lokala ordningsföreskrifter får inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Att störa grannar genom högljudd musik kan – åtminstone i allvarigare fall – vara straffbart som ofredande. I februari 2016 tog regeringen emot förslag på hur lagstiftningen som rör det straffrättsliga skyddet för den personliga integriteten kan förändras och moderniseras (SOU 2016:7 Integritet och straffskydd). Utredningen har bl.a. haft i uppdrag att göra en översyn av ofredandebestämmelsen och föreslagit att bestämmelsen förtydligas och utvidgas i vissa avseenden. Förslagen har remitterats och bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Justitieutskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motionsyrkanden om att kravet på tillstånd för att anordna offentliga danstillställningar (s.k. danstillstånd) ska avskaffas. Vid behandlingen våren 2016 (bet. 2015/16:JuU20) föreslog utskottet ett tillkännagivande om att kravet på tillstånd ska avskaffas. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2015/16:197).

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 25 januari 2017 om att avskaffa reglerna för danstillstånd (fr. 2016/17:673) bl.a. följande:

Som Jenny Petersson konstaterar krävs det enligt ordningslagen som huvudregel tillstånd för att få anordna offentliga danstillställningar. Om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken, får emellertid anordnaren befrias från skyldigheten att söka tillstånd.

Syftet med kravet på tillstånd är att det är viktigt att danstillställningar inte genomförs på ett sätt som kan medföra ordningsstörningar eller på annat sätt riskera säkerheten för de personer som deltar i arrangemanget. Genom tillståndskravet får Polismyndigheten i förväg veta att en tillställning ska hållas och har då möjlighet att meddela villkor för tillställningen, t.ex. vilken tid den ska vara avslutad, hur många som får vistas i lokalen och hur många ordningsvakter som ska finnas på platsen.

Frågan om avskaffande av kravet på tillstånd för att anordna offentliga danstillställningar bereds för närvarande inom Regeringskansliet. I samband med det kan det behöva utredas bl.a. om det finns behov av att vidta några andra åtgärder för att garantera säkerheten vid offentliga danstillställningar.

Av regeringens skrivelse 2016/17:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen framgår (s. 40) när det gäller danstillstånd att regeringen avser att under 2017 utreda frågan. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Som redovisats ovan följer av 3 kap. 8 § ordningslagen att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får utfärda de ytterligare föreskrifter för hela eller en del av kommunen som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Således finns det inte något hinder mot att kommuner för hela eller delar av kommunen beslutar om föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen. Något tillkännagivande till regeringen med anledning av motionerna 2016/17:3212 (KD) yrkande 4 och 2016/17:3347 (KD) yrkande 39 bör därför inte göras. Motionsyrkandena avstyrks.

I motion 2016/17:3212 (KD) yrkande 3 begärs att kommuner måste få större befogenheter att säkerställa att ordningslagarna följs, och ett beslut om avhysning måste kunna gälla ett större område. Utskottet har förståelse för dessa synpunkter och konstaterar att regeringen nyligen har presenterat lagförslag som underlättar avlägsnande av otillåtna bosättningar. Vidare kan polisen förordna ordningsvakter efter en begäran om detta från en kommun. Sammanfattningsvis anser utskottet att det saknas anledning till något initiativ med anledning av motionsyrkandet och att detta bör avslås.

Utskottet har förståelse för att hög musik från bilar kan vara störande. Något tillkännagivande till regeringen bör dock inte göras med anledning av motion 2016/17:1672 (S). Motionen avstyrks.

Som redovisats ovan gjorde riksdagen ett tillkännagivande till regeringen våren 2016 om att kravet i ordningslagen på tillstånd för dans bör avskaffas. Som redovisats ovan bereds frågan i Regeringskansliet. Beredningen bör inte föregripas. Något initiativ från riksdagen bör därför inte tas med anledning av motionerna 2016/17:1268 (M) 2016/17:2253 (M), 2016/17:2597 (SD) yrkande 3 och 2016/17:3327 (M). Motionsyrkandena bör avslås.

Regelverket för bötesindrivning inom EU

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om vikten av att driva in även lägre bötesbelopp inom EU.

Jämför reservation 28 (L).

Motionen

I motion 2016/17:3469 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 3 pekas på vikten av rättsligt samarbete inom EU för att underlätta indrivning av bötesstraff även på låga belopp. Motionärerna anför att det vid snatterier, för att upprätthålla likheten inför lagen, är viktigt att myndigheterna bevakar bötesfordringarna även i de fall gärningsmannen har hemvist utanför Sverige och saknar indrivningsbara tillgångar här i landet.

Bakgrund

Lagen (2009:1427) om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen innehåller bestämmelser om indrivning av böter inom EU. Av 1 kap. 2 § framgår att med ett bötesstraff avses en skyldighet enligt en lagakraftvunnen dom, ett strafföreläggande eller ett föreläggande av ordningsbot att betala böter enligt 25 kap. brottsbalken eller företagsbot enligt 36 kap. brottsbalken samt beslut i ett sådant avgörande om rättegångskostnader och motsvarande ersättning och avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Av 2 kap. 1 § i lagen framgår vidare att det är Kronofogdemyndigheten som prövar om ett beslut om bötesstraff enligt 1 kap. 2 § ska sändas över till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för erkännande och verkställighet i den staten. Ett beslut om bötesstraff får sändas över om det är förenligt med rådets rambeslut 2005/214/RIF om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och det kan antas ge fördelar vid indrivningen av bötesstraffet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är viktigt med rättsligt samarbete inom EU för att underlätta indrivning av bötesstraff. Utskottet anser dock att gällande reglering på området är till fyllest. Något tillkännagivande till regeringen bör därför inte göras med anledning av motion 2016/17:3469 (L) yrkande 3. Yrkandet avstyrks.

Frontex

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att Frontex i sitt arbete bör utgå från rätten att söka asyl.

Motionen

I motion 2016/17:1424 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 9 anføres att Frontex i sitt arbete bör utgå från rätten att söka asyl. Motionären pekar på att arbetet med att öka rättssäkerheten och minska människosmugglingen är viktigt, men att alla människors rätt att söka asyl i EU enligt Genèvekonventionen inte får försummas i det arbetet. Frontex måste därför i sina operationer på ett tydligt sätt värna alla människors rätt att söka asyl och att bli behandlade på ett rättssäkert och humant sätt.

Bakgrund

Ett yrkande med samma innebörd som motion 2016/17:1424 (KD) yrkande 9 behandlades av socialförsäkringsutskottet i det av riksdagen godkända betänkandet 2015/16:SfU14 Migration och asylpolitik. I sitt ställningstagande till ett flertal motionsyrkanden som bl.a. gällde det gemensamma asylsystemet anförde utskottet sammanfattningsvis följande:

Utskottet kan konstatera att regeringen driver frågan om gemensamt ansvarstagande mellan länderna i EU. Regeringen har också ansökt om ekonomisk ersättning för mottagandet från EU-fonder. Med hänsyn till det omfattande arbete som pågår inom EU och regeringens arbete anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden till regeringen om det gemensamma europeiska asylsystemet.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde i ett frågesvar den 6 december 2016 om antalet asylsökande till Sverige (fr. 2016/17:659) bl.a. följande:

Under 2015 kom 163 000 asylsökande till Sverige. De åtgärder som regeringen har vidtagit, däribland tillfälliga id- och gränskontroller samt den nya tillfälliga asyllagstiftningen, har tillsammans med politiska förändringar i andra länder och inom EU gjort att färre personer nu söker asyl i Sverige. Till och med vecka 47 har 26 660 asylsökande kommit till Sverige vilket är en minskning med 82 procent jämfört med motsvarande

period förra året (147 943). Prognosen för 2016 indikerar att antalet asylsökande till Sverige kommer att ligga på de nivåer som Sverige i genomsnitt hade under år 2000–2013. Sverige har, i förhållande till folkmängd, gått från första till sjunde plats som destinationsland för asylsökande i EU.

På EU-nivå förhandlas för närvarande sju lagstiftningsförslag i syfte att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet, och Sverige deltar aktivt i dessa förhandlingar. Kommissionens förslag om ett reviderat mottagandedirektiv syftar just till att ytterligare harmonisera mottagandeförhållandena i EU. Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten. Det övergripande målet är att få till stånd ett reformerat gemensamt europeiskt asylsystem som innebär ett mer solidariskt ansvarstagande inom EU.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att ett arbete pågår för att få till stånd ett reformerat gemensamt europeiskt asylsystem. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas anledning att göra något tillkännagivande i denna fråga till regeringen. Motion 2016/17:1424 (KD) yrkande 9 avstyrks därför.

Schengen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om ökad säkerhet i transportsystemet.

Motionen

I motion 2016/17:1002 av Sotiris Delis (M) begärs en översyn av möjligheterna att utreda dels behovet av ökad säkerhet i det svenska transportsystemet, dels ökad internationell samverkan på området. Motionären anför att Schengenzonens slojade gränskontroller mellan sina territorier är ett utmärkt sätt att resa ur effektivitets- och bekvämlighetssynpunkt och att det är viktigt att värna det öppna samhället. Ur säkerhetssynpunkt är dock tåg och bussar oskyddade måltavlor även om kontrollen vid de yttre gränserna skärpts.

Bakgrund

Justitiedepartementet har informerat om att frågan om att införa personkontroller inom färje- och tågtrafiken har varit uppe till behandling inom ramen för PNR-förhandlingarna (passenger name record) som främst har gällt insamling av information om flygpassagerare i flygbolagens bokningssystem. När det gäller färje- och tågtrafiken har dock förhandlingarna

inte gett något resultat. De id-kontroller som Sverige har för närvarande har en viss säkerhetshöjande effekt. Dessutom har de enskilda medlemsländerna möjlighet att på egen hand utföra säkerhetskontroller på färjor och tåg.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har förståelse för synpunkterna i motion 2016/17:1002 (M). Som redovisats ovan kan enskilda medlemsländer utföra säkerhetskontroller på färjor och tåg. Mot denna bakgrund saknas det anledning till något initiativ från riksdagens sida. Motionsyrkandet avstyrks.

Europols mandat m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att ge Europol ett operativt mandat, om att öka Europols analytiska kapacitet samt om att i samarbete med Europol spåra tillgångar i EU som tillhör personer i ledande ställning i länder som aktivt motarbetar att deras medborgare återvänder.

Jämför reservation 29 (SD) och 30 (L).

Motionerna

I partimotion 2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 33 pekas på problemet med att vissa länder aktivt motarbetar att deras medborgare återvänder eller vägrar att sluta ett återvändandeaftal med Sverige. Enligt motionärerna är det en grundprincip i internationella relationer att ett land ska ta emot sina medborgare när de av- eller utvisas. Motionärerna begär att Polismyndigheten ska få i uppdrag att såväl självständigt som i samarbete med Europol spåra tillgångar i EU som tillhör personer i ledande ställning i de aktuella länderna, utreda deras ursprung samt vid ett misstänkt brott frysa och beslagta tillgångarna.

I motion 2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 1 begärs att Europol ska ges ett operativt mandat. Ett Europol med operativt mandat handlar för det första om att stärka samarbetet mellan de nationella poliserna, för det andra om att se till att Europol kan anställa svenska poliser för att tillsammans med kollegor runt om i Europa, inklusive den svenska polisen, bekämpa den grova och organiserade brottsligheten. I yrkande 3 i motionen efterfrågas en stärkt analytisk kapacitet hos Europol. Motionärerna pekar på att det hos Europol finns spetskompetens men att analysfunktionen bör utökas väsentligt.

Bakgrund

Europol är EU:s brottsbekämpande organisation och har som målsättning att förebygga och bekämpa organiserad brottslighet, terrorism och andra former av allvarlig brottslighet som berör två eller flera medlemsstater. Exempel på sådan brottslighet är olaglig narkotikahandel, människosmuggling och människohandel, penningtvätt och it-brottslighet.

Europol kan ses som en stödtjänst till brottsbekämpande organ i EU:s medlemsstater. Organisationen samlar in och analyserar uppgifter om enskilda personer från polismyndigheter i medlemsstaterna när det gäller de brott som nämns ovan. Europol har däremot ingen verkställande makt och dess tjänstemän kan inte anhålla misstänkta personer eller agera utan godkännande från nationella myndigheter. Europol biträder nationella myndigheter med bl.a. informationsutbyte, underrättelseanalys, samordning och utbildning. Till exempel har ett datoriserat informationssystem inrättats för att underlätta informationsutbytet mellan myndigheterna.

Från Justitiedepartementet har inhämtats att det inte finns någon önskan bland medlemsstaterna att Europol ska vara mer operativt än vad det är i dag. Vidare har departementet upplyst om att det pågår ett ständigt utvecklingsarbete för att stärka Europols kapacitet. Som ett led i detta arbete har bl.a. ett antal center där man samlar kompetens inrättats, t.ex. ett it-center (2013), ett center mot terrorism (2016) och ett center mot människohandel (2016).

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som i och för sig ser det som problematiskt att vissa länder inte är beredda att sluta återvändaravtal, är inte berett att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2016/17:3409 (SD) yrkande 33. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet anser inte att Europol ska vara mer operativt än vad det är i dag. Vidare konstaterar utskottet att det pågår ett ständigt utvecklingsarbete för att stärka Europols analytiska kapacitet. Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att göra något sådant tillkännagivande som efterfrågas i motion 2016/17:3468 (L) yrkandena 1 och 3. Yrkandena avstyrks.

Pass

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om begränsade giltighetsområden för pass, acceptabla handläggningstider och om skärpta regler för passhanteringen.

Jämför reservationerna 31 (SD), 32 (M, C, L, KD), 33 (M) och särskilt yttrande 2 (M).

Motionerna

I partimotion 2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 18 begärs att möjligheten att i svenska pass skriva in förbud mot att besöka vissa länder i syfte att förhindra deltagande i terroristaktiviteter ska ses över.

I motion 2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10 anförs att det bör säkerställas att handläggning av myndighetsärenden gentemot allmänheten, såsom passansökningar och vapenlicenser, har acceptabla handläggningstider. Motionärerna pekar på att alltför långa handläggningstider inte bara innebär olägenheter för medborgarna utan också att allmänhetens tilltro till polisen försämras.

I motion 2016/17:2284 av Kent Ekeröth och Adam Martinen (båda SD) yrkande 15 begärs att reglerna för passhantering ska skärpas. Motionärerna anför att det är av största vikt att åtgärder vidtas omedelbart för att svart handel med svenska passhandlingar ska förhindras.

Bakgrund

Utskottet behandlade våren 2016 proposition 2015/16:81 Åtgärder mot missbruk av svenska pass. I propositionen som tillstyrktes av utskottet och antogs av riksdagen föreslogs ändringar i passlagen i syfte att minska tillgången på svenska pass som kan missbrukas (bet. 2015/16:25, rskr. 2015/16:158). Regeringens förslag innebar att svenska medborgare ska kunna beviljas högst tre vanliga pass under en femårsperiod, att ett vanligt pass ska återkallas när ett provisoriskt pass utfärdas för passinnehavaren och att giltighetstiden för vanliga pass till barn ska sänkas till tre år. I betänkandet föreslog utskottet med anledning av motioner ett tillkännagivande till regeringen om att den ska återkomma med ett förslag till riksdagen om att de föreslagna ändringarna för pass även ska gälla främlingspass och resedokument samt att regelverket ska ses över för att motverka missbruk av uppehållstillståndskort. Riksdagen följde utskottets förslag.

Av regeringens skrivelse 2016/17:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen framgår (s. 34) när det gäller att regeländringarna ska omfatta fler dokument än vanliga pass att frågan för

närvarande bereds inom Regeringskansliet och att punkten inte är slutbehandlad.

Av 9 § passlagen (1978:302) framgår att passmyndigheten, i stället för att enligt 7 § avslå passansökan, kan utfärda pass med förkortad giltighetstid eller begränsat giltighetsområde. En förutsättning är dock att det finns särskilda skäl och att sökanden begär det.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 14 februari 2017 om missbruk av svenska pass (fr. 2016/17:806) bl.a. följande:

Som Elisabeth Svantesson påpekar infördes skärpta passregler den 15 april 2016 i syfte att minska tillgången till svenska pass som kan missbrukas. Enligt de nya reglerna ska svenska medborgare kunna beviljas högst tre vanliga pass under en femårsperiod och ett vanligt pass ska återkallas när ett provisoriskt pass utfärdas för passinnehavaren. Även om det är för tidigt att dra säkra slutsatser om effekterna kan konstateras att den tidigare årliga ökningen av antalet stöld- och förlustanmälningar av pass avstannade under 2016. År 2015 spärrades 63 644 pass och år 2016 spärrades 63 628 pass, statistiken visar alltså en marginell minskning. Även antalet ansökningar om provisoriska pass minskade med ca 12 procent jämfört med år 2015 och ca 3 700 fler vanliga pass återkallades under 2016 än under 2015. Mot bakgrund av syftet att minska antalet svenska pass i cirkulation går utvecklingen alltså i rätt riktning.

För att försvåra missbruk av pass verkar Sverige även inom EU för att det vid Schengenrådets yttre gränser ska införas obligatoriska kontroller av biometriska uppgifter i alla pass som tillhör personer som åtnjuter fri rörlighet inom EU. Vidare vidtas åtgärder inom Polismyndigheten, bland annat genomförde myndigheten under våren 2016 en kampanj om vikten av att skydda pass och id-kort.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 16 maj 2016 om de allt längre väntetiderna för pass (fr. 2015/16:1179) bl.a. följande:

Under 2015 utfärdades över 1,5 miljoner pass av Polismyndigheten och trycket på pass expeditionerna har ökat under 2016. Införandet i januari 2016 av id-kontroller från Danmark till Sverige kan ha medfört att fler svenskar väljer att använda pass för att styrka sin identitet och det är inte osannolikt att detta har påverkat antalet ansökningar. Dessutom brukar passansökningarna öka i antal inför och under sommarmånaderna, vilket Hans Wallmark också noterar.

Det är Polismyndighetens ansvar att se till att handläggningstiderna för pass blir så korta som möjligt genom att disponera sina resurser ändamålsenligt och tillhandahålla tekniska lösningar som underlättar och effektiviserar handläggningen.

Väntetiderna för passansökan är på vissa håll i landet väldigt långa, vilket givetvis är beklagligt. Jag utgår ifrån att Polismyndigheten vidtar de åtgärder som krävs för att säkerställa att svenska medborgare kan få sina pass inom rimlig tid. Jag kommer att fortsätta följa polisens arbete i denna fråga.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har viss förståelse för motionärernas önskan i motion 2016/17:3387 (M) yrkande 18 om att skriva in förbud i pass mot att besöka vissa länder i syfte att förhindra deltagande i terroristaktiviteter. Samtidigt reser en sådan

möjlighet ett flertal frågor, bl.a. hur ett sådant förbud förhåller sig till rätten till fri rörlighet. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att föreslå att riksdagen ska ta något initiativ med anledning av motionsyrkandet. Detta bör avslås.

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2016/17:3231 (M) yrkande 10 att det är viktigt att handläggningstiderna i bl.a. passärenden inte är för långa. Utskottet som utgår från att Polismyndigheten vidtar åtgärder för att komma till rätta med problemet med långa handläggningstider anser dock inte att detta bör föranleda något initiativ från riksdagens sida. Motionsyrkandet bör därför avstyrkas.

Utskottet konstaterar att ändringar passlagen i syfte att minska tillgången på svenska pass som kan missbrukas trädde i kraft så sent som den 15 april 2016. Även inom EU företas åtgärder för att förhindra missbruk av pass. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas anledning till något tillkännagivande till regeringen med anledning av motion 2016/17:2284 (SD) yrkande 15. Yrkandet avstyrks.

Vapenfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att se över smugglingslagstiftningen så att den skärpta synen på vapenbrott får genomslag även vad gäller vapensmuggling och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår övriga motioner om olika vapenfrågor. I motionerna föreslås bl.a. skärpta straff för vapenbrott och en översyn av vapenlagstiftningen.

Jämför reservationerna 34 (SD), 35 (S, MP, V), 36 (M, C), 37 (SD), 38 (SD) 39, (SD) 40 (M, C, KD), 41 (M, SD, C, KD) 42 (M, SD C, KD), 43 (SD), 44 (C), 45 (C), 46 (SD), 47 (C), 48 (SD), 49 (C), 50 (SD), 51 (SD), 52 (V, L), 53 (SD), 54 (SD) och 55 (SD).

Motionerna

Skärpta straff för vapenbrott m.m.

I motion 2016/17:1638 av Mattias Jonsson (S) begärs att minimistrafvet för grovt vapenbrott ska höjas till fängelse i två år.

I motion 2016/17:1725 av Lars Hjalmered (M) begärs bl.a. att ytterligare skärpningar av vapenlagstiftningen bör övervägas. Även i motion 2016/17:2070 av Edward Riedl (M) efterfrågas skärpta straff för vapenbrott.

I partimotion 2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 34 efterfrågas en översyn av straffskalorna för vapensmuggling. Motionärerna anför att de straffskärpningar som skett beträffande vapenbrott bör medföra

motsvarande ändringar i smugglingslagstiftningen. Den skärpta synen på vapenbrott bör få genomslag även när det gäller vapensmuggling.

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 14 föreslås att ringa vapenbrott ska ge böter eller fängelse i högst nio månader. Brott av normalgraden ska ge fängelse i högst tre år. Grovt vapenbrott ska ge minst två års fängelse och högst sex års fängelse. Synnerligen grovt vapenbrott ska ge minst tre års fängelse och högst åtta års fängelse.

Nytt vapenuppdrag

I partimotion 2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 20 framförs att Tullverket och polisen bör ges ett nytt vapenuppdrag. Motionärerna pekar på att tillgången till mycket potenta illegala vapen har ökat drastiskt för de kriminella. För att förhindra att dessa vapen kommer in i landet krävs det flera åtgärder, bl.a. ett bra samarbete mellan tull och polis för att minska vapensmugglingen. De två myndigheterna har tidigare haft ett gemensamt uppdrag för att kartlägga omfattningen av den illegala vapenhanteringen. Motionärerna anser att regeringen åter bör ge ett sådant gemensamt uppdrag. Ett likalydande yrkande framförs i motion 2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 17.

Utökad vapengarderob

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 8 begärs att vapengarderoben ska utökas till minst tio vapen. Även i motion 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 6 begärs en utökning av vapengarderoben till minst tio vapen. I motion 2016/17:766 av Magnus Persson (SD) begärs att vapengarderoben ska utökas till åtta vapen. I motion 2016/17:554 av Åsa Coenraads m.fl. (M) begärs att fler än fyra vapen ska tillåtas utan särskilt tillstånd.

Handläggningstiderna i vapenlicensärenden m.m.

I motion 2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1 efterfrågas kortare handläggningstider i vapenärenden.

I motion 2016/17:580 av Monica Haider m.fl. (S) efterfrågas en översyn av de långa handläggningstiderna för jaktvapen.

I motion 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 4 anförs att en maxtid om en månads handläggningstid ska införas vid ansökningar om vapenlicens under förutsättning att handlingarna är korrekt ifyllda. Ett yrkande med denna innebörd framförs även i motion 2016/17:1525 av Gunilla Nordgren (M). I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås en tidsgräns på tre veckor för korrekt ifylld ansökan. Yrkanden med innebörden att handläggningstiderna ska kortas framförs även i motion 2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkandena 2 och 3.

I motion 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 5 efterfrågas ett digitalt ansökningsförfarande vid ansökningar om vapenlicens.

I motion 2016/17:3135 av Cecilia Widegren (M) begärs en uppföljning av de riksdagsbeslut som är fattade om att förkorta handläggningstiderna för jägare.

Licensfrågor till en ny viltmyndighet

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 1 begärs att handläggningen av vapenlicenser ska flyttas från polisen till en ny jakt- och viltmyndighet. Även i motionerna 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 2, 2016/17:1739 av Pavel Gamov (SD) samt 2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkande 4 föreslås att vapenlicensärenden flyttas till en ny viltmyndighet.

Översyn av vapenlagstiftningen

I motion 2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 2 efterfrågas ett samlat grepp om de olika särreglerna och att man även ser över legaldefinitionerna i lagstiftningen för att få till stånd ett regelverk som är mer anpassat till tiden. Även i motionerna 2016/17:743 yrkande 1 av Sten Bergheden m.fl. (M) och 2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 efterfrågas modernisering av vapenlagstiftningen.

I motionerna 2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1 och 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 5 efterfrågas en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar. Motionärerna anför att det i dagsläget finns ett antal särregler för enskilda delar, som exempelvis ljuddämpare och instickspipor. Enligt motionärerna är det dags att ta ett samlat grepp om de olika särreglerna och att även se över legaldefinitionerna i lagstiftningen för att få till stånd ett regelverk som är mer anpassat i tiden.

I motionerna 2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2 och 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 6 efterfrågas en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring. Motionärerna pekar på att många jägare regelmässigt jagar på andra orter än där de är bosatta. Att vapnet förvaras på ett säkert sätt där jakten bedrivs, i stället för att transporteras över långa avstånd är en fördel. Det finns anledning att se över regelverket så att fler i denna situation kan få detta tillstånd. I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 7 begärs att det ska vara tillåtet att tillfälligt förvara licensbelagda vapen i andras vapenskåp. Även i motionerna 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 7 och 2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 3 efterfrågas en översyn av reglerna för vapenförvaring.

Införande av vapen till Sverige

I motionerna 2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3 och 4 samt 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 7 och 8 efterfrågas åtgärder för att underlätta för personer som vill komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte.

Motionärerna anser att Sverige bör erkänna EU:s vapenpass, och EU:s samtliga medlemsstater bör därför omfattas av samma undantag från kravet på införseltillstånd som de nordiska länderna. Även i motionerna 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 18 och 2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 4 efterfrågas åtgärder för att underlätta för personer som vill komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte

Kontroller inför medlemskap i skytteförening

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 9 anförs att det bör vara ett lagstadgat krav att skytteföreningar kräver utdrag ur belastningsregistret i kombination med någon form av skjutprov för att förhindra att vapen kommer i orätta händer.

Regelverket för bössmakare

I motion 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 1 efterfrågas en översyn av regelverket för bössmakare. Motionären pekar på problemen för bössmakare att få tillstånd för att få tillverka och sälja ett jaktvapen som byggs från grunden. Det krävs i praktiken ett godkännande från Inspektionen för strategiska produkter (ISP), vilket är mycket svårt att få. Om detta är en effekt av ISP:s tolkning av regelverket eller om lagändringar behövs bör utredas av regeringen i syfte att göra det lättare för bössmakare att tillverka och sälja vapen.

Företags utlåning av vapen

I motion 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 2 anförs att en översyn av regelverket för företags ägande, utlåning och uthyrning av vapen bör göras. Motionären anför att det för bl.a. företag som erbjuder jaktturism finns ett värde i att kunna äga och stå som licensinnehavare på vapen för utlåning eller uthyrning till kunder som har licens för vapen i samma vapenklass. Regeringen bör utreda hur detta kan ske med bibehållna krav på säkerhet och god ordning.

Femårslicenser

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 3 begärs att systemet med femårslicenser ska avvecklas. Motionärerna anser att licensen ska kunna bestå så länge skyttens förening intygar att den enskilde skytten är aktiv i föreningen.

I motion 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 3 begärs en översyn av om inte en rullande tillståndperiod med aktivitetskrav vore bättre än en femårsmodell, så att licensen fortlöper så länge som vapenägaren tränar och tävlar aktivt med vapnet.

Vapenbyteslicenser

I motion 2016/17:843 av Magnus Persson (SD) efterfrågas ett nytt system för ansökan om vapenlicenser. Motionären är kritisk till att det i dag tar lika lång tid för en licensinnehavare att endast byta vapen som det tar att få licens när man anskaffar det första vapnet.

I motion 2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 4 begärs att regelverket bör ses över så att vapenhandlare ska kunna administrera vapenbyteslicenser.

Även i motion 2016/17:3093 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C) begärs åtgärder för att förenkla förfarandet när ett vapen byts ut. Motionärerna anför att möjligheten att införa ett ägarbyte motsvarande det vid bilköp bör ses över. Ägarbytet ska gälla för vapenaffärer där vapenlicensen förs över från det gamla till det nya vapnet och då man vid inbytet byter in ett vapen av samma klass som man själv äger och redan har licens för.

Vapenlagens ställning i förhållande till EU-lagstiftningen

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 5 anförs att regeringen bör verka för att svensk vapenlag alltid ska gå före EU:s direktiv. Motionärerna är kritiska till att EU-direktiv kan sättas över svensk vapenlagstiftning och anför att regeringen tydligt ska verka för att Sverige återtar beslutsmakten för de frågor som rymms inom EU:s vapendirektiv.

Auktorisation av skyttesammanslutningar

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 6 begärs att reglerna om auktorisation av skyttesammanslutningar ska regleras i lag och förordning och att polisen inte längre ska utfärda föreskrifter för sådan auktorisation.

Vapenamnesti

I motion 2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 11 efterfrågas en ny tidsbegränsad vapenamnesti.

Tillståndsbevis för vapeninförsel

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 13 anförs att det bör införas regler om att tillståndsbevis för vapeninförsel ska uppvisas till Tullverket vid gränspassering och vapeninförsel i Sverige.

Övriga vapenmotioner

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 4 begärs att begreppet ”synnerliga skäl” ska utmönstras ur vapenlagen. I motionerna 2016/17:741 av Sten Bergheden och Åsa Coenraads (båda M) yrkande 2 och 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 20 begärs i fråga om målskyttevapen som är helautomatiska eller av enhandskaraktär att begreppet

”synnerliga skäl” ersätts med ”särskilda skäl”. Det senare begreppet bör definieras i lag eller förordning.

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 10 efterfrågas en möjlighet för auktoriserade vapenhandlare att lämna ut låneintyg i 42 dagar efter att ansökan om lån av skjutvapen inkommit och godkänts. I motion 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 14 efterfrågas en möjlighet för vapenhandlare att lämna ut låneintyg i upp till 30 dagar.

I motion 2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 11 efterfrågas att man ska kunna förvara ammunition till annat vapen än man har licens för. Motionärerna anser att om ammunitionen tillhör den vapenklass man redan är godkänd för saknas det anledning att försvåra förvaring. Yrkanden med denna innebörd framförs även motionerna 2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 15 och 2016/17:556 av Åsa Coenraads och Sten Bergheden (båda M).

Bakgrund

Skärpt straff för vapenbrott m.m.

Vapenlagen (1967:67) anger följande. Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst två år. Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är grovt döms till fängelse i lägst ett och högst fyra år. Om brottet är synnerligen grovt döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst tre och högst sex år. Straffbestämmelserna har denna lydelse sedan den 1 september 2014 då bl.a. minimistrafvet för grovt vapenbrott höjdes från fängelse i sex månader till fängelse i ett år och ett nytt brott, synnerligen grovt vapenbrott, infördes (prop. 2013/14:226, bet. 2013/14:JuU36, rskr. 2013/14:393).

Justitiedepartementet har informerats om att man inom departementet bereder frågan om att höja minimistrafvet för grovt vapenbrott till fängelse i två år. Planeringen är att ärendet (en departementspromemoria) ska remitteras under våren, lämnas till Lagrådet i september och till riksdagen i oktober. Lagstiftningen är tänkt att träda i kraft i januari 2018.

I regeringens proposition 2013/14:226 Skärpningar i vapenlagstiftningen anförde regeringen (s. 38) att det, när det gäller Tullverkets synpunkt att skärpningarna i vapenbrottets straffskala bör medföra ändringar i lagen om (2000:1225) straff för smuggling, kunde noteras att det grova smugglingsbrottet har samma straffmaximum, fängelse i sex år, som regeringen föreslår att vapenbrottet ska få. Straffskalan ger därför utrymme för att beakta den skärpta synen på vapenbrott vid straffmätningen av smugglingsbrott som avser vapen.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 7 december 2016 om ytterligare skärpning av vapenlagstiftningen (fr. 2016/17:408) bl.a. följande:

Beträffande förekomsten av olagliga vapen bland gängkriminella så har regeringen gett Polismyndigheten i uppdrag att stärka arbetet mot illegala vapen och explosiva varor i landet. Även andra åtgärder kan komma att övervägas, t.ex. skärpta straff för vapenbrott och ändrade häktningsregler. Inom Regeringskansliet bereds just nu ett regeringsuppdrag till en utredare som ska se över möjligheterna att uppnå en snabbare lagföring av brott, t.ex. genom införande av särskilda snabbförfaranden eller inrättande av jourdomstolar.

Nytt vapenuppdrag

Ett motionsyrkande om att Tullverket och polisen bör ges ett nytt vapenuppdrag behandlades senast av utskottet våren 2016 i betänkande 2015/16:JuU20 Polisfrågor (s. 55–68). Utskottet anförde därvid att det ansåg det mycket värdefullt att Tullverket och polisen har ett nära samarbete när det gäller att minska införseln av illegala vapen. Det arbete som bedrivits inom det uppdrag som gavs 2011 och som redovisades 2014 hade därför varit mycket viktigt. Utskottet konstaterade även att det omfattande samarbete som satts igång inom ramen för uppdraget avses att fortsätta även efter att uppdraget avslutats. Mot denna bakgrund saknades det skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motionsyrkandet, vilket avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:197).

Finansminister Magdalena Andersson anförde i ett frågesvar den 1 mars 2017 om tullens kapacitet att stoppa införseln av illegala vapen (fr. 2016/17:866) bl.a. följande:

Tullverket har förstärkt sin kapacitet för att stoppa införseln av illegala vapen de senaste åren. Samarbetet och underrättelsesutbytet med andra länder har förbättrats och myndigheten har deltagit i flera internationella kontrolloperationer mot vapensmuggling. Vidare har nya modus för vapensmuggling kartlagts och flertalet av Tullverkets narkotikasökhundar har vidareutbildats i att söka efter vapen. Samverkan med Polismyndigheten är viktig och den utvecklas kontinuerligt. Myndigheterna har t.ex. tagit fram en gemensam kontrollstrategi och har genomfört inspektioner och revisioner av vapenhandlare.

Vad avser frågan om ytterligare befogenheter bereds inom Regeringskansliet för närvarande frågan om Tullverket ska få befogenheter att kontrollera införsel av explosiva varor från ett annat EU-land.

Regeringen fortsätter att noga följa berörda myndigheters kapacitet att hantera den illegala införseln av vapen.

Vapengarderob

Som framgår ovan får en enskild person meddelas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om han eller hon kan visa behov av vapnet för ett godtagbart ändamål (2 kap. 4 § vapenlagen). Tillstånd måste sökas för varje vapen. För tillstånd till innehav av jaktvapen krävs vidare enligt 2 kap. 4 § första stycket vapenförordningen (1996:70) att den sökande har avlagt ett prov som visar att han eller hon har grundläggande kunskaper om jakt och viltvård och kan handha vapnet. Den som har avlagt ett sådant prov ska anses ha behov av jaktvapen om inte särskilda skäl talar emot det. Behovet ska anses motsvara

fyra vapen om det inte finns omständigheter som talar för att sökanden behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än sex jaktvapen får beviljas endast om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov (2 kap. 4 § fjärde och femte styckena vapenförordningen). I Rikspolisstyrelsens allmänna råd om vapenlagstiftningen anges att tillstånd till innehav av fler än sex jaktvapen endast bör meddelas undantagsvis (RPSFS 2009:13, FAP 551-3, s. 13 f.).

Justitieutskottet behandlade motionsyrkanden om en utökad vapengarderob senast under våren 2014 i betänkande 2014/15:JuU16 (s. 55–64). Liksom tidigare ansåg utskottet då att vapenlagen innehåller lämpliga avvägningar när det gäller tillstånd att inneha jaktvapen. Utskottet avstyrkte därför de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:152).

Handläggning av licensfrågor m.m.

Utskottet har vid flera tillfällen under senare år föreslagit tillkännagivanden till regeringen om vapenlagstiftningen i olika avseenden. Vid behandlingen av motioner om polisfrågor våren 2015 (bet. 2014/15:JuU16) föreslog utskottet ett tillkännagivande om att se över regelverket för vapenlicenser för att underlätta för jägare. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2014/15:152). Vid behandlingen av motioner om polisfrågor våren 2016 (bet. 2015/16:JuU20) föreslog utskottet dels ett tillkännagivande om kortare handläggningstider i ärenden om vapenlicenser, dels ett tillkännagivande om enhetlig tillämpning av licensprövning i vapenärenden och ett digitalt ansökningsförfarande. Riksdagen följde utskottet även här (rskr. 2015/16:197).

Av regeringens skrivelse 2016/17:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen framgår (s. 24) när det gäller handläggning av vapenlicensärenden följande:

Regeringen gav den 30 juli 2015 Polismyndigheten i uppdrag att redovisa och utveckla arbetet med vapentillstånd (Ju2015/05755/PO). Uppdraget delredovisades den 1 mars 2016. Av delredovisningen framgår hur handläggningstiderna de senaste åren har utvecklats och en analys av utvecklingen. Statistiken ska årligen redovisas till regeringen i samband med årsredovisningen. Därutöver ska de framgångsfaktorer som identifierats i hanteringen av vapentillstånd redovisas. Uppdraget ska slutredovisas den 1 mars 2017. Av slutredovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits för att göra handläggningen av vapentillstånd mer effektiv och enhetlig inom Polismyndigheten, vilka resultat som har uppnåtts samt vilka långsiktiga rutiner som implementerats och varför. Regeringen avser mot denna bakgrund att lägga skrivelsen i denna del till handlingarna. Punkten är inte slutbehandlad.

Av regeringens skrivelse 2016/17:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen framgår (s. 39–40) när det gäller kortare handläggningstider i ärenden om vapenlicenser och enhetlig tillämpning av licensprövning i vapenärenden m.m. följande:

Regeringen gav den 30 juli 2015 Polismyndigheten i uppdrag att redovisa och utveckla arbetet med vapentillstånd (Ju2015/05755/PO). Uppdraget delredovisades den 1 mars 2016. Av delredovisningen framgår hur handläggningstiderna de senaste åren har utvecklats och en analys av

utvecklingen. Statistiken ska årligen redovisas till regeringen i samband med årsredovisningen. Därutöver ska de framgångsfaktorer som identifierats i hanteringen av vapentillstånd redovisas. Uppdraget ska slutredovisas den 1 mars 2017. Av slutredovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits för att göra handläggningen av vapentillstånd mer effektiv och enhetlig inom Polismyndigheten, vilka resultat som har uppnåtts samt vilka långsiktiga rutiner som implementerats och varför. Regeringen avser mot denna bakgrund att lägga skrivelsen i denna del till handlingarna. Punkterna är inte slutbehandlade.

I sin slutredovisning Polismyndighetens hantering av vapentillstånd (Polismyndighetens rapport Ju2015 05755PO) anför Polismyndigheten bl.a. följande under rubriken sammanfattning:

Inom ramen för uppdraget har Polismyndigheten vidtagit flera åtgärder för att göra handläggningen mer effektiv och enhetlig. De åtgärder som planeras eller genomförts är att ett nytt ansökningsformulär utvecklats och ett digitalt e-formulär för vapenansökan har tagits i bruk. En vidareutveckling av en e-tjänst för ansökningar är initierad och en nationell skanningsfunktion har inrättats i Kiruna.

Vidare har myndigheten tagit fram ett metodstöd (FAQ) till operatörerna vid Polismyndighetens nationella telefonväxel. Informationen på myndighetens webbplats har förtydligats och en referensgrupp för bedömning av vapens lämplighet har bildats. En fråga/svarstjänst för kontroll av jägarexamen håller på att utvecklas och införelärenden har koncentrats till en rättsenhet. En utredning om koncentration av flera vapenärendetyper har genomförts. Nya regler för ökad enhetlig handläggning har beslutats. Vidare har ärenden omfördelats mellan rättsenheterna för att jämna ut ledtiderna. Myndigheten har tillfälligt anställt sju handläggare för att minska balanserna av enkla vapentillståndsärenden. Därutöver har nya rutiner för vapentransporter införts.

Justitieutskottet behandlade motionsyrkanden om att överföra hanteringen av licensfrågor till en ny myndighet senast under våren 2014 i betänkande 2014/15:JuU16 (s. 55–64). Utskottet var inte berett att ställa sig bakom ett sådant förslag. Utskottet avstyrkte därför de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:152).

I betänkande 2015/16:JuU20 behandlades motionsyrkanden som efterfrågade en översyn av det samlade regelverket när det gäller tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar. Utskottet anförde att vapenlagstiftningen har en tillfredsställande utformning, varför det saknas anledning till en översyn av denna. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:197).

Förvaring av vapen

Den som innehar ett skjutvapen eller ammunition är skyldig att ta hand om egendomen och hålla den under sådan uppsikt att det inte finns risk att någon obehörig kommer åt den (5 kap. 1 § vapenlagen). När skjutvapen inte används ska de förvaras i säkerhetsskåp eller något annat lika säkert förvaringsutrymme (5 kap. 2 § vapenlagen). Polismyndigheten får utfärda närmare föreskrifter om

hur vapen ska förvaras för att uppfylla detta krav (9 kap. 1 § vapenförordningen).

Rikspolisstyrelsen har utfärdat allmänna råd om förvaring av vapen och ammunition (RPSFS 2009:13 FAP 551-3). För att uppfylla kravet på uppsikt enligt 1 § bör skjutvapen förvaras i tillståndshavarens bostad, vilket regelmässigt innebär där tillståndshavaren är folkbokförd. Med bostad kan likställas en byggnad, t.ex. ett garage eller förråd, som är låsbar och sammanbyggd med bostaden och där det finns en genomgångsdörr mellan byggnaden och bostaden. Detsamma gäller byggnader som inte är sammanbyggda med bostaden men så placerade i förhållande till denna att byggnaderna är möjliga att övervaka från bostaden. I sådana fall bör dock en anordning finnas som anger för personer i bostaden när byggnaden angrips. En sådan anordning bör inte utan svårighet kunna sättas ur funktion.

Enligt 5 kap. 3 § vapenlagen får en innehavare lämna över sitt skjutvapen eller sin ammunition till någon annan för förvaring om han eller hon inte själv kan ta hand om egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. För sådan förvaring krävs tillstånd om inte utlåning i motsvarande fall är tillåten enligt 3 kap. Vid tillståndsprövningen ska Polismyndigheten särskilt beakta möjligheten för mottagaren att erbjuda en säker förvaring. Tillståndet ska tidsbegränsas.

Justitieutskottet behandlade motionsyrkanden om att göra en översyn av reglerna för vapenförvaring senast under våren 2016 i betänkande 2015/16:JuU20 (s. 55–68). Utskottet fann inte skäl till något tillkännagivande till regeringen om att en översyn borde göras. Utskottet avstyrkte därför de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:197).

Europeiskt skjutvapenpass och införseltillstånd

Av 3 kap. 9 § vapenförordningen framgår att Polismyndigheten efter ansökan ska utfärda ett europeiskt skjutvapenpass till den som har tillstånd att i Sverige inneha ett skjutvapen som avses i bilagan till vapenförordningen. Skjutvapenpasset ska ha en begränsad giltighetstid, och det får återkallas av Polismyndigheten om det finns särskilda skäl för det.

Av 2 kap. 11 § vapenlagen följer att det för tillstånd att föra in skjutvapen till Sverige gäller samma förutsättningar som för tillstånd att inneha vapnen enligt 3–6 §§. Av 2 kap. 12 § samma lag följer vidare att ett införseltillstånd ger rätt att i Sverige inneha de skjutvapen och den ammunition som förts hit med stöd av tillståndet under den begränsade tid och för det ändamål som anges i tillståndet. Tillståndet gäller under förutsättning att vapnen och ammunitionen förs in inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som Polismyndigheten bestämmer.

Justitieutskottet behandlade motionsyrkanden om att föra in vapen under våren 2016 i betänkande 2015/16:JuU20 (s. 55–68). Utskottet fann att gällande bestämmelser med ett krav på tillstånd till införsel av vapen vid tillfällig användning för jakt eller tävling får anses motiverat med hänsyn till framför

allt säkerhetsaspekter. Därför bör inte enbart ett europeiskt skjutvapenpass godtas. Utskottet avstyrkte därför de aktuella motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2015/16:197).

Generella förutsättningar för tillstånd att inneha skjutvapen

De generella förutsättningarna för att en enskild person ska beviljas tillstånd att inneha skjutvapen finns i 2 kap. 4–6 a §§ vapenlagen. De krav som ställs upp är bl.a. att vapnet ska behövas för ett godtagbart ändamål och att det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. För att tillstånd ska beviljas till helautomatiska vapen eller enhandsvapen krävs dessutom synnerliga skäl (6 §). Ett sådant tillstånd ska tidsbegränsas till att gälla högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan begränsning (6 a §).

Övriga vapenfrågor

Enligt 3 kap. 1 § vapenlagen får ett tillståndspliktigt skjutvapen inte lånas ut till någon annan än den som har tillstånd att inneha vapnet. Av 3 kap. 1 a § framgår dock att den som har rätt att inneha ett skjutvapen får låna ut vapnet vid enstaka tillfällen om utlåningen sker för samma ändamål som utlånarens tillstånd avser, utlåningen avser en tid om högst två veckor och låntagaren har tillstånd enligt 9 § att låna skjutvapen. Vidare framgår av 1 a § att tillstånd att låna skjutvapen inte krävs om

- låntagaren har tillstånd att inneha vapen av samma typ som lånet avser
- vapnet innehas och används under långivarens uppsikt, under uppsikt av någon annan person som har godkänts av Polismyndigheten att närvara vid provskjutning eller under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen
- lånet avser ett start- eller signalvapen.

Enligt 5 kap. 1 § vapenlagen är den som innehar skjutvapen eller ammunition skyldig att ta hand om egendomen och hålla den under sådan uppsikt att det inte finns risk för att någon obehörig kommer åt den. När skjutvapen inte brukas ska de förvaras i säkerhetsskåp eller i något annat lika säkert förvaringsutrymme (5 kap. 2 §).

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2017 framgår att Polismyndigheten har ett uppdrag när det gäller illegala vapen och explosiva varor där myndigheten ska skapa förutsättningar för att ytterligare kunna motverka förekomsten av illegala vapen och explosiva varor inom landet. Uppdraget ska delredovisas senast den 1 mars 2017 och slutredovisas senast den 1 mars 2018 (Ju2015/09349/PO).

Förvärv, innehav och import respektive export av skjutvapen för civilt bruk är i dag reglerat i direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen, ändrat genom direktiv 2008/51/EG. Direktivets syfte är att underlätta den inre marknads funktion när det gäller skjutvapen och samtidigt säkerställa en hög säkerhetsnivå för EU-medborgarna. Regelverket syftar till

att åtgärda eventuella problem och svagheter under ett skjutvapens livscykel (från tillverkning till handel, förvärv och innehav, deaktivering och destruktion). I direktivet framställs därför minimikrav som medlemsstaterna måste införa i fråga om förvärv och innehav av olika kategorier av skjutvapen och anges villkor för överföring av skjutvapen mellan medlemsstaterna, samtidigt som det medger större flexibilitet för jakt och tävlingsskytte.

I november 2015 lämnade kommissionen ett förslag till reviderat direktiv. Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (KOM(2015) 750). Förhandlingarna med anledning av förslaget till reviderat direktiv är nu avslutade och direktivet har godkänts av Europaparlamentet den 14 mars och förväntas godkännas av ministerrådet i rådet för rättsliga och inrikes frågor den 27–28 mars 2017.

Utskottet har tagit reda på att Justitiedepartementet planerar att inom kort tillsätta en utredare som ska se över vilka ändringar i de svenska vapenbestämmelserna som behövs för att Sverige ska uppfylla det reviderade direktivet.

Vid behandlingen av regeringens proposition 2013/14:226 Skärpningar i vapenlagstiftningen (bet. 2013/14:JuU36, rskr. 2013/14:393) föreslogs ett nytt system med ett auktorisationsförfarande för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte i syfte att skapa en tydligare och mer rättssäker prövning när det gäller sammanslutningars tillstånd att inneha vapen. Det nya systemet innebär att endast auktoriserade sammanslutningar eller sammanslutningar som är anslutna till en auktoriserad sammanslutning kan komma i fråga för tillstånd att inneha vapen. Tillsynen över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte skulle utövas av den nya Polismyndigheten som också skulle föra ett nytt register över dem. Förslagen i propositionen antogs av riksdagen. I betänkandet behandlades ett motionsyrkande (SD) av samma innebörd som det nu aktuella motionsyrkandet 2016/17:2443 (SD) yrkande 6, dvs. att reglerna om auktorisation av skyttesammanslutningar ska regleras i lag eller förordning och inte av polisen genom föreskrifter. Utskottet som avstyrkte motionsyrkandet anförde i sitt ställningstagande att det delade regeringens bedömning att det är av stor vikt att den prövning som görs av om skyttesammanslutningar ska beviljas tillstånd att inneha vapen präglas av tydlighet och rättssäkerhet. Utskottet ansåg att den föreslagna ordningen för hur denna prövning skulle gå till uppfyllde dessa krav och att lagförslaget var väl avvägt.

Regeringen beslutade den 23 mars 2017 lagrådsremissen En tidsbegränsad vapenamnesti 2018. Syftet med förslaget är att minska antalet illegala vapen i samhället. Förslaget innebär bl.a. att den som innehar skjutvapen eller ammunition utan att ha rätt till det inte ska dömas till ansvar för innehavet om han eller hon frivilligt lämnar in vapnet eller ammunitionen till Polismyndigheten under perioden februari–april 2018. Av Regeringskansliets (Statsrådsberedningen) propositionsförteckning från januari 2017 framgår att

regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen i juni 2017 om tidsbegränsad vapenamnesti 2018.

Motionsyrkanden likalydande med 2016/17:2443 (SD) yrkande 13 om att det bör införas regler om att tillståndsbevis för vapeninförsel ska uppvisas till Tullverket vid gränspassering och vapeninförsel i Sverige har tidigare behandlats och avstyrkts av Skatteutskottet, senast i betänkandet 2014/15:SkU1 (s. 9 f.). Riksdagen följde utskottet (rskr. 2014/15:62).

Vid fjolårets behandling av motioner om vapenfrågor (bet. 2015/16:JuU20) behandlade och avstyrkte utskottet ett motionsyrkande likalydande med det nu aktuella 2016/17:2443 (SD) yrkande 9 om skytteförening och vapenlicens. För en bakgrundsbeskrivning hänvisas till det betänkandet (s. 64 f.).

Utskottet har vid flera tillfällen, senast vid behandlingen av vapenfrågor i betänkande 2014/15:JuU16 våren 2015, hanterat och avstyrkt motioner om att kravet på synnerliga skäl för tillstånd att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen ska tas bort. För en bakgrundsbeskrivning hänvisas till det betänkandet (s. 55 f.).

Utskottets ställningstagande

Straffbestämmelserna för vapenbrott har som redovisats ovan, skärpts så sent som i september 2014. Vidare är försök, förberedelse eller stämpling till grovt eller synnerligen grovt vapenbrott kriminaliserat sedan den 1 juli 2016. Dessutom har ett arbete nyligen inletts inom Regeringskansliet som syftar till att höja minimistraffet för grovt vapenbrott till fängelse i två år. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att det finns skäl att föreslå riksdagen att göra ett tillkännagivande till regeringen om att skärpa straffen för vapenbrott. Motionerna 2016/17:1638 (S), 2016/17:1725 (M), 2016/17:2070 (M) och 2016/17:2443 (SD) yrkande 14 avstyrks därför.

Den 1 september 2014. infördes i vapenlagen en ny bestämmelse om synnerligen grovt vapenbrott. Där är det nya straffet fängelse lägst tre och högst sex år. Straffskärpningarna som gjordes för vapenbrott och införandet av ett synnerligen grovt vapenbrott innebär inte någon skillnad avseende Tullverkets arbete på vapenområdet eftersom det inte finns motsvarande bestämmelser i smugglingslagstiftningen, till skillnad från hur det exempelvis förhåller sig på narkotikaområdet. Utskottet anser dock att de skärpningar av vapenbrottet som skett bör medföra motsvarande ändringar i smugglingslagstiftningen. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att se över smugglingslagstiftningen så att den skärpta synen på vapenbrott får genomslag även vad gäller vapensmuggling. Därmed tillstyrker utskottet motion 3388 (M) yrkande 34.

Utskottet anser alltså att det är mycket värdefullt att Tullverket och polisen har ett nära samarbete när det gäller att minska införseln av illegala vapen. Utskottet vidhåller dock att något initiativ från riksdagens sida inte bör tas för att de båda myndigheterna ska ges ett nytt vapenuppdrag. Motionerna

2016/17:3231 (M) yrkande 17 och 2016/17:3388 (M) yrkande 20 avstyrks därför.

Utskottet anser alltfjämt att vapenlagen innehåller lämpliga avvägningar när det gäller tillstånd att inneha jaktvapen. Riksdagen bör därför avslå motionerna 2016/17:554 (M), 2016/17:743 (M) yrkande 6, 2016/17:766 (SD) och 2016/16:2443 (SD) yrkande 8 som alla efterfrågar en utökad vapengarderob.

Som redovisats ovan gjorde utskottet våren 2016 i betänkande 2015/16:JuU20 Polisfrågor (s. 55–68) dels ett tillkännagivande om kortare handläggningstider i ärenden om vapenlicenser, dels ett tillkännagivande om enhetlig tillämpning av licensprövning i vapenärenden och ett digitalt ansökningsförfarande. Utskottet finner inte skäl för riksdagen att på nytt göra något tillkännagivande i dessa frågor. Motionerna 2016/17:259 (KD) yrkande 1, 2016/17:580 (S), 2016/17:743 (M) yrkandena 4 och 5, 2016/17:1525 (M) 2016/17:2443 (SD) yrkande 2, 2016/17:3135 (M) samt 2016/17:3216 (M) yrkandena 2 och 3 avstyrks därför.

I samband med behandlingen av polisfrågor 2015 uttalade utskottet (bet. 2014/15:JuU16 s. 62) att man inte var berett att ställa sig bakom förslag i motioner om att överföra licensfrågor till en ny viltmyndighet. Utskottet vidhåller sin uppfattning. Riksdagen bör alltså avslå motionerna 2016/17:743 (M) yrkande 2, 2016/17:1739 (SD), 2016/17:2443 (SD) yrkande 1 och 2016/17:3216 (M) yrkande 4.

I ett stort antal motioner efterfrågas moderniseringar och översyner av vapenlagstiftningen. Översynerna föreslås avse tillståndsgivning för vapen och vapendelar samt tillståndsgivning för förvaring av vapen. Vidare efterfrågas mer allmänt moderniseringar av vapenlagstiftningen. Utskottet vidhåller att vapenlagstiftningen i stort har en tillfredsställande utformning. Utskottet noterar dock att Justitiedepartementet avser att tillsätta en utredare som ska se över vilka ändringar i de svenska vapenbestämmelserna som behövs för att Sverige ska uppfylla det reviderade direktivet. Utskottet finner mot denna bakgrund inte nu skäl för något initiativ från riksdagen med anledning av motionerna 2016/17:259 (KD) yrkande 2, 2016/17:743 (M) yrkandena 1, 2016/17:1433 (C) yrkande 5, 2016/17:3216 (M) yrkande 1 och 2016/17:3233 (M) yrkande 1 vari efterfrågas en översyn av tillståndsgivningen för vapen och vapendelar. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet finner inte heller nu skäl till något initiativ från riksdagens sida med anledning av de motioner som efterfrågar en översyn av bestämmelserna om förvaring av vapen. Även motionerna 2016/17:259 (KD) yrkandena 3 2016/17:743 (M) yrkande 7, 2016/17:1433 (C) yrkande 6, 2016/17:2443 (SD) yrkande 7 och 2016/17:3233 (M) yrkande 2 avstyrks därför.

Utskottet vidhåller att gällande bestämmelser med ett krav på tillstånd till införsel av vapen vid tillfällig användning för jakt eller tävling får anses motiverat med hänsyn till framför allt säkerhetsaspekter, och därför bör inte enbart ett europeiskt skjutvapenpass godtas. Utskottet anser därför inte heller att något tillkännagivande bör göras till förmån för motionerna 2016/17:259

(KD) yrkande 4, 2016/17:743 (M) yrkande 18, 2016/17:1433 (C) yrkandena 7 och 8 och 2016/17:3233 (M) yrkandena 3 och 4.

Utskottet finner inte skäl att ställa sig bakom kravet i motion 2016/17:2443 (SD) yrkande 9 om att det ska vara ett lagstadgat krav att skytteföreningar kräver utdrag ur belastningsregistret i kombination med någon form av skjutprov för att förhindra att vapen kommer i orätta händer. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet finner inte heller skäl att ställa sig bakom kravet på en översyn av regelverket för bössmakare. Motion 2016/17:1433 (C) yrkande 1 avstyrks därför.

I motion 2016/17:1433 (C) yrkande 2 efterfrågas särskilda regler när det gäller företags utlåning av vapen. Utskottet finner dock inte skäl att införa ett särskilt regelverk för företags utlåning. Utskottet avstyrker således även detta motionsyrkande.

I motionerna 2016/17:2443 (SD) yrkande 3 och 2016/17:1433 (C) yrkande 3 föreslås att systemet med femårslicenser ska tas bort eller reformeras. Utskottet som konstaterar att det endast är helautomatiska vapen och enhandsvapen (2 kap. 6 a § vapenlagen) som omfattas av kravet på att tillstånden ska förnyas vart femte år, finner regleringen väl avvägd. Något tillkännagivande till regeringen med anledning av motionerna bör därför inte göras. Motionsyrkandena avstyrks.

I ett antal motioner efterfrågas ett förfarande som förkortar tiden att få vapentillstånd för ett vapen som ersätter ett annat. Utskottet har viss förståelse för synpunkterna i motionerna men anser att gällande regelverk är ändamålsenligt ur säkerhetssynpunkt. Något initiativ från riksdagens sida bör därför inte tas med anledning av motionerna 2016/17:843 (SD), 2016/17:1433 (C) yrkande 4 och 2016/17:3093 (C). Yrkandena bör avslås.

Utskottet är inte berett att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2016/17:2443 (SD) yrkande 5 om att svensk vapenlag alltid ska gå före EU:s direktiv. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Utskottet anser att reglerna för auktorisation av sammanslutningar för jakt- eller målskytte är lämpligt utformade. Något tillkännagivande till regeringen bör därför inte göras med anledning av motion 2016/17:2443 (SD) yrkande 6. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet konstaterar att regeringen har aviserat att i juni 2017 lämna en proposition om en tidsbegränsad vapenamnesti 2018. Mot denna bakgrund får motion 2016/17:3468 (L) yrkande 11 anses i huvudsak tillgodosedd. Yrkandet bör avslås.

Justitiekommittén gör inte någon annan bedömning än vad skatteutskottet tidigare gjort beträffande frågan om huruvida tillståndsbevis för vapeninförsel ska uppvisas för Tullverket vid gränspassering och vapeninförsel. Motion 2016/17:2443 (SD) yrkande 13 avstyrks därför.

Utskottet vidhåller att det i fråga om helautomatiska vapen och enhandsvapen är befogat med särskild restriktivitet i tillståndsgivningen. Utskottet anser därför inte att det finns skäl för riksdagen att göra något

tillkännagivande om att vapenlagens (2 kap. 6 §) krav på ”synnerliga skäl” ska tas bort eller ändras till ”särskilda skäl”. Motionerna 2016/17:741 (M) yrkande 2, 2016/17:743 (M) yrkande 20 och 2016/17:2443 (SD) yrkande 4 avstyrks därför.

Utskottet anser inte heller att det finns anledning till någon särreglering när det gäller utlåning av vapen från vapenhandlare. Motionerna 2016/17:743 (M) yrkande 14 och 2016/17:2443 (SD) yrkande 10 avstyrks därför.

I motionerna 2016/17:556 (M), 2016/17:743 (M) yrkande 15 och 2016/17:2443 (SD) yrkande 11 efterfrågas möjlighet att kunna förvara ammunition till annat vapen än man har licens för. Utskottet anser att gällande regelverk för förvaring av ammunition är ändamålsenligt utformat. Något initiativ från riksdagens sida bör därför inte tas med anledning av motionsyrkandena utan dessa bör avslås.

Tullverkets befogenheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ökade befogenheter för Tullverket att motverka att stöldgods förs ut ur landet.

Jämför reservation 56 (M, C, L KD).

Motionen

I motion 2016/17:3230 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 9 efterfrågas insatser för att motverka utförsel av stöldgods över Sveriges gränser. Motionärerna anför att en skarpare gränskontroll skulle kunna försvåra bl.a. utförsel av stöldgods till andra länder. I det sammanhanget bör det ses över vilka förbättringsåtgärder som kan vidtas för att tullen ska ha rätt förutsättningar att mer effektivt kunna motverka brott vid gränsen.

I motion 2016/17:3042 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) efterfrågas åtgärder för att stoppa stölder och utförsel av stulna traktorer och entreprenadmaskiner. Motionärerna anför att det måste bli möjligt för tullen att undersöka, stoppa och kvarhålla fordon med misstänkt stöldgods tills föraren kan visa att varorna förvärvats på lagligt sätt och tills polisen kan utreda om brott begåtts.

I motion 2016/17:276 av Lars-Arne Staxäng (M) begärs att lagstiftningen ska ses över i syfte att möjliggöra för Tullverkets personal att gripa misstänkta gärningsmän och beslagta stöldgods i väntan på polisen.

Bakgrund

Lag (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen) innehåller bestämmelser om Tullverkets befogenheter vid införsel eller utförsel över Sveriges gräns mot ett

annat land inom Europeiska unionen (1 §). I 3 § i lagen anges de varor för vilka lagen är tillämplig.

Motionsyrkanden med samma innebörd som det i motion 2016/17:276 (M) behandlades av skatteutskottet i det av riksdagen godkända betänkandet 2016/17:SkU1. Skatteutskottet som avstyrkte yrkandena anförde följande i sitt ställningstagande:

Tullverkets befogenheter att utföra varukontroll regleras i inregränslagen. Vid inre gräns, där fördragets om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) bestämmelser om bl.a. fri rörlighet för varor gäller får Tullverkets varukontroller inte utformas så att urvalet av vad och vem som ska kontrolleras sker slumpmässigt. Inregränslagen tillåter dock icke-misstankebaserade kontroller, s.k. selektiva kontroller, där urvalet sker med ledning av iakttagelser, underrättelser, tips, riskprofiler och liknande. Varukontrollen vid inre gräns är en administrativ kontroll som syftar till att förhindra att varor som omfattas av lagen förs in eller ut ur landet i strid med de in- och utförelsestrukturer som gäller för respektive vara.

Även om EUF-fördraget förbjuder tullkontroll är bestämmelserna inte undantagslösa. En tullkontroll kan vara tillåten om den grundas på något av de skäl som anges i artikel 36 i EUF-fördraget eller något av de tvingande hänsyn som har fastställts i EU-domstolens rättspraxis.

Utskottet anser att frågan om att utöka tullens befogenheter att kontrollera varor vid inre gräns måste föregås av en noggrann analys av EU:s regelverk. Utskottet är därför inte berett att ta ställning till enskildheterna i de aktuella motionerna men utgår från att regeringen i dialog med tullen följer vilka regelförändringar som eventuellt behövs.

Tullverkets kontroller enligt inregränslagen tar således endast sikte på in- och utförelsereglerade varor och inte på att utreda andra typer av brott. Utskottet ser givetvis allvarligt på smuggling och annan brottslighet i samband med in- och utförelse av varor. Det är därför av största vikt att Tullverket och Polismyndigheten samarbetar i de fall där Tullverket inte självt har befogenhet att ingripa. Utskottet uppfattar att myndigheterna har ett nära samarbete i dessa frågor.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 11 januari 2017 om Tullens befogenheter (fr. 2016/17:557) bl.a. följande:

Inledningsvis vill jag säga att jag ser allvarligt på den här typen av brottslighet. Det är därför av största vikt att det samarbete som finns mellan Tullverket och Polismyndigheten fungerar i de fall där Tullverket inte själv har befogenhet att ingripa.

Tullverkets befogenheter att göra kontroller vid gränsen mot ett annat EU-land regleras i den s.k. inregränslagen. För att Tullverket ska få göra ingripanden krävs att den aktuella varan finns uppräknad i lagen. Exempel på sådana varor är narkotika, vapen och krigsmateriel. Med stöd av den lagen har Tullverket rätt att bl.a. omhänderta varor. Dessutom kan lagen om straff för smuggling bli tillämplig, vilken bl.a. innehåller bestämmelser om beslag. För att regelverket ska vara tillämpligt ska det dock finnas en in- eller utförelsestrukturer beträffande varan i annan lagstiftning. Regleringen för Tullverkets kontroller tar således endast sikte på in- och utförelsereglerade varor och inte på att utreda andra typer av brott.

Det är som jag nämnde inledningsvis viktigt att Tullverket och Polismyndigheten samverkar i dessa frågor och enligt vad jag har erfarit har myndigheterna ett bra samarbete. Tullverket har inte efterfrågat någon lagändring som skulle ge dem möjlighet att vid utförelse gripa misstänkta

och beslagta varor som misstänks vara stöldgods. Jag har därför inte för avsikt att vidta några ytterligare åtgärder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har förståelse för de synpunkter som förs fram i motionerna 2016/17:276 (M), 2016/17:3042 (C) och 2016/17:3230 (M) yrkande 9 om vikten av att utförelse av stöldgods ur Sverige förhindras. För att detta arbete ska vara framgångsrikt är det väsentligt att Tullverket och Polismyndigheten har ett gott samarbete. Utskottet som erfarit att de båda myndigheterna har ett gott samarbete och som utgår från att de båda myndigheterna även fortsättningsvis kommer att ha det anser dock inte att något initiativ från riksdagens sida bör tas med anledning av motionsyrkandena utan dessa bör avslås.

Ändring i postlagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att postlagen bör utformas utifrån brottsbekämpande myndigheters behov av att kunna ingripa och utreda handel med och smuggling av narkotika och andra olagliga produkter.

Jämför reservation 57 (M, C).

Motionen

I partimotion 2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 41 begärs att postlagen ska utformas även med utgångspunkt från brottsbekämpande myndigheters behov av att kunna ingripa och utreda handel med och smuggling av narkotika och andra olagliga produkter. Motionärerna är kritiska till att den översyn av postlagen som nyligen genomförts inte beaktat de brottsbekämpande myndigheternas behov och brottsbekämpningsperspektivet i den nuvarande och framtida postlagstiftningen.

Bakgrund

Postlagsutredningen har lämnat delbetänkandet Som ett brev på posten – Postbefordran och pristak i ett digitaliserat samhälle (SOU 2016:27) och slutbetänkandet Till sista utposten – En översyn av postlagstiftningen i ett digitaliserat samhälle, (SOU 2016:54). Betänkandena bereds inom Regeringskansliet. Av Regeringskansliets (Statsrådsberedningen) propositionsförteckning från januari 2017 framgår att regeringen avser att lämna en proposition med namnet Ändringar i postlagen till riksdagen i maj 2017.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att den översyn av postlagen som nyligen har genomförts inte har haft ett brottsbekämpningsperspektiv. Utskottet har en viss förståelse för uppfattningen i motion 2016/17:3388 (M) yrkande 41 att ett sådant perspektiv hade kunnat vara värdefullt. Utskottet finner dock inte tillräckliga skäl att föreslå något tillkännagivande till regeringen med anledning av yrkandet utan detta bör avslås.

Tiggeri

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att se över möjligheten att i lokala ordningsföreskrifter förbjuda tiggeri, att förbjuda tiggeri för utländska medborgare och att inte göra skillnad på aktivt och passivt penninginsamling.

Jämför reservationerna 58 (M) och 59 (SD).

Motionerna

I motion 2016/17:3229 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1 efterfrågas en översyn av ordningslagen i syfte att i lokala ordningsföreskrifter kunna förbjuda tiggeri.

I motion 2016/17:2300 av Kent Ekeröth och Adam Martinen (båda SD) yrkande 2 föreslås att tiggeri ska förbjudas för utländska medborgare. I motion 2016/17:2069 av Edward Riedl (M) anförs att det bör övervägas att ge kommunerna möjlighet att införa lokala tiggeriförbud.

I motion 2016/17:2655 av Anders Forsberg (SD) yrkande 1 begärs att tiggeri ska förbjudas. I yrkande 2 föreslås att alla former av insamling av pengar ska likställas i lagstiftningen så att det inte görs någon skillnad på aktivt och passivt insamlade av pengar.

Bakgrund

Tiggeri – att utan erbjudande om någon motprestation be om ekonomiskt understöd – är inte i sig straffbart eller annars otillåtet enligt svensk lag. Detta gäller även när det bedrivs i former som kan beskrivas som organiserade, om man med detta menar att enskilda som tigger samordnar sin aktivitet när de bor, reser och lever tillsammans.

Möjligheten att kräva tillstånd för penninginsamling har prövats av Södertälje tingsrätt i mål 2014-B266. I målet åtalades tre tiggare för att ha brutit mot en kommuns ordningsföreskrifter sedan de suttit på allmän plats med en mugg eller låda framför sig. Enligt åklagaren utgjorde deras agerande ett brott mot ett förbud att utan tillstånd samla in pengar i bössa eller liknande.

Tiggarna frikändes dock då deras agerande inte ansågs utgöra aktiva penninginsamlingar och därför inte heller var tillståndspliktigt.

Av kommentaren till 3 kap. 8 § ordningslagen (se Kazimir Åberg, Ordningslagen 30 november 2016, Zeteo, kommentaren till 3 kap. 8 §) framgår att penninginsamling i form av ”tiggeri” på offentlig plats kan regleras i lokal ordningsstadga, om ett sådant förbud är särskilt motiverat från ordningssynpunkt. Så skulle kunna vara fallet i gallerior där ett stort antal personer passerar eller omstigningsplatser för kollektivtrafik.

Riksdagens ombudsmän (JO) riktade i ett beslut den 28 juni 2011 (dnr 6340-2010) allvarlig kritik mot Polismyndigheten i Stockholms län för att den avvisat utläningar med motiveringen att dessa ägnade sig åt tiggeri och dagdriveri. Polismyndigheten i Stockholms län avvisade 26 rumänska romer under åberopande av att de ”ägnat sig åt dagdriveri/tiggeri”. I sammanfattningen anförde JO bl.a. följande:

Enligt den bestämmelse som tillämpades får en utläning avvisas om det kan antas att han eller hon under vistelsen i Sverige inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt. Bestämmelsen kan emellertid inte tolkas så som polismyndigheten gjort. I beslutet framhålls att utvecklingen på fri- och rättighetsområdet har inneburit successivt skärpta krav på legalitet och rättssäkerhet. Den aktuella bestämmelsen bör idag inte tillämpas på andra försörjningssätt än sådana som är rättsligen förbjudna. Tiggeri är inte i sig otillåtet enligt svensk lag, än mindre dagdriveri. Avvisningen saknade därmed stöd i utlänningslagen. Polismyndigheten i Stockholms län kritiseras.

Justitieutskottet har behandlat ett motionsyrkande likalydande med det i motion 2016/17:2300 (SD) yrkande 2 tidigare, senast i betänkande 2015/16:JuU20 (s. 73 f.). I betänkandet uttalade utskottet att det inte hade ändrat uppfattning när det gäller frågan om att kriminalisera tiggeri när det gäller vissa människor, dvs. utskottet var inte berett att ställa sig bakom ett sådant förslag.

Utskottets ställningstagande

Tiggeri är som redovisats ovan inte i sig straffbart eller annars otillåtet enligt svensk lag. Av 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617) följer att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får utfärda de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Som redovisats ovan kan det under vissa omständigheter vara möjligt att reglera penninginsamling i form av ”tiggeri” på offentlig plats i en lokal ordningsstadga.

Utskottet finner mot denna bakgrund inte att det finns skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande om att det bör övervägas att ge kommunerna möjlighet att införa lokala tiggeriförbud eller att ordningslagen ska ses över med inriktning att kunna införa sådana förbud. Motionerna 2016/17:2069 (M) och 2016/17:3229 (M) yrkande 1 avstyrks därför.

Utskottet har inte ändrat uppfattning när det gäller frågan om att kriminalisera tiggeri när det gäller vissa människor. Utskottet anser därför att

riksdagen bör avslå motion 2016/17:2300 (SD) yrkande 2. Utskottet finner inte heller skäl att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2016/17:2655 (SD) yrkandena 1 och 2 om att tiggeri ska förbjudas och att alla former av insamling av pengar ska likställas i lagstiftningen.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ca 70 motionsyrkanden med förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden.

Jämför särskilda yttrandena 3 (M), 4 (SD), 5 (C), 6 (L) och 7 (KD).

Utskottets ställningstagande

Motionsyrkandena i bilaga 2 överensstämmer helt eller i huvudsak med yrkanden som utskottet behandlat och avstyrkt tidigare under valperioden. Utskottet ser ingen anledning att nu göra en annan bedömning. Motionsyrkandena behandlades i betänkandena 2014/15:JuU16 och 2015/16:JuU20.

Reservationer

1. Polisens utrustning, punkt 1 (SD, KD)

av Adam Marttinen (SD) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3,
bifaller delvis motion
2016/17:2245 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(båda M) och
avslår motionerna
2016/17:1169 av Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S) och
2016/17:1227 av Lotta Olsson (M).

Ställningstagande

Vi anser att polisen ska ges tillgång till alternativa vapen, t.ex. att man ges möjlighet att skjuta gummikulor, använda elpistol samt ges tillgång till vattenkanoner vid demonstrationer och stora upplopp. Detta är vapen som är mindre skadliga än de skjutvapen polisen har i dag och skulle kunna hjälpa polisen att bättre hantera svåra situationer. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

2. Kvalitetsgranskning av polisens hjälpmedel, punkt 2 (V)

av Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:168 av Linda Snecker m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Polisens arbetsförhållanden har blivit en alltmer aktuell fråga. Polisen arbetar i en varierande och komplex arbetsmiljö som är både psykiskt och fysiskt påfrestande. Det är därför viktigt att såväl tekniska som andra fysiska hjälpmedel och arbetsverktyg fungerar och är väl anpassade för polisens verksamhet. Många av komponenterna i polisens tekniska utrustning, exempelvis datasystem, är långsamma, föråldrade och icke-kompatibla med varandra. Att rapportera in en händelserapport tar exempelvis ofta onödigt mycket tid. Den tekniska utrustningen ska underlätta och effektivisera arbetet och inte det omvända. Polisen utgör en viktig del i upprätthållandet av rättsstaten, och det har stor betydelse att myndigheten är en attraktiv arbetsplats som tar väl hand om sina anställda. Regeringen bör därför se till att det görs en bred genomlysning av polisens arbetsmiljö som bl.a. innefattar en kvalitetsgranskning av polisens tekniska hjälpmedel och datasystem.

3. Insatser i utanförskapsområden, punkt 4 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

I utsatta områden och områden som är utsatta för allvarlig brottslighet krävs det insatser inte bara från polisen. Även andra samhällsfunktioner ska kunna utföra såväl akuta insatser som långsiktigt arbete. Det handlar såväl om ambulans och räddningstjänst som kommuner i vidare mening och andra statliga myndigheter samt andra aktörer som på olika sätt kan bidra till att vända utvecklingen. För att långsiktigt åstadkomma förändringar i sådana områden krävs det samordning och effektivisering av samhällets insatser för att bryta det utanförskap och den utsatthet som finns i områden som är utsatta för allvarlig brottslighet. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

4. Arbetet mot nyrekrytering till kriminella nätverk, punkt 5 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3236 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 1.

Ställningstagande

För att minska den organiserade brottsligheten måste nyrekryteringen till de kriminella nätverken motverkas. Därför är insatser mot mängdbrott, narkotikahandling m.m. centralt eftersom det är i sådana sammanhang nätverken rekryterar och har sina hantlangare. Det ska finnas stöd att tillgå för den som vill lämna det kriminella livet. Sådan exitverksamhet måste finnas av olika slag eftersom svårigheterna att lämna kriminella grupperingar är olika. För att komma åt brottslighet som rör sig över gränserna anser vi vidare att rättsväsendet måste samarbeta internationellt. EU-samarbetet innebär stärkta möjligheter att bekämpa gränsöverskridande brottslighet. På sina håll kan man i dag se stora problem med informationsutbyte mellan polismyndigheter, rutiner för samarbeten osv. Här anser vi att det finns en utvecklingspotential. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

5. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet, punkt 11 (M, C, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13,
bifaller delvis motion

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 6 och
avslår motion
2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Aldrig tidigare har det svenska rättsväsendet gjort lika stora insatser mot den organiserade brottsligheten. Men de senaste årens utveckling i exempelvis Göteborg och Södertälje understryker nödvändigheten i att fortsätta kampen. För att komma åt brottslighet som rör sig över gränserna behöver också rättsväsendet samarbeta internationellt. EU-samarbetet innebär stärkta möjligheter att bekämpa gränsöverskridande brottslighet. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

6. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet, punkt 11 (L) av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkandena 4 och 6 samt
bifaller delvis motion
2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13.

Ställningstagande

Eurojust, det straffrättsliga samarbetet mellan åklagare i EU-länderna, har i likhet med Europol inte någon möjlighet att bedriva någon egen brottsutredande verksamhet, utan arbetar för att främja och förbättra samordningen mellan medlemsstaterna, när det handlar om grov gränsöverskridande brottslighet, genom att t.ex. samordna åtal i flera medlemsstater samtidigt. Lissabonfördraget gör det möjligt att utveckla Eurojust till en europeisk åklagarmyndighet med rätt att bedriva förundersökningar och beordra spaning och tillslag i flera länder samtidigt. Jag anser att en sådan åklagarmyndighet skulle vara en viktig förstärkning av det europeiska samarbetet mot grov och gränsöverskridande brottslighet. Myndigheten skulle ges exklusiv behörighet att utreda brott mot EU:s finansiella intressen, t.ex. fusk med EU-bidrag.

Vidare är ett ökat samarbete med EU:s grannländer av stor betydelse för insatserna mot grov organiserad brottslighet. Jag ser positivt på att Sverige

nyligen har ingått två avtal om samarbete om bekämpning av grov brottslighet med Moldavien och Serbien. Samarbetet gäller tullen och polisen i Sverige samt i Moldavien och Serbien. Avtalen innebär i korthet att behöriga brottsbekämpande myndigheter får begära och överlämna uppgifter som behövs för att upptäcka och utreda grova brott. I avtalen finns ett antal grunder för att inte lämna ut de begärda uppgifterna, t.ex. om det skulle kunna skada nationella intressen, påverka en pågående utredning eller annars stå i strid mot rättsprinciper. Fler liknande samarbetsavtal, särskilt med övriga länder på västra Balkan där arbetet är inställt på ett framtida EU-medlemskap, skulle ytterligare förbättra möjligheterna att bekämpa grov och gränsöverskridande brottslighet. En förutsättning för sådana samarbeten är dock att rätts säkerheten upprätthålls och att de utformas på ett sätt som fullt ut är förenligt med respekten för de individuella fri- och rättigheterna.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

7. Trygghet för småföretagare, punkt 14 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1180 av Johan Hedin (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Landets småföretagare är samhällets riktiga hjältar. Förutom att de i sin verksamhet erbjuder varor och tjänster som människor behöver och vill ha, är de också arbetsplatser där många människor har sin utkomst. Särskilt butiker och restauranger är företag där många har sitt första riktiga jobb. Dessa är en viktig väg in över tröskeln till arbetsmarknaden, och de är båda branscher som anställer många unga och nyinflyttade. Deras gärning är därför värdefull på många sätt.

I ett samhälle som i grunden blir tryggare på totalplanet, men där polariseringen riskerar att öka, där de områden som redan är trygga blir tryggare, men de som är otrygga blir otryggare, står den lokala butiken inte sällan i skottgluggen för otrygghetens olika uttryck.

Bedrägerierna ökar och även om regeringen nu överlämnat en proposition med förslag till en straffbestämmelse om grovt fordringsbedrägeri är uppfinningsrikiedom stor hos de med oärliga avsikter. Det lilla företaget är ofta föremål för olika typer av bedrägeriförsök, och den småföretagare som

råkar illa ut har sällan tid och resurser att hantera en sådan process, då man har ett företag att sköta och kundrelationer att vårda.

Samtidigt utsätts företagaren och dennes personal i en oacceptabel utsträckning för stölder, hot och obehag då vissa få inte bryr sig om lagar, regler, mitt och ditt. Regeringen bör därför ge för ändamålet lämplig/lämpliga myndighet/myndigheter i uppdrag att koppla ett grepp om dessa småföretags trygghetssituation och föreslå åtgärder för att göra livet för dessa tryggare.

8. Säkerhetspolisens tillgång till Migrationsverkets asylsystem, punkt 16 (SD)

av Adam Martinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2299 av Kent Ekeröth och Adam Martinen (båda SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Säkerhetspolisen vill ha direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem. Orsaken är att man inte hinner utreda den kraftigt ökade mängden möjliga säkerhetshot som kommer in till myndigheten.

Säkerhetspolisen ska enligt uppgift i december 2015 ha ansökt om att få egen direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem Wilma. Migrationsverket frågade då Datainspektionen eftersom det även här förelåg osäkerhet om det var tillåtet eller inte. Jag anser att det måste tydliggöras i lag att Säpo ska ges direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem.

Regeringen bör återkomma med ett lagförslag som tillgodoser det anförda.

9. Säkrare id-handlingar, punkt 17 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3235 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Det finns i dag ca 15 typer av godkända identitetshandlingar i Sverige. Dessa kan utfärdas av tre myndigheter – polisen, Skatteverket och Transportstyrelsen. Större banker kan utöver detta utfärda id-kort som är godkända av Swedish Standards Institute (Sis) åt sina kunder. Dessutom kan anställda vid vissa företag och myndigheter få SIS-godkända id-kort utfärdade av sina arbetsgivare. I Brottsförebyggande rådets (Brå) kartläggning av bedrägeribrottsligheten i Sverige (Rapport 2016:9) nämns det stora antalet godkända id-handlingar i Sverige som ett problem eftersom det gör det svårare att kontrollera identiteter och underlättar missbruk. I kartläggningen från Brå framgår bl.a. att två åtgärder som efterfrågas från flera berörda myndigheter och delar av näringslivet är ett nationellt id-kort samt en central aktör, gärna en myndighet, som garanterar säkra id-handlingar. Vi anser att antalet godkända id-handlingar i Sverige snarast bör ses över, och så även kvaliteten på dessa, för att på så vis minska möjligheterna att utnyttja någon annans identitet.

10. Polisens rätt till kränkingsersättning, punkt 19 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Linda Snecker (V), Lawen Redar (S) och Sultan Kayhan (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 24 och

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 17.

Ställningstagande

Vi har en viss förståelse för de synpunkter som framförs i motionerna och delar även justitie- och migrationsministerns uppfattning att det naturligtvis är helt oacceptabelt att poliser möts av stenkastning vid ett ingripande. Vi konstaterar dock att regeringen har uppmärksammat frågan om polisens utsatthet vid ingripanden genom den s.k. blåljusutredningen. Mot denna bakgrund och eftersom utredningens arbete inte bör föregripas anser vi att det saknas

anledning att göra något tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkandena.

11. Förundersökningar mot poliser, punkt 20 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2541 av Markus Wiechel (SD) i denna del.

Ställningstagande

Den 22 oktober 2015 gick en 21-årig gärningsman till attack mot två anställda och tre elever i en skola i Trollhättan. Det var ett planerat dåd där mördaren också väntade sig att bli skjuten.

Ett av offren dog på plats och två avled av sina skador på sjukhus. Polisen, som kom till platsen redan fem minuter efter att de blivit larmade, blev också attackerade av gärningsmannen innan de lyckades oskadliggöra honom med sina tjänstevapen. Polisen har rätt att använda sina vapen för att förhindra brott. Ändå blev följderna att det inleddes en förundersökning mot poliserna om tjänstefel, vilket de senare friades från.

Just detta är en historia som tydligt visar hur orimligt det är att det rutinmässigt registreras som ett eventuellt tjänstefel från polisens sida när skjutningar förekommer. Svensk polis använder sällan sina pistoler och när så sker brukar det precis som i detta fall handla om nödvärn. Om det tyvärr går så långt att gärningsmannen skadas, eller än värre dödas, blir inte berörda polisens situation lättare eftersom de kan tvingas till sjukskrivning eller terapi på grund av efterföljande trauma. Att då samtidigt per automatik bli föremål för en förundersökning om tjänstefel gör situationen ännu svårare. Regeringen bör därför ändra hanteringen av poliser som använt sina tjänstevapen i nödvärn eller på annat sätt för att oskadliggöra ett hot, så att de inte utan skäl misstänks för tjänstefel.

12. Informationsutbyte och förebyggande arbete m.m., punkt 21 (M, C)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 45 och
2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 4, 5 och 9.

Ställningstagande

Samhället måste tydligt visa sitt avståndstagande mot extremism och terrorism genom att straffa terrorbrott, både de som begås här och de som begås i andra länder, men det måste också arbeta långsiktigt och förebyggande för att stoppa den utveckling som har skett de senaste åren. Det behövs ett ökat samarbete och ett utökat informationsutbyte mellan t.ex. civilsamhälle, skolor och olika myndigheter i syfte att bättre kunna identifiera riskpersoner och riskfaktorer för radikalisering.

En utgångspunkt måste vidare vara att lagföring för eventuell förövad brottslighet ska ske i samtliga fall där det är möjligt. Det bör därför göras omfattande ansträngningar beträffande alla återvändare i syfte att utreda förövad brottslighet. Vi anser dessutom att regeringen ska ta initiativ till en strukturerad och bred samverkan mellan myndigheter – som Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Finansinspektionen, Bolagsverket och andra – och bank- och finanssektorn samt andra branscher och branschföreträdare i syfte att kunna upptäcka och ta initiativ mot finansiering av terrorism.

13. Ökade resurser till säkerhetspolisen, punkt 22 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3310 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 9.

Ställningstagande

Svenska myndigheter behöver stå starka för att möta de utmaningar som finns när det gäller att säkra tryggheten i ett fritt och öppet samhälle. Radikalisering, våldsbejakande extremism och terrorism utgör hot mot såväl människor som stater och ytterst mot de värderingar som vårt samhälle vilar på. Säkerhetspolisen varnar för att de som återvänder efter att ha utfört eller deltagit i terroristträning eller terroristhandlingar utgör ett potentiellt hot mot Sverige och svenska intressen. Samtidigt varnar myndigheten också för att våldsbejakande extremister som aldrig rest till konfliktområden också utgör ett hot. Säkerhetspolisens förmåga och kapacitet att övervaka potentiella hot samt förebygga och utreda terrorismrelaterad brottslighet behöver stärkas. De ökade krav som ställs i arbetet för att motverka och bekämpa radikalisering, terrorism och olika former av våldsbejakande extremism innebär att Säkerhetspolisen kommer att belastas ytterligare framöver utöver vad dagens situation innebär. Detta kräver att Säkerhetspolisens resurser förstärks.

14. Registrering av personer som sympatiserar med terrororganisationer, punkt 23 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2299 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 6.

Ställningstagande

Säpo rapporteras vara intresserade av att tillåtas registrera individer som sympatiserar med en terrororganisation. Polisdatalagen ger polismyndigheterna extra verktyg att arbeta med i brottsbekämpning när det gäller behandling av vissa personuppgifter i underrättelsesyfte. Enligt Säkerhetspolisen kan det finnas en koppling mellan personer som kan begå terrorrelaterade brott och som redan har IS-sympatier. Men reglerna omkring en sådan registrering är osäkra, och Säpo ska då ha frågat Datainspektionen om registrering av personer som visar sympatier med terrorkoppling. Jag vill säkerställa att Säpo tillåts föra denna sorts register för att de effektivt ska kunna utföra sitt uppdrag att bekämpa terrorismen.

15. Internationellt arbete mot terrorism, punkt 24 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 14 och 21–24,
2016/17:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 6 och
2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2 och
avslår motion
2016/17:2871 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkandena 9–11.

Ställningstagande

Vi anser att Sverige ska bidra till kapacitetsutbyggnad av rättsliga funktioner i andra länder, inte minst för att kunna säkra bevisning av terroristbrott och krigsförbrytelser. En av de absolut största utmaningarna när det gäller bekämpningen av terrorism är att kunna säkra bevisning av sådan kvalitet att den kan läggas till grund för fällande domar i länder som inte gör avkall på grundläggande rättsprinciper. Om man tar Irak som exempel kan man först konstatera att ett antal bindande FN-resolutioner inte har blivit genomförda i nationell lagstiftning. Det finns visserligen en nationell förmåga hos de säkerhetstjänster som finns i landet men informationsutbytet dem emellan fungerar inte på önskvärt sätt. Härutöver finns det brister i den nationella rättsordningen och den bevisning som finns kommer i huvudsak genom ett erkännandebaserat system och inte genom objektiv teknisk bevisning. Detta gör att även om bevisning kan säkras i Irak – om den nu i vissa fall ens kan kallas bevisning – uppfyller den inte de krav vi ställer på bevisning i rättsstater för att den ska kunna läggas till grund för en fällande dom när det gäller allvarlig brottslighet.

I Irak och Syrien begås säkerligen många terroristbrott och krigsförbrytelser också av svenska tillresta terroriststridande. Dessa individer kan i allmänhet inte lagföras på grund av avsaknaden av bevisning eller ens misstänkas för brott av den anledningen att objektiv information om brottsligheten saknas. Vi anser därför att Sverige bör bidra till att skapa förutsättningar för att organ under FN:s säkerhetsråd – som Counter-Terrorism

Committee – på ett bättre och mer effektivt sätt driver på att säkerhetsrådets resolutioner genomförs och tillämpas i nationell lagstiftning i världens länder.

Sverige bör också bidra till att i de länder där störst behov finns utveckla de nationella rättssystemen för att bevisning som säkras i sådana länder ska vara av den art och kvalitet som krävs för att i andra länder – som Sverige – kunna läggas till grund för rättsliga förfaranden och fällande domar för terrorist- och krigsbrott. Även detta arbete bör kunna ske genom att Sverige skapar förutsättningar för organ under FN:s säkerhetsråd – som Counter-Terrorism Committee – att verka. Vidare anser vi att Sverige bör bidra till att utveckla samarbetet för att effektivare kunna bekämpa terrorism inom Europeiska unionen.

Det är vidare angeläget att skapa en strategi för att hantera problemen med cyberkriminalitet och även titta närmare på hur terroristorganisationers användning av propagandaspridning på internet och i sociala medier ska motverkas och hanteras. Vi anser därför att regeringen bör upprätta en strategi för att hantera problemen med cyberkriminalitet – som också kan kopplas till terroristorganisationer – och hur terroristorganisationers användning och propagandaspridning på internet och i sociala medier ska motverkas och hanteras.

Vi anser även att det är av största vikt att Sverige deltar aktivt för att stärka det europeiska samarbetet för att förebygga, förhindra och lagföra terrorism. Ett av de projekt som Europol nyligen har sjösatt handlar om att motverka värvning eller uppbygging till stöd för terroristverksamhet via sociala medier. Genom avgiften till Europol bidrar Sverige till finansiering av detta projekt, men det är viktigt att också operativt delta i satsningen mot bakgrund av de problem Sverige har med resande radikaliserade ungdomar och vikten av att aktivt bidra i arbetet mot terrorism. Även inom ramen för det starka svenska grundlagsskyddet för yttrandefriheten – som inte ska rubbas – borde det finnas goda möjligheter att delta operativt i europeiska insatser för att kartlägga och motverka terroristorganisationers rekrytering via nätet.

Enligt Prümrådsbeslutet får medlemsstaternas myndigheter dels genomföra gemensamma insatser där tjänstemän från en stat deltar i insatser på en annan stats territorium, dels begära bistånd av varandra vid större evenemang, katastrofer och allvarliga olyckor. För att samarbeta enligt Prümrådsbeslutet krävs att det kan motiveras för att förebygga, förhindra eller upptäcka brott eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Enligt Atlasrådsbeslutet får en medlemsstat begära hjälp av en särskild insatsgrupp i en annan medlemsstat för att hantera en krissituation. Hjälpen kan bl.a. bestå i att genomföra operationer. Samarbete enligt Atlasrådsbeslutet är avgränsat till åtgärder för att förhindra eller på annat sätt ingripa mot handlingar som kan utgöra terroristbrott. Prüm- och Atlasrådsbesluten lägger alltså grunden för medlemsstaternas möjlighet att begära bistånd av varandra i vissa avgränsade situationer. Vi konstaterar avslutningsvis att regeringen nyligen har lämnat en proposition till riksdagen som innehåller de lagförslag som krävs för att

regeringen och Polismyndigheten ska få ta initiativ till gemensamma insatser enligt Prüm- och Atlasrådsbesluten.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

16. Internationellt arbete mot terrorism, punkt 24 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2871 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkandena 9–11 och avslår motionerna

2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 14 och 21–24,

2016/17:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 6 och

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

På senare år har den internationella terrorismen utvecklats till ett högst påtagligt och allvarligt fenomen. Jag vill att Sverige i sin utrikespolitik ska ta tydligare avstånd från och göra allt för att undvika att direkt eller indirekt bidra till terroristernas verksamhet. Det måste alltid vara ett överordnat mål att skydda och försvara dem som kan riskera att falla offer för terrorism och extremism. I ett läge där flera terroristattacker har genomförts på olika håll i Europa och där allt fler individer tragiskt nog väljer att stödja terrorism genom aktiviteter i eller utanför Europa krävs internationell samverkan för att effektivt bemöta detta hot. Detta är viktigt ur flera perspektiv – dels för att inte ytterligare destabilisera regioner som är särskilt hårt drabbade, såsom Syrien och Irak, dels för att lindra det mänskliga lidandet där och dels för att värna säkerheten i Europa och förhindra ytterligare radikaliserings och risk för nya terrorbrott.

Jag välkomnar de initiativ som tagits av bl.a. EU och Europarådet för att motverka rekryteringen av s.k. foreign fighters men anser dem ändå klart otillräckliga. Med tanke på att den fria rörligheten inom EU också försvårar möjligheten att stoppa terrorister vill jag framhålla vikten av såväl politisk som polisiär samverkan mellan länder. Jag vill se ett återupprättande av effektiva gränskontroller. Det är viktigt att varje land också tar sitt eget ansvar och genomför nödvändiga lagändringar för att stoppa terrorism och terrorresor.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

17. Verkställighet av ut- och avvisningar, punkt 25 (M, SD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M), Adam Marttinen (SD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi vill se ett förstärkt återvändandearbete och kraftigt förbättrade resultat. Migrationsverkets, polisens och Kriminalvårdens insatser och samarbete måste kraftigt intensifieras och verkställigheten av av- och utvisningsbeslut måste vara en prioriterad uppgift för myndigheterna. Pass och andra id-handlingar ska kunna tas i beslag i större utsträckning i syfte att säkerställa att den som har nekats uppehållstillstånd också lämnar landet. Polisen måste då det är nödvändigt kunna använda tvång vid av- och utvisningsbeslut. Ett JO-beslut från sommaren 2016 har dock skapat oklarhet kring vilka befogenheter polisen har på detta område. Vi anser att en ny tydlig lagstiftning behöver beslutas och träda i kraft omgående.

18. Inre utlänningskontroller, punkt 26 (M, SD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M), Adam Marttinen (SD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 26.

Ställningstagande

Inre utlänningskontroll innebär att man på begäran av en polis överlämnar pass eller andra id-handlingar som visar att man har rätt att vistas i Sverige. Förra året genomförde polisen 23 700 sådana kontroller. Det är det lägsta antalet på

sex år. Vi vill se en kraftig ökning av antalet inre utlänningskontroller. Kontrollerna ska vara inriktade på platser där behovet är som störst.

19. Gränskontroll, punkt 27 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 37 och 38 samt
avslår motionerna
2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8 och
2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Vi anser att användningen av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser bör öka. Det finns också ett behov av en obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från ett tredjeland, på sikt även för dem som reser från Schengen till ett tredjeland.

20. Gränskontroll, punkt 27 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4 samt
avslår motionerna
2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8 och
2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 37 och 38.

Ställningstagande

Den senaste tidens terrorattentat har skakat om Europa. I flera fall har terroristerna gömt sig bland asylsökande och migranter, vilket flera säkerhetstjänster och medier varnade för redan i början av 2015. Vidare nämns Sverige oroväckande ofta som ett mål för terrorgrupperingar i detta sammanhang. Enligt medierapporter tar det samtidigt upp till ett år för ett första möte med en asylhandläggare som har till uppgift bl.a. att bedöma eventuella terroristkopplingar. Detta möte ger inte heller någon garanti för att en eventuell terroraktion kan stoppas eftersom Migrationsverkets personal saknar rätt utbildning och kompetens för att genomföra den sortens bedömningar. Mot bakgrund av att myndigheten är hårt pressad får vidare enskilda asylhandläggare inte mer än ett par minuter för att ställa frågor och få svar som ska ligga till grund för potentiellt livsavgörande bedömningar. Jag anser inte att detta är acceptabelt. Regeringen bör upprätta ett system liknande Storbritanniens som innebär att en migrant får träffa en kvalificerad säkerhetsbedömare inom loppet av några timmar efter ankomsten till Sverige. Denna verksamhet bör rimligtvis bedrivas av gränspoliserna. Erfarenheter från Storbritannien visar att just gränsbevakningsmyndigheten är mest lämpad för att genomföra säkerhetskontroller. Sådana kontroller borde rimligtvis genomföras i de transitcenter vid gränsövergångar som vi förespråkar i denna motion. Mot bakgrund av ovanstående bör regeringen ändra utlänningslagen för att möjliggöra heltäckande säkerhetskontroller och screening av alla inkommande migranter.

Vidare föreslår jag ett utökat transportörsansvar för alla som utför resor till Sverige, inklusive färje-, tåg- och busstrafik, som förutom kontroller av id-handlingar även bör kontrollera inresetillstånd till Sverige. Gränsöverskridande taxitrafik bör förbjudas för att undvika att den utnyttjas av människosmugglare. Eftersom migrationsströmmarna i världen inte visar några tecken på att avta, utan snarare ökar för varje år, bör dessa kontroller införas permanent i stället för den tillfälliga lösning som regeringen har valt. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

21. Gränskontroll, punkt 27 (V)

av Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 8 och

avslår motionerna

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 37 och 38 samt

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Det tydligaste exemplet på att de gränshinder som finns har stor påverkan på exporten och på den svenska ekonomin är effekten den senaste tiden för handel och export på grund av gränskontrollerna gentemot Danmark. De är framför allt en del av det signalsystem som regeringen beslutat använda sig av i syfte att minska antalet asylsökande till Sverige. Det har också allvarliga och uppenbara konsekvenser när det gäller etnisk profilering. Därutöver har gränskontrollerna också konsekvenser när det gäller handel och export. Näringslivsorganisationen Sydsvenska Industri- och Handelskammaren räknar med att gränskontrollerna innebär förluster på 1,5 miljarder kronor bara i Öresundsregionen jämfört med 2015. Regeringen bör arbeta för att avskaffa gränskontroller gentemot nordiska länder. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

22. Diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer, punkt 29 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:466 av Jeff Ahl m.fl. (SD).

Ställningstagande

Jag anser att det är moraliskt oförsvarbart att ge några av världens mest förkastliga förbrytare en fristad i Sverige. Detta sker eftersom många misstänka på grund av bristande utredningsmöjligheter inte kommer att kunna åtalas här men samtidigt inte kan utvisas för att ställas inför rätta i hemlandet. Att Säpo inte varnar andra länder när ”svenska” terrorister är på väg är om möjligt ännu värre.

Europarådets parlamentariska församling uppmanar i sina rekommendationer medlemsstaterna att upprätta instrument för att underlätta återsändande av misstänka och dömda terrorister. Jag anser mot denna

bakgrund att regeringen med anledning av Europarådets rekommendation 2084 ska ta initiativ till upprättande av bi- eller multilaterala avtal om att utfärda diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer.

23. Lagen om särskild utlänningskontroll, punkt 30 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2016/17:2318 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD).

Ställningstagande

För oss som i första hand värnar svenska intressen och de svenska medborgarna är det uppenbart att lagen om utlänningskontroll måste skärpas. Jag föreslår därför följande ändringar:

- Formuleringen i 1 § bör skärpas för att klargöra att detta är huvudregeln.
- Säkerhetspolisen ska utfärda beslut om utvisning.
- All utvisning med stöd av lagen ska utgöra ett livstidsförbud att återvända till Sverige.
- I väntan på verkställighet ska förvar vara huvudregel för alla som dömts till utvisning med stöd av lagen.
- Ett beslut av Säkerhetspolisen ska inte kunna omprövas av Migrationsverket utan ska i stället prövas av en domstol.
- Vid verkställighetshinder ska personerna i första hand utvisas till sitt ursprungsland, i andra hand ska regeringen se till att upprätta ett avtal med ett tredjeland dit personer kan utvisas med stöd av lagen och i sista hand ska personerna hållas i förvar tills de antingen kan utvisas eller, under polisens översyn, självmant lämnar landet, vilket de givetvis kan göra när som helst så länge de inte avtjänar något straff.
- Straffen för överträdelse enligt lagen bör skärpas. Miniminivån bör vara fängelse i ett år, och maxnivån bör höjas till exempelvis tre år.
- Det ska inte finnas någon möjlighet att undgå straff då en tidigare utvisad utlännings har återvänt till Sverige på grund av förföljelse.
- Slutligen vill jag att de som döms till utvisning med stöd av lagen ska registrera sina fingeravtryck, sitt DNA och sitt fotografi i en databas. Mot

denna databas ska samtliga som söker uppehållstillstånd, medborgarskap, asyl eller något annat i Sverige kontrolleras.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder så att det jag nu anfört blir tillgodosett.

24. Försvarsmaktens stöd till polisen m.m., punkt 31 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2911 av Jeff Ahl och Björn Söder (båda SD) yrkandena 1 och 2, bifaller delvis motion

2016/17:1537 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2 och avslår motion

2016/17:1537 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

En stat bygger på vissa fundamentala byggstenar. En av de absolut viktigaste är att upprätthålla våldsmonopolet. Äger inte staten våldsmonopolet kan rättsstatens funktion inte säkerställas. Det har tyvärr gått så långt att svenska statens våldsmonopol är utmanat i delar av vårt land. I dag finns det områden där Polismyndigheten misslyckas att över tid upprätthålla våldsmonopolet och därmed misslyckas myndigheten med att skydda de laglydiga medborgarna från de kriminellas inflytande och våld. Mot denna bakgrund vill jag att samtliga lagar och föreskrifter om Försvarsmaktens stöd till ordningsmakten ändras så att Försvarsmakten fullt ut ges lagligt stöd för att assistera polisen i upprätthållandet av lag och ordning vid extraordinära situationer.

Utöver ovan nämnda åtgärder måste en rikspolischef utses som har förståelse för vad ordningsmaktens uppdrag är i samhället. Den högsta ledningen i polisen måste utformas på så vis att övriga underställda chefer i ordningsmakten är chefer som är beredda att använda statens våldsmonopol fullt ut för att upprätthålla ordningen.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder så att det jag nu anfört blir tillgodosett.

25. Försvarsmaktens stöd till polisen m.m., punkt 31 (KD)

av Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:1537 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 2 och 3 samt avslår motion

2016/17:2911 av Jeff Ahl och Björn Söder (båda SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Efter terrorattentaten i Oslo och på Utøya har ändringar gjorts i den norska polislagen om polisens rätt till bistånd från försvaret och om närpolisier. Ändringar har även gjorts i brand- och explosionsskyddslagen, tullagen och strafflagen när det gäller material som kan användas för sprängämnen samt när det gäller förberedelse till terrorbrott. Jag hoppas förstås att Sverige ska förskonas från så makabra terrordåd som de i Norge, men vi bör dra lärdomar av den norska erfarenheten. Även Sverige har drabbats, nu senast av dådet i Trollhättan, där en gärningsman tog sig in i en skola och dödade flera personer. Det är därför av stor vikt att vi har rätt beredskap för att kunna hantera och undanröja eventuella framtida attacker mot vårt samhälle. En viktig aspekt i detta är att se till att polis och militär vid extrema situationer kan ha ett gott samarbete.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

26. Ordningsvakter, punkt 32 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2320 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD).

Ställningstagande

Tyvärr är situationen för polisen i dag ansträngd, dels på grund av en stor befolkningsökning genom massinvandringen, dels genom att myndigheten varit underfinansierad under lång tid, dels på grund av en polisledning som ofta inte vågar eller vill göra det som krävs.

En av de grupper som i dag i ökande grad får upprätthålla ordningen är ordningsvakterna. Deras befogenheter är dock av naturliga skäl relativt begränsade men de har kommit att utgöra ett viktigt komplement till polisen. Dock utnyttjas inte denna resurs i tillräcklig omfattning. Jag anser därför att det bör utredas om inte följande förbättringar kan göras:

- Blåljus på ordningsvaktens fordon

Ordningsvakter kan också ha användning för blåljus i vissa uppdrag, exempelvis för SL, som kan göra skillnad på liv. Ordningsvakterna åker på incidenter såsom pågående misshandel, rån, våldtäkt, slagsmål, överdos m.m. Ofta kan ordningsvaktens kollegor hamna i underläge mot gäng och annat. Även poliser som hamnat i underläge har blivit stöttade av ordningsvakter. Att inte få använda blåljus i sådana situationer är försvårande.

- OC-sprej (pepparsprej)

Enligt källor inom bevakningsbranschen har vårt samhällsklimat blivit allt hårdare, människor som bär kniv hör till vardagen och de är mer benägna att använda våld mot bl.a. ordningsvakter. För att möta en sådan samhällsutveckling behöver de nya verktyg. Jag anser att ordningsvakter efter prövning och godkännande av polis ska få bära och använda OC-sprej (pepparsprej).

- Fotfängsel och spotthuva

Många gånger kan en omhändertagen person få vänta på polis mellan en och två timmar innan polisen kommer. Ibland är personen väldigt utåtagerande och spottas och sparkas trots att han eller hon är belagd med handfängsel. Detta resulterar i att ordningsvakter får lägga ett benlås, vilket gör ont på personen samt är fysiskt krävande för vakten och även kan resultera i skador. Skulle ordningsvakter ha möjlighet att belägga personen med benfängsel skulle det göra mindre skada på personen, öka kontrollen av personen och minska skaderisken. Spotthuva skulle underlätta arbetet eftersom man inte behöver hålla i huvudet för att slippa få spott på sig.

- LOB-bussar

Om transporten skulle kunna delegeras till ett bevakningsföretag när det gäller dem som omhändertagits enligt lagen om omhändertagande av berusade (LOB) eller enligt 13 § polislagen skulle polisen kunna prioritera annat som är viktigare.

27. Lokala ordningsföreskrifter, punkt 33 (KD)

av Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:3212 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 3 och 4 samt

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 39.

Ställningstagande

Jag anser att en kommun ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter som t.ex. anger att särskilda krav kan ställas inom ett begränsat område. Ordningsföreskrifterna kan tydliggöra att nedskräpning, skadegörelse och illegalt klotter på offentlig plats i alla former är förbjudet. Andra exempel på föreskrifter är hur lastning av varor ska ske, hur buller ska hanteras vid arbeten i offentliga miljöer, hur markiser och skyltar ska anordnas och att förtäring av alkoholhaltiga drycker inte får ske inom vissa områden. Kommunen måste vidare få större befogenheter att säkerställa att ordningslagarna följs. Ett beslut om avhysning måste därför kunna gälla ett större område, och ett system med lokala ordningsvakter bör övervägas. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

28. Bötesindrivning inom EU, punkt 36 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 36 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3469 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 3.

Ställningstagande

För att upprätthålla likheten inför lagen är det viktigt att myndigheterna bevakar bötesfordringarna även i de fall gärningsmannen har hemvist utanför Sverige och saknar indrivningsbara tillgångar här i landet. Det rättsliga

regelverket inom EU behöver utvecklas så att myndigheter får bättre förutsättningar att driva in även småbelopp i andra EU-länder. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

29. Spårande av tillgångar inom EU, punkt 39 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 39 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 33.

Ställningstagande

En fråga som aktualiserats under den senaste tiden är att vissa länder aktivt motarbetar att deras medborgare återvänder eller vägrar att sluta ett återvändandeavtal med Sverige. Detta har särskilt uppmärksammats i fallet med marockanska ungdomar som bor på gatan i Sverige och har en kriminell livsstil. Det är en grundprincip i internationella relationer att ett land ska ta emot sina medborgare vid av- eller utvisning. Länder som bryter mot denna princip bör kunna få kännbara påföljder i form av begränsningar av bistånd, straffsanktioner och särskilt personliga sanktioner riktade mot det styrande skiktet i de aktuella länderna, t.ex. rese restriktioner mot personer i styrande positioner och deras familjemedlemmar. Regeringen bör ge polismyndigheten i uppdrag att såväl självständigt som i samarbete med Europol spåra dessa personers tillgångar i EU, utreda deras ursprung samt vid ett misstänkt brott frysa och beslagta tillgångarna. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

30. Europols mandat m.m., punkt 40 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Genom Lissabonfördraget har rättsliga och inrikes frågor blivit del av EU:s ordinarie lagstiftningsförfarande, där Europaparlamentet har stort inflytande. Europol har förvandlats från ett reaktivt mellanstatligt organ till en proaktiv undersökande EU-myndighet. Men Europol har till skillnad mot FBI i USA inte rätt att driva egna förundersökningar eller bedriva operativt arbete runt om i medlemsländerna. Uppgiften är i stället att bistå de nationella polismyndigheterna med information och specialistkompetens samt underlätta samarbete mellan de nationella myndigheterna. Byrån har själv påpekat att det krävs ett operativt mandat för att på allvar kunna bekämpa den organiserade brottsligheten på ett effektivt sätt. Att ge Europol egna operativa befogenheter kräver dock en fördragsändring.

Ett Europol med operativt mandat handlar för det första om att stärka samarbetet mellan de nationella poliserna, för det andra om att se till att Europol kan anställa svenska poliser för att tillsammans med kollegor runt om i Europa, inklusive den svenska polisen, bekämpa den grova och organiserade brottsligheten. Ett tänkbart förslag vore att Europol skulle kunna ges möjligheten att runt om i medlemsstaterna anställa nationellt behöriga poliser för tjänst i Europolkontor runt om i medlemsländerna. Det skulle innebära att man exempelvis kunde skapa ett Europolkontor i Sverige där de som bedriver den operativa polisverksamheten skulle vara behöriga svenska poliser med samma krav som den svenska polisen och med skyldighet att följa samma regelverk. Skillnaden vore att dessa poliser skulle vara underställda Europols ledning i Haag i stället för Polismyndigheten i Stockholm.

En av de viktigaste åtgärderna – som kan genomföras oberoende av ovanstående – är att stärka den analytiska kapaciteten hos Europol. Hos Europol finns också spetskompetens i kreditkortsförfalskning, förfalskning av eurosedlar och produktion av syntetiska droger. Men analysfunktionen bör utökas väsentligt. Här ska några av EU:s främsta experter på t.ex. människohandel samt barnpornografi finnas.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

31. Skärpta regler för passhantering, punkt 41 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 41 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2284 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 15.

Ställningstagande

I vårt land finns det personer som systematiskt uppger att de förlorat sina pass för att gång på gång få nya utfärdade som de sedan kan sälja på den svarta marknaden. I en medieframställning om illegal handel med pass berättar Leif Fransson, biträdande chef på gränspolisen i Malmö, att det finns exempel på personer som ”tappat” sitt pass en gång i månaden. Vidare berättas om själva handelsförfarandet. Först säljs ett pass för omkring 10 000 kronor på den svarta marknaden. Sedan används det till illegala resor. Därefter begär den ursprungliga passinnehavaren att få ett nytt pass utfärdat och proceduren upprepas. Alla former av organiserad brottslighet måste bekämpas. När det gäller verksamhet som rör handel med svenska passhandlingar, som kan understödja allt ifrån människosmuggling, trafficking eller rent av resor för terrorister, får bekämpandet ses som av yttersta vikt.

I proposition 2015/16:81 behandlades frågan om passhanteringen. Genom den skedde vissa förbättringar av passhanteringen. Förslaget innebär att svenska medborgare ska kunna beviljas högst tre vanliga pass under en femårsperiod, att ett vanligt pass ska återkallas när ett provisoriskt pass utfärdas för passinnehavaren och att giltighetstiden för vanliga pass till barn ska sänkas till tre år. Utskottet föreslog vidare med anledning av motioner ett tillkännagivande till regeringen om att den ska återkomma med ett förslag till riksdagen om att de föreslagna ändringarna för pass även ska gälla främlingspass och resedokument samt att regelverket ska ses över för att motverka missbruk av uppehållstillståndskort. Detta har ännu inte skett varför regeringen skyndsamt bör återkomma med lagändringar i enlighet med tillkännagivandena. Huruvida den nya lagstiftningen får avsedd effekt återstår att se och eventuellt måste ytterligare åtgärder vidtas. Jag anser även att det behövs en utökad kontroll av pass vid gränspassager. I dag kontrolleras t.ex. fingeravtryck inte alls, trots att sådan information finns lagrad i passet. Jag anser vidare att en obligatorisk kontroll av den biometriska informationen ska göras vid gränspassage och att tekniska system för detta ska införas. Alldeles oavsett hur den bästa tekniska lösningen ser ut är det av största vikt att åtgärder vidtas omedelbart för att denna svarta handel med svenska passhandlingar ska förhindras. Jag vill därför att regeringen skyndsamt återkommer med förslag om detta.

32. Acceptabla handläggningstider, punkt 42 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Polisens huvuduppgift är att ingripa mot och utreda brott samt att arbeta med brottsförebyggande insatser. De senaste året har polisen fått allt svårare att klara dessa uppgifter. Vidare har t.ex. handläggning av enklare myndighetskaraktär, som pass och vapenlicenser, oacceptabelt långa handläggningstider. För att vända trenden behövs fler poliser och ett mer effektivt utnyttjande av den befintliga polisorganisationen.

33. Förbud i pass att besöka vissa länder, punkt 43 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 18.

Ställningstagande

Enligt 9 § passlagen har passmyndigheten möjlighet att begränsa giltighetsområdet för ett pass. Möjligheten att begränsa giltighetsområdet för ett pass är, enligt 14 § passlagen, även ett alternativ till att återkalla ett gällande pass, vilket kan ske i ett antal olika situationer. Om ett beslut om begränsning av passets giltighet (exempelvis giltighetsområde) tas ska passet, enligt 17 § passlagen, förses med en anteckning om begränsningen. Detta innebär i praktiken ett förbud att resa in i de länder som inte omfattas av

giltighetsområdet. Enligt 23 § passlagen kan det i ett passstillstånd också krävas att ett pass endast får utfärdas med begränsad giltighet. Passlagen är med andra ord redan anpassad för att i vissa fall begränsa möjligheterna att med hjälp av ett svenskt pass resa in i andra länder. Denna möjlighet borde användas och anpassas för att bidra till det internationella samarbetet kring terrorism men också för att förhindra att svenska medborgare gör sig skyldiga till allvarlig brottslighet i andra länder (vilket i viss utsträckning är möjligt redan i dag). Vi anser att regeringen ska ta initiativ till att se över möjligheten att i svenska pass skriva in förbud mot att besöka vissa länder i syfte att förhindra deltagande i terroristaktiviteter.

34. Skärpta straff för vapenbrott, punkt 44 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 14 och
avslår motionerna
2016/17:1638 av Mattias Jonsson (S),
2016/17:1725 av Lars Hjalmered (M) och
2016/17:2070 av Edward Riedl (M).

Ställningstagande

I den nya straffskalan för vapenbrott föreskrivs att den som fälls för grovt vapenbrott ska dömas till fängelse i lägst ett år och högst fyra år.

Rikspolisstyrelsen har uttalat att användningen av enhandsvapen och helautomatiska vapen i kriminella sammanhang är ett stort och växande problem. Enligt myndigheten har andelen våldsbrott med dödlig utgång då skjutvapen använts ökat. Vidare menar man att mord och väpnade uppgörelser i kriminella miljöer på senare tid kommit att utgöra ett sådant problem att situationen kan betecknas som akut. Rikspolisstyrelsen har därför förordat att straffet för grovt vapenbrott ska höjas till minst fängelse i två år. Speciellt för brott som avser enhandsvapen eller helautomatiska vapen har man också förordat höjt maxstraff till fängelse i sex år (prop. 2011/12:109 s. 14–27).

Jag anser att regeringen måste vidta ytterligare konkreta åtgärder för att ta itu med situationen. Jag vill därför att regeringen höjer straffskalan för vapenbrott enligt följande. Ringa vapenbrott ska ge böter eller fängelse i högst nio månader. Brott av normalgraden ska ge fängelse i högst tre år. Grovt

vapenbrott ska ge minst två och högst sex års fängelse. Synnerligen grovt vapenbrott ska ge minst tre och högst åtta års fängelse.

Regeringen bör återkomma med förslag som tillgodoser det jag nu anför.

35. Skärpta straff för vapensmuggling, punkt 45 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Linda Snecker (V), Lawen Redar (S) och Sultan Kayhan (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 45 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 34.

Ställningstagande

Grovt smuglingsbrott har samma straffmaximum som synnerligen grovt vapenbrott, sex år. Straffskalan ger därför utrymme att beakta den skärpta synen på vapenbrott vid straffmätningen av smuglingsbrott som avser vapen. Mot denna bakgrund ser vi inte skäl för något initiativ med anledning av motionsyrkandet, utan detta bör avslås.

36. Nytt vapenuppdrag, punkt 46 (M, C)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 46 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 17 och

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 20.

Ställningstagande

Tillgången till mycket potenta illegala vapen för de kriminella har ökat drastiskt. Rent militära vapen som automatkarbiner och även handgranater har kommit i omlopp. Dessa vapen används när brott begås, men även poliser har attackerats och oskyldiga har dödats vid olika uppställningar mellan kriminella.

Dessa vapen har förts in i landet illegalt. För att förhindra att dessa vapen kommer in i landet krävs det flera åtgärder, dels ett bättre gemensamt regelverk inom EU för åtgärder som exempelvis märkning för att förhindra spridning, dels ett bättre samarbete internationellt rent polisiärt, men också ett bra samarbete mellan tull och polis för att minska vapensmugglingen. De två myndigheterna har tidigare haft ett gemensamt uppdrag att kartlägga omfattningen av den illegala vapenhanteringen. Vi anser att regeringen åter bör ge dem ett sådant gemensamt uppdrag.

37. Vapengarderob, punkt 47 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 47 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 8 och

bifaller delvis motionerna

2016/17:554 av Åsa Coenraads m.fl. (M),

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 6 och

2016/17:766 av Magnus Persson (SD).

Ställningstagande

I dag är maxgränsen sex vapen för en jägares vapengarderob efter en särskild behovsprövning av vapen fem och sex, vilket är fullt tillräckligt för de flesta jägare. Men då jakten har ändrats och vi kan se ett annat behov av vapen för en speciell inriktning, exempelvis eftersöksspecialister, vakjägare eller att man vill ha vapen med olika kaliber beroende på vilket vilt man jagar, bör en utökning av antalet vapen i vapengarderoben genomföras. En annan aspekt av detta är t.ex. att man kan ärva ett vapen som känns betydelsefullt men att begränsningen av vapengarderobens maxantal då kan sätta käppar i hjulet för den enskilde vapenägaren. Jag föreslår att man utökar vapengarderoben till sex vapen utan särskild behovsprövning och med en möjlighet att vid behov få tillstånd till upp till tio vapen.

38. Handläggning av vapenlicensärenden, punkt 48 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 48 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 2 och avslår motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1,

2016/17:580 av Monica Haider m.fl. (S),

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkandena 4 och 5,

2016/17:1525 av Gunilla Nordgren (M),

2016/17:3135 av Cecilia Widegren (M) och

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Jag anser att Polismyndigheten ska avlastas handläggningen av vapenlicenser. När så skett bör man arbeta för att korta ned handläggningstiden och införa en tidsgräns på tre veckor för en korrekt ifylld ansökan.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad jag här anfört.

39. Licensfrågor till en ny viltmyndighet, punkt 49 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 49 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:1739 av Pavel Gamov (SD) och

2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 1 och bifaller delvis motionerna

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 2 och

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Polisens verksamhet på vapenlicensområdet har under en följd av år fungerat mindre väl. Trots tämligen klara riktlinjer från lagstiftaren rörande den principiella inriktningen av svensk vapenlagstiftning så har resultatet blivit något annat än det avsedda. Stark kritik från jägare och andra skyttar rörande bedömningar från myndighetens sida parat med mycket långa handläggningstider har varit normaltillståndet under flera år. Samtidigt saknas det i princip helt sakargument för att ett försvårande av situationen för svenska legala vapenägare skulle påverka kriminaliteten i Sverige på något meningsfullt sätt. Med denna bakgrund föreslår jag att tillståndsverksamheten flyttas från polisen till en helt ny jakt- och viltmyndighet.

40. Översyn av vapenlagstiftningen, punkt 50 (M, C, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 50 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 2,

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 5 och

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1 och

bifaller delvis motionerna

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 1 och

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Vapen påverkas av den tekniska utvecklingen i likhet med många andra produkter. I dag har vi ett antal särregler för enskilda delar, som exempelvis ljuddämpare, instickspipor etc. Vi menar att det är dags att ta ett samlat grepp över de olika särreglerna och att även se över legaldefinitionerna i lagstiftningen för att få till stånd ett regelverk som är mer anpassat i tiden. Vi vill få till stånd ett regelverk som inte försvårar för jakt- och sportskyttar i onödan. Ett sådant regelverk ska naturligtvis vara utformat på ett sätt som inte gör det möjligt att av olika delar skapa ett nytt vapen med funktioner som man inte har rätt att få licens till.

41. Förvaring av vapen, punkt 51 (M, SD, C, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Adam Marttinen (SD), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 3,

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 7,

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 6,

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 7 och

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Det är väsentligt att vapen förvaras på ett säkert sätt. Förvaring av det egna vapnet hos en annan person kräver tillstånd. Det är en rimlig ordning. Det kan dock många gånger vara motiverat att förvaring sker på ett annat ställe än i den egna bostaden. Många jägare jagar regelmässigt på andra orter än där man är bosatt. Att vapnet förvaras på ett säkert sätt där jakten sker i stället för att transporteras över långa avstånd är en fördel. Det finns anledning att se över regelverket så att fler i denna situation kan få detta tillstånd.

42. Införande av vapen till Sverige, punkt 52 (M, SD, C, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Adam Marttinen (SD), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 52 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 4,

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkandena 7 och 8 samt

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 3 och 4 samt

bifaller delvis motion

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 18.

Ställningstagande

Sverige har valt att inte erkänna det europeiska vapenpasset. Vi har fortfarande krav på införseltillstånd för alla personer som vill resa till Sverige såväl från EU-länder som från andra länder för att jaga eller bedriva tävlingsskytte. Ett tillstånd kostar 700 kronor och tar normalt minst sex veckor att få. Enligt vår mening innebär det att den inre marknaden inom EU försvåras, och det blir ibland nästan omöjligt att besöka Sverige för att jaga, i vart fall mer spontant och med kortare varsel. Reglerna innebär att det blir svårare för företag att erbjuda jaktjänster eftersom det är svårt att ta emot utländska kunder.

Inför ett tillstånd görs varken någon registerkontroll eller vandelsprövning. Därför ser vi inte något reellt motiv till kravet på införseltillstånd. När det gäller medborgare från Finland, Norge och Danmark behövs inte något införseltillstånd. Detta har fungerat bra under lång tid. Vi anser att detsamma också bör gälla för bosatta i alla EU:s medlemsstater, dock med kompletterande krav på EU-vapenpass.

43. Kontroller inför medlemskap i skytteförening, punkt 53 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 53 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 9.

Ställningstagande

Jag anser att skytteföreningarna bör kräva utdrag ur belastningsregistret innan medlemskap beviljas. Detta görs förvisso rutinmässigt i dag, men bör vara ett lagstadgat krav. Förutom utdraget bör någon form av skjutprov krävas för att man ska få licens på målskjutningsvapen. Detta ska förhindra att vapen kommer i orätta händer. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

44. Regelverket för bössmakare, punkt 54 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 54 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Bössmakeri är en hantverkstradition som är väl värd att vårda och utveckla. Allt fler verkar intresserade av att köpa ett handbyggt jaktvapen, anpassat just för ägarens speciella förutsättningar. Det är i sig bra, i och med att det kan leda till bättre och säkrare jaktsskytte med färre skadskjutningar som följd. Det är emellertid i dagsläget oerhört svårt för en bössmakare att få tillstånd för att få tillverka och sälja ett jaktvapen som byggs från grunden. Det krävs i praktiken ett godkännande från Inspektionen för strategiska produkter (ISP), vilket är mycket svårt att få. Om detta är en effekt av ISP:s tolkning av regelverket eller om lagändringar krävs ska regeringen pröva i en utredning som ska syfta till att göra det lättare för bössmakare att tillverka och sälja vapen byggda från grunden, så att dessa vapen kan säljas under samma förutsättningar som ett fabriktillverkat vapen. Naturligtvis ska samma höga krav på licensprövning och annat gälla. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

45. Företags utlåning av vapen, punkt 55 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 55 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 2.

Ställningstagande

För bössmakare, vapenhandlare och företag som erbjuder jaktturism finns ett värde i att kunna äga och stå som licensinnehavare på vapen för utlåning eller

uthyrning till kunder som har licens för vapen i samma vapenklass. Regeringen bör se över hur detta skulle kunna ske med bibehållna krav på säkerhet och god ordning.

46. Femårslicenser, punkt 56 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 3 och
avslår motion
2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 3.

Ställningstagande

I dag ges licenser för enhandsvapen i femårsperioder därefter är utövarna tvungna att ansöka på nytt om licens. Detta förfarande leder för närvarande till ett omfattande behov av dokumentation för enskilda skyttar eftersom polisen begär in loggböcker på tävlingsresultat, typ av vapen, resultat, namnteckningar från skjutledare etc. En sådan ordning gör t.ex. att det blir svårt för skyttar i glesbygd att skjuta på egen hand om ingen skjutledare finns till hands för att intyga att skyttet har ägt rum. Jag anser att det vore rimligare att föreningen genom ett enkelt intyg garanterar att den enskilde skytten är aktiv i föreningen.

47. Femårslicenser, punkt 56 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 3 och
avslår motion
2016/17:2443 av Kent Ekeroth m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Femårslicenser gäller för många sportskyttevapen. Det är i många stycken en trubbig begränsningsmodell för tillståndsgivningen. Skjutvapen är potentiellt mycket farliga och de ska endast kunna ägas och brukas av den som är laglydig och omdömesgill och som dessutom kan motivera ett behov av ett visst vapen för ett legitimt ändamål, såsom jakt eller sportskytte. Regeringen bör överväga om inte en rullande tillståndsperiod med aktivitetskrav vore bättre än en femårsmodell så att licensen fortlöper så länge som vapenägaren tränar och tävlar aktivt med vapnet.

48. Vapenbyteslicenser, punkt 57 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:843 av Magnus Persson (SD) och
bifaller delvis motionerna
2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 4 och
2016/17:3093 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C).

Ställningstagande

I dag är väntetiden för att få licens för sitt vapen väldigt lång, oavsett om man haft vapen innan eller om man ansöker om licens för första gången. Vapenhandlarna måste i dag begära handpenning av den sökande, det finns även exempel på handlare som tvingats i konkurs då kostnaderna blivit alltför stora på grund av den långa handläggningstiden. Det är förståeligt att det tar tid att ansöka om vapenlicens för första gången. Dock tar det i dag lika lång tid även när det endast är fråga om att byta vapen inom en kategori som man redan har tillstånd för att inneha. Det är inte är rimligt. Jag anser att systemet bör ses över så att en godkänd vapenhandlare omgående kan skriva ut den nya licensen vid byte av vapen inom redan licensierad kategori. Handlaren ska sedan rapportera detta till polisen och bifoga den gamla licensen med de uppgifter som krävs. Ett effektivare system skulle underlätta för såväl jägare som näringsidkare.

49. Vapenbyteslicenser, punkt 57 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2016/17:1433 av Johan Hedin (C) yrkande 4 och

2016/17:3093 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C) samt bifaller delvis motion

2016/17:843 av Magnus Persson (SD).

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör överväga om ett förenklat licensansökningsförfarande skulle kunna ske hos vapenhandlare, när en köpare byter in ett vapen i samma vapenklass. Vid bytestillfället anmäls ändringen till polisen som registrerar förändringen och skickar bekräftelse till kund och handlare. Detta har ingen negativ påverkan på säkerheten, då det bara är frågan om att ett likvärdigt vapen byts mot ett annat. Det kan dock avlasta polisen och på samma gång göra livet något lättare för alla handlare ute i landet som i dag drabbas hårt av att deras kunder tvingas vänta orimligt länge på sina licenser.

50. Vapenlagens ställning i förhållande till EU-lagstiftningen, punkt 58 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 58 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 5.

Ställningstagande

Jag vänder mig mot att EU-direktiv kan sättas över svensk vapenlagstiftning. Sverige har sedan länge en egen vapenlag och det nationella parlamentet ska

ha den högsta beslutsmakten. Öppna gränser är en lätt väg in för illegala vapen, det vore en betydligt mer effektiv åtgärd att införa permanenta gränskontroller än att försvara för många jägare och sportskyttar att utföra jakt, viltvård och få utöva sin rätt till tränings- och tävlingsskytte. Min hållning är att den svenska linjen måste utmynna i att man i stället underlättar legalt vapenägande och försvarar det illegala. Regeringen bör därmed tydligt verka för att Sverige återtar beslutsmakten för de frågor som ryms inom EU:s vapendirektiv.

51. Auktorisation av skyttesammanslutningar, punkt 59 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 59 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 6.

Ställningstagande

Kraven för att en skyttesammanslutning ska få auktorisation från polisen är att den är en stabil organisation, att den bedriver skytteverksamhet samt har hög säkerhet, dvs. samma krav som skyttesammanslutningar måste uppfylla före lagändringen den 2 januari 2015 (prop. 2013/14:226, bet. 2013/14:JuU36).

Exakt hur kraven på stabil organisation, bedrivande av skytteverksamhet och säker vapenhantering ska utformas är inte reglerat i lag eller förordning. Regeringen har i stället bemyndigat polisen att utfärda föreskrifter om närmare krav. På så sätt kringgår regeringen riksdagens granskning av huruvida de specificerade kraven är väl utformade och huruvida de påverkar Sveriges jakt- och sportskyttar negativt eller inte. Detta är något jag inte kan ställa upp på. Liksom remissinstanserna Förvaltningsrätten i Uppsala, Naturvårdsverket, Jägarnas Riksförbund och Sveriges Vapenägares Förbund inför lagändringen anser jag att regeringen borde ha redovisat de närmare kriterierna för auktorisation öppet genom att de hade införts i lag, detta särskilt med avseende på att regeringen inte påvisat något konkret problem med den nuvarande ordningen.

Sammanfattningsvis identifierar jag detta förslag som en omöjlig och orimlig inskränkning av skytteföreningarnas verksamhet. Jag anser därför reglerna om auktorisation av skyttesammanslutningar bör regleras i lag och förordning och att polisen inte längre ska utfärda föreskrifter för en sådan auktorisation.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

52. Vapenamnesti, punkt 60 (V, L)

av Roger Haddad (L) och Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 60 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 11.

Ställningstagande

För att få bort illegala vapen från gatorna bör det genomföras en ny, tidsbegränsad vapenamnesti i Sverige. Under en vapenamnesti kan den som innehar ett skjutvapen eller ammunition utan att ha rätt till det undgå straff om han eller hon frivilligt lämnar in egendomen till polisen. Den som lämnar in vapnen eller ammunitionen får vara anonym. Det har tidigare genomförts tre tidsbegränsade vapenamnestier 1993, 2007 respektive 2013, samtliga med gott resultat och samtliga på initiativ av alliansens partier. Regeringen har uttalat att den avser att genomföra en fjärde vapenamnesti längre fram i tiden. Vi anser att en sådan bör genomföras snarast.

53. Tillståndsbevis för vapeninförsel, punkt 61 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 61 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 13.

Ställningstagande

Tullverket har tidigare framställt önskemål om att tillståndsbevis för vapeninförsel ska uppvisas för Tullverket i samband med gränspassering och införsel av vapen. Enligt Tullverket skulle detta öka möjligheterna att kontrollera vilka vapen som förs in till Sverige och dessutom underlätta att beivra en utebliven anmälan om införsel som smuglingsbrott. Regeringens

motargument har varit att straffansvar vid utebliven anmälan utgör en tillräcklig åtgärd för att upprätthålla anmälningsskyldigheten vid införsel av vapen. Motargumentet har alltså endast berört anmälningsskyldigheten. Det motsäger därmed inte Tullverkets argument om att uppvisande av tillstånd vid gränspassering skulle öka möjligheterna till kontroll av vilka specifika vapen som förs in och därmed också straffrättslig uppföljning av utebliven anmälan. Vi kan alla se med oro på hur insmugglade illegala vapen används vid grova brott i Sverige. Samtidigt har Tullverkets bemanning minskat sedan 90-talet och Sveriges inträde i Schengensamarbetet. Som en följd av detta är jag övertygad om att våra gränskontroller behöver stärkas för att förhindra att illegala vapen förs in. Jag vill därför att tillståndsbevis för vapeninförsel ska uppvisas till Tullverket vid gränspassering och införsel av vapen till Sverige.

54. Synnerliga skäl enligt 2 kap. 6 § vapenlagen, punkt 62 (SD)

av Adam Martinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 62 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkande 4 och
bifaller delvis motionerna

2016/17:741 av Sten Bergheden och Åsa Coenraads (båda M) yrkande 2 och
2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 20.

Ställningstagande

I vapenlagen förekommer sedan 1934 begreppet ”synnerliga skäl” vid bedömningen av tillstånd för vapeninnehav. I de allra flesta juridiska sammanhang utgör formuleringen en mycket stark begränsning av möjligheterna att få tillstånd. I förarbetena till just vapenlagen samt i själva lagtexten framgår dock att det inte är så begreppet ska tolkas i detta sammanhang, utan i stället som ett sätt att kräva dels en viss uppnådd ålder hos den sökande, dels en uppnådd skjutskicklighet. Tyvärr har detta, trots flera klagoranden från lagstiftaren, kommit att tolkas på ett mer restriktivt sätt. Det är olyckligt och gör det svårare för enskilda skyttar att få tillstånd än vad lagstiftaren har avsett. Med anledning av detta anser jag att begreppet ”synnerliga skäl” måste utmönstras ur den svenska vapenlagstiftningen och i stället ersättas med en tydligare uppräknning av vilka krav som ska ställas. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

55. Låneintyg och förvaring av ammunition, punkt 63 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 63 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11 samt

bifaller delvis motionerna

2016/17:556 av Åsa Coenraads och Sten Bergheden (båda M) och

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkandena 14 och 15.

Ställningstagande

Jag anser inte att en jägare som vill fullfölja en jaktsäsong på exempelvis älg ska behöva begränsa sin jakttid till ett par veckor på grund av att han eller hon inte äger ett ändamålsenligt vapen. Auktoriserade vapenhandlare bör ges möjlighet att lämna ut låneintyg i 42 dagar (sex veckor) efter att ansökan om lån av skjutvapen inkommit och godkänts.

Jag anser även att om man har vapenlicens ska man också ha möjlighet att kunna förvara ammunition till vapen man själv inte har licens för. Om ammunitionen tillhör den vapenklass man redan är godkänd för finns ingen anledning att försvåra förvaring.

56. Tullverkets befogenheter, punkt 64 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 64 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3230 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 9 och

bifaller delvis motionerna

2016/17:276 av Lars-Arne Staxäng (M) och

2016/17:3042 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C).

Ställningstagande

Kringresande stöldligor som snabbt förflyttar sig över landet och begår flera brott under en kort tid för att därefter lämna landet med stora mängder stöldgods är ett omfattande problem. Samtidigt utgör hälerinätverken en central del av logistiken kring stölder från butik för professionella stöldligor. Vi anser att insatserna behöver förstärkas i olika led för att motverka att stöldligor eller hälerinätverk ska kunna föra ut stulet gods över gränserna. En aktiv samverkan mellan myndigheter, i synnerhet mellan polisen och Tullverket, är en viktig del i ett sådant arbete. En skarpare gränskontroll skulle kunna försvåra införsel av exempelvis vapen och drogförsändelser till Sverige såväl som utförsel av stöldgods till andra länder. I det sammanhanget bör det ses över vilka förbättringsåtgärder som kan vidtas för att tullen ska ha rätt förutsättningar att mer effektivt kunna motverka brott vid gränsen. Ytterligare insatser för att motverka utförsel av stöldgods till andra länder behövs.

57. Ändring i postlagen, punkt 65 (M, C)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 65 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 41.

Ställningstagande

Regeringens utredare presenterade i april 2016 sin utredning (SOU 2016:27) om en översyn av postlagstiftningen. Vi har fått indikationer på att det finns problem med narkotikahandel och smuggling med hjälp av postförsändelser. Det finns även indikationer på annan brottslighet som sker via postförsändelser såsom olaglig vapenhandel. Ungdomar handlar narkotika eller Spice på internet som de sedan får hemlevererat i ett vanligt kuvert. Detta är även något som har påpekats och skrivits om i medier. Framväxten av den internetbaserade narkotikahandeln är oroande och medför stora utmaningar. Det är beklagligt att regeringen inte i samband med postutredningen även låtit utreda de brottsbekämpande myndigheternas behov och brottsbekämpningsperspektivet i den nuvarande och framtida postlagstiftningen. Vi menar att det är viktigt att i den fortsatta beredningen ta hänsyn till och undersöka de brottsbekämpande myndigheternas behov och effekterna på brottsbekämpningen av eventuella nya regler. Vi anser därför att postlagen ska

utformas även med utgångspunkt från brottsbekämpande myndigheters behov av att kunna ingripa mot och utreda handel med och smuggling av narkotika och andra olagliga produkter.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser det anförda.

58. Lokalt tiggeriförbud, punkt 66 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 66 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:2069 av Edward Riedl (M) och
2016/17:3229 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att ordningslagen bör ses över i syfte att i lokala ordningsföreskrifter kunna förbjuda tiggeri. Det handlar om platser och situationer där detta krävs för att upprätthålla den allmänna ordningen, exempelvis vid buss- och tågstationer och andra hållplatser för kollektivtrafik eller vid köpcentrum, utanför butiker samt andra allmänna platser som torg och parker.

59. Förbud mot tiggeri, punkt 67 (SD)

av Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 67 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:2300 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 2 och
2016/17:2655 av Anders Forsberg (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att tiggeri för utländska medborgare ska förbjudas. I de fall där den som har för avsikt att tigga redan befinner sig i landet eller om det visumtvång som vi förespråkar för de länder som EU-migranterna huvudsakligen kommer ifrån inte är infört behöver vi ge rättsväsendet befogenheter att åtgärda tiggandet och utvisa dem som tigger. Det minskar eller tar helt bort problemet, förutsatt att utvisningarna sker och prioriteras.

Särskilda yttranden

1. **Kriminalisering av vägran att rätta sig efter polis eller annan behörig personal vid olycksplatser, punkt 10 (M, C, L, KD)**

Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M) anför:

Regeringen beslutade den 22 december 2016 om utredningsdirektiv för en särskild utredare som ska överväga och föreslå de ändringar som behövs för att åstadkomma ett modernt straffrättsligt skydd för blåljuspersonal och andra samhällsnyttiga funktioner. Mot denna bakgrund finner vi inte skäl att reservera oss till förmån för motionen som väckts innan direktiven utfärdades. Vi kommer dock att noga följa frågans behandling i framtiden och förbehåller oss rätten att återkomma i saken.

2. **Skärpta regler för passhantering, punkt 41 (M, C, L, KD)**

Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L), Andreas Carlson (KD) och Ellen Juntti (M) anför:

Vad som tas upp i motionen bygger i stora delar på ett tillkännagivande till regeringen som gjorts med anledning av en alliansmotion. Vi anser att det finns skäl att kritisera regeringen för passivitet i frågan. Vi ser dock inte skäl att i detta ärende reservera oss till förmån för motionen men avser att återkomma i frågan i samband med behandlingen av skrivelse 2016/17:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2016.

3. **Motioner som bereds förenklat, punkt 68 (M)**

Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anders Hansson (M) och Ellen Juntti (M) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar vi till tidigare ställningstaganden av företrädare för Moderaterna i motsvarande frågor i betänkandena 2014/15:JuU16 och 2015/16:JuU20. Vi vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

4. Motioner som bereds förenklad, punkt 68 (SD)

Adam Marttinen (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar jag till tidigare ställningstaganden av företrädare för Sverigedemokraterna i motsvarande frågor i betänkandena 2014/15:JuU16 och 2015/16:JuU20. Jag vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

5. Motioner som bereds förenklad, punkt 68 (C)

Johan Hedin (C) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar jag till tidigare ställningstaganden av företrädare för Centerpartiet i motsvarande frågor i betänkandena 2014/15:JuU16 och 2015/16:JuU20. Jag vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 68 (L)

Roger Haddad (L) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar jag till tidigare ställningstaganden av företrädare för Liberalerna i motsvarande frågor i betänkandena 2014/15:JuU16 och 2015/16:JuU20. Jag vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

7. Motioner som bereds förenklad, punkt 68 (KD)

Andreas Carlson (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar jag till tidigare ställningstaganden av företrädare för Krisdemokraterna i motsvarande frågor i betänkandena 2014/15:JuU16 och 2015/16:JuU20. Jag vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i

förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motion från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:585 av Phia Andersson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretesslagstiftningen som rör myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:150 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att all myndighetsutövning ska vara neutral och att uniformer därmed ska vara helt fria från såväl religiösa som politiska markörer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:168 av Linda Snecker m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utredningen bör få till uppgift att kvalitetsgranska polisens tekniska hjälpmedel och datasystem och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:189 av Cecilia Magnusson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tvångsbeskattning av svensk-eritreaner i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:206 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge polisen i uppdrag att arbeta systematiskt med postombuden för att upptäcka mer av den narkotika som smugglas till Sverige inom ramen för näthandel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:259 av Magnus Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av kortare handläggningstider för legala vapen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta ett samlat grepp över de olika särreglerna och att även se över

- legaldefinitionerna i lagstiftningen för att få till stånd ett regelverk som är mer anpassat i tiden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över regelverket för förvaring av vapen och tillkännager detta för regeringen.
 4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att jägare och skyttar bosatta i samtliga EU:s medlemsstater borde omfattas av samma undantag från kravet på införseltillstånd som gäller för de nordiska länderna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:276 av Lars-Arne Staxäng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen med syfte att möjliggöra för Tullverkets personal att gripa misstänkta gärningsmän och beslagta stöldgods i väntan på polisen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:311 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om direktiv till Polismyndigheten för att minska tobaksförsäljningen till unga och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:396 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för de rättsvårdande myndigheterna att ”hacka” datorer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för de rättsvårdande myndigheterna att använda hemlig, elektronisk övervakning av fordon och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:466 av Jeff Ahl m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen med anledning av rekommendation 2084 ska ta initiativ till upprättande av bi- eller multilaterala avtal om utfärdande av diplomatiska garantier för konventionsenlig behandling vid utvisning av misstänkta eller dömda personer och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:550 av Rasmus Ling (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla id-kontrollerna på Öresundsbron och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:554 av Åsa Coenraads m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta innehav av fler än fyra vapen utan särskilt tillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:556 av Åsa Coenraads och Sten Bergheden (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det borde vara tillåtet att förvara ammunition av annan kaliber än den som vapenlicensen tillåter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:580 av Monica Haider m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att se över långa handläggningstider för vapenlicens för jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:586 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av reglerna gällande hjälp vid dödsfall utomlands och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:609 av Fredrik Malm och Said Abdu (båda L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Eritreas ekonomiska indrivning i Sverige bör upphöra och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:669 av Désirée Pethrus och Caroline Szyber (båda KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den tvångsbeskattning som den eritreanska staten tvingar på medborgare i exil och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:741 av Sten Bergheden och Åsa Coenraads (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över och underlätta de krav som i dag gäller för att förnya vapenlicenser efter fem år för skyttar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kravet på synnerliga skäl och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för skyttar att kunna skaffa fler vapen när intresset växer och behoven ökar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:742 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort licenskravet på alla mynningsladdare oavsett när de är tillverkade och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:743 av Sten Bergheden m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och modernisera vapenlagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handläggningen av vapenlicenser bör flyttas från polisen till en ny viltmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nya myndigheten, som i motionen föreslås få ansvaret för vapenlicenser, har kunnig och utbildad personal för vapenärendena, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en maxtid om en månads handläggningstid vid ansökan om vapenlicens införs under förutsättning att handlingarna är korrekt ifyllda och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett digitalt ansökningsförfarande vid ansökan om vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka jaktvapengarderoben till minst tio vapen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra och underlätta för vapenförvaring hos annan person och i sitt andra boende och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare en auktorisering som ger dem möjlighet att under vissa förutsättningar godkänna vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kraven på att söka ny samlarlicens vart femte år och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga regelverket för när ett vapen ska lämnas in vid återkallning av vapenlicens och vid tvist om detta och att vapnet ska återkallas först när tvisten har vunnit laga kraft, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ansvariga myndigheter snabbare ska kunna uppdatera aktuella vapenlistor och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda kraven på licenser för stift och vissa kantantändare och startpistoler och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare möjlighet att kontinuerligt skrota vapen för att därmed underlätta hanteringen av skrotvapen och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt för vapenhandlare att lämna ut låneintyg i upp till max. 30 dagar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om man ska kunna förvara ammunition till ett annat vapen än det man har licens på och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare för jägare att låna varandras vapen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och förtydliga reglerna om vapenlicenser för hembygdsföreningar, museer m.fl. som får vapen som gåva, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för vapenpass för att underlätta för jägare och skyttar med godkända vapenpass att kunna resa inom EU och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida licenskrav ska finnas på alla mynningsladdade vapen som är tillverkade 1890 och senare, eller om registrering/anmälning ska räcka, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när det gäller kraven för målskyttevapen ersätta ”synnerliga skäl” med ”särskilda skäl” och definiera det senare i lag eller förordning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:765 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om licens på enhandsvapen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:766 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad vapengarderob till åtta vapen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:843 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt system för ansökan om vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:865 av Annie Lööf m.fl. (C):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka polisens samverkan med andra myndigheter när det gäller miljöbrott och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett register för företagsbot och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förebyggande arbete mot radikaliserings och terrorism och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:907 av Arhe Hamednaca och Lawen Redar (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda rättsläget kring beskattningen av den eritreanska diasporan i Sverige och hur den kan stoppas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1002 av Sotiris Delis (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utreda behovet av ökad säkerhet i det svenska transportsystemet och ökad internationell samverkan på området och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1009 av Hans Hoff (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över kontantkortsregistrering och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1077 av Jan Björklund m.fl. (L):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att stärka det rättsliga samarbetet i Europa och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1149 av Phia Andersson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att överföra information mellan myndigheter i brottsförebyggande syfte och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1169 av Ann-Christin Ahlberg och Phia Andersson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga frågan om polisens tjänstevapen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1180 av Johan Hedin (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över småföretagens trygghetssituation och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1200 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån avvecklas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör verka för att inriktningen av den europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns verksamhet ändras på ett djupgående sätt så att både asylrätten och skyldigheten att bistå skeppsbrutna respekteras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1224 av Lotta Olsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa en onlineknapp eller en alarmknapp på nätet för att motverka grooming och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensamma skyddsåtgärder inom EU i syfte att motverka grooming och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1227 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för polisen att använda kroppsskanner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1245 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om vilka som har rätt att genomföra fartkontroller och kontroller av fordon på våra vägar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1268 av Christian Holm Barenfeld (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav på tillstånd för att anordna en offentlig danstillställning bör avskaffas och att regeringen skyndsamt efterlever riksdagens beslut i frågan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:1343 av Hanna Wigh (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sexförbrytare bör registreras i ett sexförbrytarregister på livstid och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1424 av Désirée Pethrus (KD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Frontex i sitt arbete bör utgå från rätten att söka asyl i EU och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1433 av Johan Hedin (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för bössmakare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för hur företag kan äga, låna ut och hyra ut vapen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en rullande licensgivning med aktivitetskrav i stället för femårslicenser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för licenshantering så att vapenhandlare kan administrera vapenbyteslicenser och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att underlätta för personer att komma till Sverige på jakt eller tävlingskytte och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det europeiska vapenpasset och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1525 av Gunilla Nordgren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att ålägga utfärdande myndighet för vapenlicenser att utfärda licenserna betydligt snabbare än i dag – normalt borde kunna vara en månad – och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1535 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda fler alternativa vapen till polisen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en effektiv avrapportering och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens tekniska arbetsverktyg och tillkännager detta för regeringen.

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om internationellt samarbete och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1537 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av samarbete mellan försvar och polis i extrema situationer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärdomar från Norge för att kunna hantera och undanröja eventuella framtida attacker mot vårt samhälle och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1602 av Isak From och Maria Strömkvist (båda S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att polisen tillsammans med motorklubbarna utarbetar en vägledning för polisens insatser under stora motorevenemang och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1638 av Mattias Jonsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att skydda tredje man vid vapenbrott i väntan på gärningsmannens rättegång och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1672 av Jonas Gunnarsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att förenkla för ordningspoliserna att bötfälla dem som framför motordrivna fordon som spelar oerhört hög musik och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av ett förtydligande när det gäller kommuners möjlighet att förbjuda hög musik från bilar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1725 av Lars Hjalmered (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga ytterligare skärpningar av vapenlagstiftningen och av straffen för organiserad brottslighet samt tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1737 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör arbeta för att avskaffa gränskontroller gentemot nordiska länder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1739 av Pavel Gamov (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta ifrån Polismyndigheten ansvaret för vapenlicenser och flytta detta till en ny myndighet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1746 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lätta upp förbudet för polisen att behandla känsliga personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upphäva förbudet för polisen att söka på känsliga personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1793 av Fredrik Schulte (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner bör ges möjlighet att anställa ordningsvakter för att upprätthålla kommunala ordningsföreskrifter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1910 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens möjlighet att drogtesta bilförare genom salivtest och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2036 av Kerstin Lundgren (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samlad bekämpning av samhällshotande kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2069 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge kommunerna möjlighet att införa lokala tiggeriförbud och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2070 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att skärpa straffen för olaga vapeninnehav och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2084 av Edward Riedl och Sten Bergheden (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur rättsvårdande myndigheter kan få utökade befogenheter till

elektronisk övervakning av yrkestrafiken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2245 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av möjligheten att införa elpistoler som en del av polisens standardutrustning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2246 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för fler förebyggande åtgärder för att minska våldet i samband med fotbollsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2253 av Thomas Finnborg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten till en ändring i ordningslagen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2262 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över konsekvenserna av ett avskaffande av hotellagen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2273 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av möjligheten att införa någon form av skyldighet för krypteringsföretag att bistå polisen med dekrypteringsassistans i brottsutredningar om barnpornografi efter beslut av åklagare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2279 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta kommuner avhysa personer som olovligen nyttjar kommunal mark och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2284 av Kent Ekeröth och Adam Martinen (båda SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska återkomma med ett lagförslag på hur

- brottsprovokation kan införas som redskap för rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen de möjligheter och skyldigheter som krävs för att på kort tid kunna upprätta lag och ordning i problemområden och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska få använda kräkmedel för att säkra bevisning och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa reglerna för passhanteringen och tillkännager detta för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen vid efterlysningar till allmänheten med hjälp av gärningsmannabeskrivningar ej ska få censurera information om gärningsmannens utseende eller ursprung förutom om sådan information är till skada för utredningen och tillkännager detta för regeringen.
 18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda hur regler kan utformas så att poliser tillfälligt ska kunna avvisa anmälningar om brott, som kan vänta till nästkommande dag utan förvärrad skada, under nattetid eller när risk för annan allvarlig brottslighet föreligger, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda hur regler kan utformas så att poliser ska kunna avvisa anmälningar som uppenbart inte rör brott och som ändå kommer att avskrivas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2291 av Thomas Finnborg och Mikael Cederbratt (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheten för polisen att genomföra salivtester i trafiken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2299 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av att en person sympatiserar med en terrororganisation och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Säkerhetspolisen direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2300 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tiggeri och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade befogenheter för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera tiggeriproblematiken och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2303 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot illegala vapen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett register över pedofiler och flerfaldigt dömda våldtäktsmän med hög återfallsrisk och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tiggeri och förenkla reglerna för avhysning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2318 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskild utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2320 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2322 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda religiösa attribut inom polisen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2443 av Kent Ekeröth m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny tillståndsmyndighet för vapenlicensfrågor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstid för vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om femårslicenser för vapen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begreppet ”synnerliga skäl” i vapenlagen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att svensk vapenlag alltid ska gå före EU:s direktiv och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om auktorisation av skyttesammanslutningar och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara tillåtet att tillfälligt förvara licensbelagda vapen i andras vapenskåp och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vapengarderoben bör utökas till minst tio vapen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skytteförening och vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om intyg om lån av skjutvapen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvaring av ammunition och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppvisande av tillståndsbevis för vapeninförsel till tullen vid gränspassering och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2484 av Tobias Billström (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bibehålla och utveckla gränskontrollerna vid Öresundsbron och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör inleda samtal med den danska regeringen om att förbättra och utveckla genomförandet av gräns- och id-kontroller och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förslag till operativa åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2506 av Paula Bieler m.fl. (SD):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i preventivt syfte införa ett offentligt register över var dömda pedofiler med hög återfallsrisk bosatt sig efter frigivning och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2523 av Markus Wiechel och Jennie Åfeldt (båda SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta brottsprovokation och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2541 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra hanteringen av poliser som använt sina tjänstevapen för att oskadliggöra ett hot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2567 av Mikael Jansson och Roger Richtoff (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mynningsladdade vapen som är kopior på historiska vapen ska befrias från licenskrav och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2597 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa danstillståndet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2655 av Anders Forsberg (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tiggeri ska förbjudas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla former av insamling av pengar likställs i lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2663 av Carl Schlyter (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta initiativ till bekämpning av organiserad brottslighet och korruption inom handel med skyddade arter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2679 av Hans Hoff (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att drogtesta fordonsförare genom salivtest och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2806 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta ytterligare åtgärder för att förebygga och förhindra våld i samband med publika idrottsarrangemang och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2871 av Björn Söder m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tydligt ska ta avstånd från och motverka all internationell terrorism och extremism och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att internationell samverkan för att motverka terrorism ska stödjas och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att internationell samverkan för att motverka resor i syfte att delta i

terrorism eller terrorträning ska stödjas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisens IED-förmåga (improvised explosive device, improviserade sprängladdningar) bör avvecklas och att ansvaret bör läggas på Försvarmakten (avsnitt 17.5) och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett gendarmeri med tyngre vapen och offensivare taktik än reguljära polisen bör sättas upp med regional placering i Stockholm, Göteborg och Malmö (avsnitt 26.2 och bil. 3) och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2911 av Jeff Ahl och Björn Söder (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga lagar och föreskrifter om Försvarmaktens stöd till ordningsmakten ändras så att Försvarmakten fullt ut ges laga stöd att assistera polisen i upprätthållandet av lag och ordning vid extraordinära situationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rikspolisledningen ska vara en sammansättning av kompetenta poliser som agerar resolut för att komma till rätta med den eskalerande situationen i våra förorter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2978 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om trygghetshundar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3025 av Fredrik Schulte (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheten för polisen att använda brottsprovokation vid allvarlig brottslighet för att lagföra kriminella och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3042 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att stoppa stölder och utförsel av stulna traktorer och lantbruks- och entreprenadmaskiner och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3093 av Eskil Erlandsson och Per-Ingvar Johnsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att införa ägarbyte när det gäller vapen där vapenlicensen förs över från det gamla till det nya vapnet vid vapenaffär förutsatt att man vid inbytet byter in ett vapen av samma klass som man själv äger och redan har licens för, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3135 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående följa upp de riksdagsbeslut som är fattade om att korta handläggningstider för jägare som tyvärr fortsatt drabbas av administration och byråkratiska hinder när de vill bli jägare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3174 av Robert Halef (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat skydd till boende på asylboenden och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3191 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse ska upphävas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3212 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunen ska få större befogenheter att säkerställa att ordningslagarna följs och att beslut om avhysning ska gälla ett större område och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3216 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och modernisera vapenlagstiftningen för att underlätta för landets jägare och skyttar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att översynen av vapenlagstiftningen ska minska licenshandläggningstiderna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av vapenlagstiftningen för att ändra och

förtydliga i syfte att underlätta och korta ned handläggningstiderna för jakt- och skyttevapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med syfte att undersöka möjligheten att flytta vapenlicenshanteringen från polisen till den nya Viltmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3229 av Beatrice Ask m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ordningslagen i syfte att i lokala ordningsföreskrifter kunna förbjuda tiggeri och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av uppdaterade kartläggningar för att klargöra dagens situation för utsatta EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera organiserande av tiggeri där utsatta människor utnyttjas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3230 av Beatrice Ask m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för att motverka utförsel av stöldgods över Sveriges gränser och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3231 av Beatrice Ask m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att handläggning av myndighetsärenden gentemot allmänheten, såsom exempelvis passansökningar och vapenlicenser, har acceptabla handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att kriminalisera vägran att lyda polis eller annan behörig personal vid olycksplatser och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till Tullverket och Polismyndigheten att samordnat agera för att stoppa införseln av illegala vapen och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter för poliser att få skadestånd vid allvarliga kränkningar och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3233 av Beatrice Ask m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att göra det lättare för personer att komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det europeiska vapenpasset och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3235 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över antalet id-handlingar och kvaliteten på dessa för att på så vis minska möjligheten att utnyttja annans identitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3236 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, L, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka nyrekryteringen till de kriminella nätverken och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3260 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att minska eller helt ta bort brottsbekämpande myndigheters ansvar att betala avgifter till teleoperatörer för avlyssningskopplingar inom brottsbekämpningen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3261 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att tillåta brottsprovokation vid misstänkt sexualbrott mot i synnerhet unga och förståndshandikappade på internet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3310 av Beatrice Ask m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade resurser till Säkerhetspolisen och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3327 av Sofia Fölster (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kravet på danstillstånd senast riksdagsåret 2017/18 och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3340 av Sofia Fölster (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen ett tydligt uppdrag att höja uppklärningsgraden för sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD):

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska kunna besluta om lokala ordningsföreskrifter inom begränsade områden och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3371 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ny lagstiftning rörande polisens befogenhet att använda tvångsåtgärder vid verkställighet av ut- och avvisningar måste komma på plats omgående och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet inre utlänningskontroller måste bli fler och mer inriktade på platser där behovet är som störst och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bruket av biometriska kontroller vid Schengenområdet yttre gränser bör öka och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeland och på sikt även för dem som reser motsatt väg och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3375 av Said Abdu (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3387 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samordning och effektivisering av samhällets insatser för att bryta det utanförskap och den utsatthet som återfinns i områden som är utsatta för allvarlig brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av samverkan och informationsutbyte mellan olika myndigheter för att bättre kunna identifiera riskpersoner och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riktlinjer för att hantera återvändare ska upprättas där lagföring ska komma i främsta rummet och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ till strukturerad och bred samverkan mellan myndigheter – som Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Finansinspektionen och Bolagsverket – och bank- och finanssektorn samt andra branscher och branschföreträdare i syfte att kunna upptäcka och ta initiativ mot finansiering av terrorism och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillskapa en strategi för att hantera problemen med cyberkriminalitet – som också kan kopplas till terroristorganisationer – och hur terroristorganisationers användning och propagandaspridning på internet och sociala medier ska motverkas och hanteras och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att i svenska pass skriva in förbud mot att besöka vissa länder i syfte att förhindra deltagande i terroristaktiviteter och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska bidra till kapacitetsutbyggnad av rättsliga funktioner i andra länder, inte minst för att kunna säkra bevisning avseende terroristbrott och krigsförbrytelser, och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör bidra till att världens länder på ett bättre och mer effektivt sätt driver på genomförandet och implementeringen i nationell lagstiftning av säkerhetsrådets resolutioner och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör bidra till att – i de länder där störst behov föreligger – utveckla de nationella rättssystemen och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör bidra till att utveckla samarbetet inom Europeiska unionen för att effektivare kunna bekämpa terrorism och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3388 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter för poliser att få skadestånd vid allvarliga kränkningar och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till Tullverket och Polismyndigheten att agera samordnat för att stoppa införseln av illegala vapen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över straffskalorna för vapensmuggling och tillkännager detta för regeringen.

41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att postlagen ska utformas även med utgångspunkt från brottsbekämpande myndigheters behov av att kunna ingripa och utreda handel med och smuggling av narkotika och andra olagliga produkter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:3409 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta heltäckande säkerhetskontroller av ankommande migranter i Polismyndighetens regi och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utökat och permanentat transportörsansvar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gränskontroller och inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Polismyndigheten i uppdrag att såväl självständigt som i samarbete med Europol spåra tillgångar i EU tillhörande personer i ledande ställning i de aktuella länderna samt utreda deras ursprung och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3431 av Roger Haddad m.fl. (L):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om värvning till eller uppvisning till stöd för terroristverksamhet via sociala medier och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3468 av Roger Haddad m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om operativt mandat för Europol och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkt samarbete enligt Prümrådsbeslutet och Atlasrådsbeslutet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Europols analytiska kapacitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en europeisk åklagarmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samarbetsavtal med länder i EU:s närområde och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriminalisering av förberedelse till grovt vapenbrott och vapenbrott av normalgraden och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny, tidsbegränsad vapenamnesti och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om synnerligen grovt smuglingsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3469 av Roger Haddad m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättsligt samarbete i EU för att underlätta indrivning av bötesstraff, även på låga belopp, och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
68. Motioner som bereds förenklat		
2016/17:150	Richard Jomshof (SD)	
2016/17:189	Cecilia Magnusson (M)	
2016/17:206	Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M)	
2016/17:311	Josef Fransson (SD)	1
2016/17:396	Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M)	3 och 4
2016/17:586	Catharina Bråkenhielm (S)	
2016/17:609	Fredrik Malm och Said Abdu (båda L)	
2016/17:669	Désirée Pethrus och Caroline Szyber (båda KD)	2
2016/17:741	Sten Bergheden och Åsa Coenraads (båda M)	1 och 3
2016/17:742	Sten Bergheden (M)	
2016/17:743	Sten Bergheden m.fl. (M)	3, 8–13, 16, 17 och 19
2016/17:765	Magnus Persson (SD)	
2016/17:865	Annie Lööf m.fl. (C)	40 och 41
2016/17:907	Arhe Hamednaca och Lawen Redar (båda S)	2
2016/17:1077	Jan Björklund m.fl. (L)	11
2016/17:1200	Christina Høj Larsen m.fl. (V)	8 och 9
2016/17:1224	Lotta Olsson (M)	1 och 2
2016/17:1343	Hanna Wigh (SD)	2
2016/17:1535	Andreas Carlson m.fl. (KD)	5 och 6
2016/17:1746	Richard Jomshof m.fl. (SD)	1 och 2
2016/17:1793	Fredrik Schulte (M)	2
2016/17:1910	Margareta B Kjellin (M)	
2016/17:2262	Markus Wiechel (SD)	
2016/17:2273	Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M)	
2016/17:2279	Markus Wiechel (SD)	1
2016/17:2284	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	8, 13, 14 och 17–19
2016/17:2291	Thomas Finnborg och Mikael Cederbratt (båda M)	
2016/17:2300	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	3 och 5

2016/17:2303	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	5, 11 och 13
2016/17:2322	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	
2016/17:2506	Paula Bieler m.fl. (SD)	34
2016/17:2523	Markus Wiechel och Jennie Åfeldt (båda SD)	4
2016/17:2541	Markus Wiechel (SD)	
2016/17:2567	Mikael Jansson och Roger Richtoff (båda SD)	
2016/17:2679	Hans Hoff (S)	
2016/17:2899	Mikael Jansson m.fl. (SD)	50 och 67
2016/17:2978	Markus Wiechel (SD)	1
2016/17:3025	Fredrik Schulte (M)	
2016/17:3191	Said Abdu (L)	
2016/17:3229	Beatrice Ask m.fl. (M)	2 och 3
2016/17:3260	Anders Hansson (M)	
2016/17:3261	Anders Hansson (M)	
2016/17:3375	Said Abdu (L)	
2016/17:3409	Jimmie Åkesson m.fl. (SD)	6
2016/17:3468	Roger Haddad m.fl. (L)	7 och 12